

Handleiding voor gespreksleiding Tieners

3

1 Volmaakt zijn

EEN ZUIVERE KRACHTBRON

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Filippenzen 3:12-14 - “Niet dat ik al zover ben en mijn doel al heb bereikt. Maar ik houd vol in de hoop eens dat te kunnen grijpen waarvoor Christus Jezus mij gegrepen heeft. 13 Broeders en zusters, ik beeld me niet in dat ik het al heb bereikt, maar één ding is zeker: ik vergeet wat achter me ligt en richt mij op wat voor me ligt. 14 Ik ga recht op mijn doel af: de hemelse prijs waartoe God mij door Christus Jezus roept.”

1 Johannes 1:8 – “Als we zeggen dat we de zonde niet kennen, misleiden we onszelf en is de waarheid niet in ons.”

Kolossenzen 1:28-29 - “Hem verkondigen wij wanneer we iedereen waarschuwen en in alle wijsheid onderrichten, om iedereen tot volmaaktheid in Christus te brengen. Daarvoor span ik mij in en strijd ik met zijn kracht, die volop in mij werkzaam is.”

1 Tessalonicenzen 5:23 - “Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.”

Exodus 23:4-5 - “Wanneer je een verdwaald rund of een verdwaalde ezel van een vijand van je aantreft, moet je hem het dier zonder uitstel terugbrengen. Wanneer je ziet dat de ezel van iemand met wie je in onmin leeft onder zijn last bezwijkt, mag je niet werkeloos toezien maar moet je hem meteen de helpende hand bieden.”

Psalm 119:57-61 - “HEER, mijn enig bezit, ik heb beloofd mij te houden aan uw woorden. Met heel mijn hart zoek ik uw gunst, wees mij genadig zoals u hebt beloofd. Ik heb nagedacht over de weg die ik ga en volg weer het spoor van uw richtlijnen, ik haast mij, en aarzel niet mij te houden aan uw geboden. Al zetten rondom mij zondaars hun strikken, uw wet vergeet ik niet.”

1 Korintiërs 6:7-8 - “Het is al treurig genoeg dat er rechtsgeschillen bij u voorkomen. Waarom lijdt u niet liever onrecht? Waarom laat u zich niet liever benadelen? In plaats daarvan begaat u zelf onrecht en benadeelt u anderen, en dan nog wel broeders en zusters.”

2 Korintiërs 13:7-9 - “Wij bidden God dat u het kwade nalaat, niet om te bewijzen dat wij geslaagd zijn, maar omdat u het goede moet doen, ook al zouden wij mislukt zijn. Wij kunnen ons niet tegen de waarheid verzetten, we kunnen ons er slechts voor inzetten. Het verheugt ons werkelijk dat wanneer wij zwak zijn, u zo sterk bent; we bidden ervoor dat u zich zult beteren.”

Matteüs 5:38-48 - “Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Een oog voor een oog en een tand voor een tand.” En ik zeg jullie je niet te verzetten tegen wie kwaad doet, maar wie je op de rechterwang slaat, ook de linkerwang toe te keren. Als iemand een proces tegen je wil voeren en je onderkleed van je wil afnemen, sta hem dan ook je bovenkleed af. En als iemand je dwingt één mijl met hem mee te gaan, loop er dan twee met hem op. Geef aan wie iets van je vraagt, en keer je niet af van wie geld van je wil lenen. Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten.” En ik zeg jullie: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen, alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zoon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Is het een verdienste als je liefhebt wie jou liefheeft? Doen de tollenaars niet net zo? En als jullie alleen je broeders en zusters vriendelijk bejegenen, wat voor uitzonderlijks doe je dan? Doen de heidenen niet net zo? Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is.”

B. Waar gaat het over in de les “Volmaakt Zijn”?

De les van deze week gaat over de hoge normen die Christus hanteert voor burgers van Zijn koninkrijk.

Jezus spoort Zijn kinderen aan om anders te reageren wanneer mensen hen vijandig bejegenen: niet op de manier zoals de wereld dat doet. Het gaat er niet alleen maar om dat we anders reageren, ook de eisen die

Hij stelt over onze persoonlijke groei gaan heel ver. Allereerst worden we aangespoord om geen vergelding

te zoeken. We moeten afzien van wraak, sterker nog: we moeten onze eigen rechten opgeven als die een

hindernis zijn voor andere mensen om de liefde van de Vader te begrijpen. De laatste opdracht 'slaat alles':

"Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is."

Of God is Zijn verstand kwijt, of we missen hier iets. Deze les gaat over de kracht van Gods manier tegenover de manier van de wereld en hoe God verwacht dat Zijn kinderen het schijnbaar onmogelijke doen.

Wanneer iemand je op de rechterwang slaat...

Wanneer iemand een rechtzaak tegen je begint en je mantel afneemt...

Wanneer iemand je dwingt om een mijl met hem mee te lopen...

We kunnen de bovenstaande zinnen afmaken op de manier zoals de wereld dat zou doen, of op de manier zoals Jezus ons heeft opgedragen.

Het is nodig dat we kunnen putten uit een zuivere krachtbron als we op deze manier willen leven. Dit onderwijs is niet 'nieuw', maar het staat zo haaks op wat wij normaal vinden, dat het nieuw lijkt. Bovendien is het onmogelijk om hieraan te gehoorzamen als wij niet heel duidelijk begrijpen waarom alleen Gods manier zal werken.

C. Wat is het doel van deze les over volmaakt zijn?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn om

1. Samen te kunnen bespreken wat volgens de bijbel het effect is van kwaad en onrecht in de relaties van mensen.
2. Een andere reactie te bedenken op negatief gedrag naar het voorbeeld van Christus en vele anderen in de geschiedenis.
3. Verantwoordelijkheid te nemen voor eigen gedrag/gevoel, ook al zijn er mensen die hen slecht bejegenen.
4. Te begrijpen wat 'onvoorwaardelijke liefde' betekent en dat toepassen in hun eigen leven.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) een spons; een grote gladde steen; verschillende kleurstoffen die geschikt zijn voor voedingsmiddelen; (activiteit B) papier, pennen of potloden.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels, lesmateriaal, blz. 14 wordt uitgedeeld, papier, pennen of potloden.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte “Waar gaat ‘Volmaakt zijn’, les 1 over?”

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

>> Zangdienst

>> Zending

>> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 •

Het doel is om duidelijk te maken hoe ongezond het is om het negatieve gedrag dat anderen naar ons toe hebben, naar binnen te laten komen. Laat door middel van twee verschillende voorwerpen (een steen en een spons) zien wat er gebeurt als er schadelijke vloeistoffen overheen komen. Je hebt een grote spons nodig, een gladde steen en verschillende soorten kleurstoffen, die vlekken maken of de spons doen verkleuren.

Stap 2 •

Leg de tieners uit: “Hier is een steen en hier is een spons. Beide vertegenwoordigen een andere benadering ten opzichte van tegenslag of onvriendelijk gedrag van andere mensen.

Stap 3 •

Doe de verschillende kleurstoffen op de spons (bij elke kleur kun je dingen noemen die tieners tegenwoordig meemaken – rode kleurstofdruppels voor verraad bijvoorbeeld, als vrienden je verraden of achter je rug om over je kletsen; groene kleurstof wanneer mensen je in het openbaar kleineren of lelijke dingen over je zeggen; blauwe kleurstof als ze je vals beschuldigen of je lichamelijk kwetsen, enz.) Doe hetzelfde bij de steen. Het is duidelijk dat de kleurstoffen langs de steen zullen lopen, terwijl bij de spons alles erin wordt opgezogen. (Misschien is het goed om de jongelui te herinneren aan de les van het eerste kwartaal over onze identiteit in Christus).

Napraten •

Vraag wat de les is die we hieruit kunnen leren: hoe is het nu mogelijk dat het hebben van een hart van steen iets positiefs is? (Het klinkt heel raar, maar het is wel zo dat we anderen niet de kans moeten geven om ons te overstelpen met bitterheid, boosheid of haat). **Wat is hetzelfde en wat is er anders in de manier waarop de spons en de steen ‘reageerden’ op de vloeistof?** (De spons nam de vloeistof helemaal op en de vloeistof maakte dat de spons van kleur veranderde. De vloeistof trekt er helemaal in en als je in de spons knijpt, komt het eruit. De steen wordt ook gekleurd – dat maakt duidelijk dat het je raakt wanneer mensen je kwetsen. Het heeft effect op je, maar het zegt niets over wie je bent, over wat al in jou is. De steen blijft een steen, wat er ook overheen gegooid wordt. De spons zwelt op door de vloeistof die hij absorbeert. En wanneer je de spons uitknijpt, komt eruit wat erin is gegoten. Bovendien gaat de vloeistof nooit helemaal weg uit de spons. Je moet hem heel lang uitspoelen voordat hij weer schoon is. Als je aan boosheid vasthoudt en het niet loslaat dan gaat het nooit helemaal weg.

Maak duidelijk dat – de manier waarop wij op mensen reageren wanneer zij ons verkeerd behandelen kan ons raken, maar kan ook helemaal onze identiteit gaan bepalen. Aan ons is de keus in hoeverre we anderen toestaan macht uit te oefenen in ons leven.

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 •

Geef iedereen pen en papier

Stap 2 •

De bedoeling van deze activiteit is dat de tieners volmaakte vormen tekenen. Het resultaat zal een gesprek zijn over de vraag wat “volmaakt” is en in hoeverre onze gedachten over volmaakt zijn verschillen van hoe God daar tegenaan kijkt.

Stap 3 •

Zeg tegen de tieners dat ze uit de losse hand een volmaakte cirkel, vierkant of driehoek moeten tekenen. Geef ze even de tijd om hun best erop te doen. Leg de vormen dan op een tafel en laat de groepsleden stemmen welke de meest volmaakte vorm is.

Napraten •

Vraag: welke vorm is het moeilijkste om te tekenen en waarom? Welke vorm is gemakkelijker en waarom? Welke criteria hanteren we om te beoordelen welke vorm volmaakt is? Bestaat er verwarring over wat de vormen voorstellen? In hoeverre verwacht God volmaaktheid van ons, denk je? Wat wordt dan met volmaaktheid bedoeld? Altijd het allerbeste? Ons uiterste best? Of beter dan iemand anders? (Als een peuter begint met lopen, wordt dan van hem verwacht dat hij net zo goed kan lopen als zijn ouders?)

C. Startillustratie

Vertel in je eigen woorden het volgende verhaal

De vos en de ooievaar. Op een dag ontmoetten de vos en de ooievaar elkaar. Het leek erop dat ze goede vrienden waren. De vos nodigde de ooievaar uit om bij hem te komen eten en voor de grap serveerde hij niets anders dan een beetje soep in een heel klein bordje.

De vos kon het bordje heel gemakkelijk leeglikken, maar de ooievaar kon net het uiterste puntje van haar snavel nat maken met de soep. Aan het einde van de maaltijd was ze nog net zo hongerig als daarvoor. “Het spijt me dat je de soep niet lust,” zei de vos. “Verontschuldigd je alsjeblieft niet,” antwoordde de ooievaar. “Ik hoop dat je gauw eens bij mij komt eten.” Er werd een afspraak gemaakt en de vos kwam bij de ooievaar op bezoek. Maar toen ze aan tafel zaten, werd de maaltijd geserveerd in een schaal met een heel lange hals. De vos kon daar zijn snuit niet insteken. Het enige dat hij kon doen was de buitenkant van de schaal likken. “Ik ga je niet mijn excuses aanbieden, hoor,” zei de ooievaar. “Wat je zaait, zal je oogsten.” - uit de fabels van Esopus; www.ozsermonillustrations.com

Bruggen bouwen. Er waren eens twee broers die allebei een boerderij hadden. Hun stukken land grensden aan elkaar. Meer dan 40 jaar bewerkten ze naast elkaar hun land. Ze gebruikten elkaars gereedschap en hielpen elkaar als dat nodig was. Maar op een dag veranderde dat. Het begon met een klein misverstand, maar dat groeide uit tot een enorm verschil van mening en uiteindelijk explodeerde het tussen die twee. Ze werden bitter naar elkaar en maandenlang was er geen contact omdat ze boos op elkaar waren.

Op een dag was Pete, de oudste, aan het werk op zijn land. Er kwam een busje het erf oprijden. Een man stapte uit en liep op Pete af. Hij had een gereedschapskist van een timmerman bij zich. “Ik ben op zoek naar werk,” zei hij. “Heb je misschien wat klusjes voor mij te doen?”

“Jazeker,” antwoordde Pete. “Zie je die beek daarginds? Dat is de grens tussen mijn land en dat van mijn broer. Mijn broer graaft hem heel diep uit om te voorkomen dat ik een voet op zijn dierbare land zet. Nou, ik zal hem krijgen. Ik wil dat je dat hout pakt wat daar bij de schuur ligt en een nieuw hek voor me bouwt. Een heel hoog hek, zodat ik niet langer meer naar die afschuwelijke broer en zijn land hoeft te kijken.

De timmerman was allang blij dat hij werk had. “Maak je niet druk, man. Het komt in orde. Laat me zien waar je graafmachine staat om een gat te graven voor de palen en ik bouw dat hek voor je.”

De timmerman ging aan het werk. Ondertussen reed Pete naar het dorp waar veemarkt werd gehouden. Toen hij tegen de avond terugkwam, was hij geschokt over wat de timmerman had gedaan. Hij had helemaal geen hek gebouwd, maar een brug. En over die brug kwam Pete’s jongere broer aanlopen. Hij strekte zijn hand uit en zei tegen zijn broer: “Man, na alles wat ik je de afgelopen maanden heb aangedaan, kan ik er gewoon niet bij dat je toch nog contact met me zoekt. Je hebt gelijk! Het is de hoogste tijd dat we de strijdbijl begraven.”

De twee broers ontmoetten elkaar op het midden van de brug. Ze omhelsden elkaar. Beiden draaiden zich om naar de timmerman die zijn gereedschapskist op zijn schouder zette en wilde vertrekken. “Nee, wacht! Blijf nog een paar dagen. Ik heb nog veel meer klusjes voor je,” zei boer Pete.

“Ik zou nog graag willen blijven,” zei de timmerman, “maar ik heb nog veel meer bruggen te bouwen.” – Scott Higgins, herschreven verhaal uit anonieme bron. Zie www.ozsermonillustrations.com

Napraten •

Vraag aan de groep wat dit verhaal te maken heeft met ons onderwerp over volmaakt zijn? Als het een goede zaak is om eerlijk te zijn, waarom is het dan niet altijd goed dat mensen krijgen wat ze verdienen? (Genade is: mensen iets geven wat zij niet verdienen. Niemand kan ooit Gods genade en redding verdienen. De enigen die uiteindelijk “krijgen wat ze verdienen” zijn degenen die niet van God willen aannemen wat ze niet verdienen, maar wat hun toch volkomen gratis wordt aangeboden. God vraagt van ons om net zo met anderen om te gaan, zoals Hij met ons omgaat.)

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Geef in je eigen woorden de volgende gedachten door.

Alle koninkrijken hebben regels en wetten, maar het lijkt wel alsof Jezus normen hanteert voor Zijn koninkrijk waar wij ons nooit aan kunnen houden. Het lijkt onmogelijk om daaraan te voldoen. Als iemand de uitdrukking “oog om oog, tand om tand” gebruikt, dan is dat meestal net voordat ze van plan zijn iemand terug te slaan. Er is verschil tussen een andere oplossing kiezen in plaats van wraak nemen enerzijds, of slechte mensen de vrijheid geven om maar door te gaan met hun slechte gedrag anderzijds. Lees met de tieners samen Matteüs 5:38-48.

Vraag ze eens welke problemen er volgens hen kunnen ontstaan wanneer iemand letterlijk de voorwaarden die in de Bergrede genoemd worden, toepast? Welke uitdagingen kom je tegen als je deze regels wilt toepassen in je leven? Waar loop je tegenaan wanneer je deze opdrachten letterlijk wilt uitvoeren? (Menselijkerwijs gesproken is het teveel gevraagd). Is het eerlijk van Jezus om van Zijn onderdanen te eisen dat ze op Hem lijken?

Leg uit dat er maar weinig mensen zullen zijn die beweren dat ze volmaakt zijn, zoals God volmaakt is. Het helpt om te kijken naar wat “volmaakt zijn” eigenlijk precies betekent. Van Noach, Abraham en Job werd gezegd dat ze “rechtvaardig” waren.

Vraag: wat betekent “volmaakt zijn” volgens jou? Laat de leden van de groep nadenken over een definitie en synoniemen van “volmaakt”. Wees er zeker van dat er ook definities bij staan als: “zondeloos”, “zonder fouten”, “zuiver”, enz.

Laat ze de volgende verzen lezen: **Kolossenzen 1:28-29; 1 Tessalonicenzen 5:23; 2 Korintiërs 13:7-9.**

Vraag: of het mogelijk is om dat te bereiken met onze eigen definitie van “volmaakt zijn.”

Leg uit dat het begrip “volmaakt” niet altijd betekent dat we zondeloos, zonder fouten, of zuiver zijn. Het kan ook betekenen “volwassen zijn, opgegroeid, tot volle wasdom gekomen.”

Laat ze de bijbelverzen nog een keer lezen met het gebruik van deze laatste betekenissen. Vraag dan of de bijbelverzen in deze betekenis aannemelijker klinken.

Sluit af met de volgende overdenkingen in je eigen woorden:

Wat is precies: volmaakt zijn? Voor Jezus ben je volmaakt op het moment dat je kwaad met goed vergeldd, haat met liefde, en onrecht met gerechtigheid. Dat betekent niet dat je zonder zonde bent, maar het betekent dat je in praktijk brengt wat Christus je heeft opgedragen. Kunnen we soms meer op God lijken op onze knieën en met onze ogen dicht? Of door zuiver te zingen in een koor? Misschien door alle

Psalmen uit ons hoofd te leren? Elke goede daad verbleekt als je die vergelijkt met het liefhebben van je vijand, want dat is gedrag dat de mens van deze wereld niet kent.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand van te voren om het verhaal te vertellen of voor te lezen dat in het stukje voor de sabbat wordt genoemd. Bespreek daarna met de groep de volgende vragen:

1. Hoe had de verdrietige vader ook nog kunnen reageren?
2. Welke overtuiging, geloofsbeleving of ervaringen moet je duidelijk voor ogen hebben voordat je net zo kunt reageren als de vader.
3. Welke karaktereigenschappen heeft iemand die zo reageert?
4. Wie wint er iets bij als je wraak neemt?
5. Waarom wordt wraak ook wel een bitterzoete ervaring genoemd?
6. Wat is het voordeel om te reageren zoals Christus ons heeft opgedragen om te reageren?

C. Verbanden leggen met het dagelijkse leven

Noem het volgende voorbeeld: Twee mannen gaan ieder een cadeau kopen voor hun eerste kind. De één gelooft in God en de ander is een ongelovige atheïst, die alleen de gedachte dat God bestaat volkomen verwerpt.

Vraag: Wie koopt er volgens jullie het beste cadeau? Hoe weet je dat? Welke vader houdt volgens jullie het meeste van zijn kind? (Ook een atheïst houdt van zijn kind en zal zijn uiterste best doen om een zo goed mogelijk cadeau te kopen, net zoals de vader die christen is).

Ga verder met het voorbeeld: stel je voor dat deze twee vaders op de hoek van een drukke straat staan, samen met hun kinderen. Allebei de kinderen stappen van het trottoir af terwijl er met grote snelheid een auto aan komt rijden.

Vraag: welke vader doet een stap naar voren en riskeert zijn eigen leven om zijn kind te redden – de christen of de ongelovige atheïst? (waarschijnlijk beiden). **Waarom?** (God heeft hen allebei geschapen met het vermogen om lief te hebben. Ook de mensen die Hem afwijzen, zullen van hun eigen kinderen houden). **Wat maakt het dan uit of je gelooft of niet... ze kunnen toch allebei onvoorwaardelijk van mensen houden, of niet soms?** (Dat is zo en we mogen God heel dankbaar zijn dat Hij dat in ons heeft gelegd). **Is het feit dat je van je eigen kinderen houdt een aanwijzing dat je een goed mens bent?** (Jezus zou zeggen: "Zelfs de heidenen doen dat.")

Vertel dat: Gods koninkrijk boven alles uit gaat omdat Gods liefde ervoor kan zorgen dat wij niet alleen de mensen liefhebben die ook van ons houden, maar ook de mensen van wie we maar heel moeilijk kunnen houden – onze vijanden.

Vraag: Hoe lang denk je dat iemand kan volhouden om anderen te haten in een koninkrijk waar mensen anderen liefhebben, ook al zijn ze nog zo kwaadaardig. Denk je dat vooroordelen lang blijven bestaan in een koninkrijk waar mensen afzien van hun eigen rechten om anderen hoger te achten dan zichzelf. Hoe lang zou onrecht blijven bestaan als mensen gewoon van hun medemens houden op de manier zoals God dat ook doet. (In het Onze Vader vragen wij om de kracht om te leven op aarde, zoals in de hemel).

D. Verbanden leggen met de bijbel

Vraag de tieners om het verhaal te lezen op de bladzijde die wordt uitgedeeld (**1 Samuël 24: 1-22**) (bladzijde 14.)

Bespreek de volgende vragen:

1. Was David volmaakt?
2. Heb jij wel eens meegemaakt dat je de gelegenheid had om wraak te nemen, maar je koos ervoor om het niet te doen? Wat gebeurde er? Hoe heb je dat ervaren?
3. Wat is het gevaar van David's gedrag?
4. Welke beloften zie je terug in dit verhaal voor mensen die door anderen worden aangevallen?

E. Verbanden leggen met de wereld

Als je het nog niet gedaan hebt, deel dan nu de les uit, of vestig de aandacht van de groep erop. Vraag de tieners om in groepjes van twee of drie na te denken over de verzen die in het deel van woensdag worden genoemd en ook over de citaten van bekende mensen, die in het stukje van maandag staan.

Vraag of zeg tegen ze: Als je de kans had om de wereld te veranderen door drie simpele wetten of regels, wat voor regels zouden dat dan zijn? Welk gedrag kan volgens jou de wereld veranderen? Onthoud daarbij dat ze dan toegepast moeten worden in de hele wereld, dus denk dan ook na over cultuurverschillen, andere volken en andere omstandigheden.

Geef de groep de tijd om over hun regels na te denken en ze dan met de anderen te delen. Bespreek de overeenkomsten en ook de verschillen. Vraag ze waarom ze denken dat hun regels verschil zullen maken.

Vertel/Vraag: Er zijn mensen die zeggen: “regels zijn er om gebroken te worden.” Maar als je wilt dat regels werken, moet iedereen er zich wel aan houden. Hoe wil jij ervoor zorgen dat mensen zich aan de regels gaan houden? Kunnen die regels aan anderen worden opgelegd? Geef een cijfer van 1 t/m 5 (1 = heel moeilijk en 5 = heel gemakkelijk). Hoe moeilijk is het om vijf mensen in onze kerk te noemen die hun vijanden net zo behandelen zoals Christus ons heeft opgedragen in Matteüs 5:38-48)? Hoe zit dat met jou? Wat moet er volgens jou veranderen in je leven zodat je ook op die manier reageert?

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Vertel het volgende: Stel je eens voor hoe mensen die pas tot geloof zijn gekomen, zijn vervolgd en naar de arena gestuurd om verslonden te worden door de leeuwen. De toeschouwers vonden het prachtig wanneer het tot een gevecht kwam. Ze juichten de slachtoffers toe en hoopten dat de christenen zich teweer zouden stellen. Maar volgens historici begonnen de christenen vaak te zingen. Het was een nieuw koninkrijk met nieuwe regels, waar de ijzeren vuist van Rome geen antwoord op had. De toeschouwers waren teleurgesteld. Het zinde hen niet dat de christenen zo reageerden. Zo werd de macht van Rome overwonnen – niet door boosheid of wraak, maar door de kracht van gelovigen van het koninkrijk, die op deze manier lieten zien dat hun geloof hen sterker maakte dan de dood.

Vraag of vertel: hoe ons geloof in Christus ons krachtig kan maken tegen de leeuwen die wij op onze weg tegenkomen. Denk eens na over de volgende uitspraak en bespreek met elkaar waarom dit best waar kan zijn: “Elke zwakkeling kan terugslaan, maar het vergt heel veel kracht om weg te lopen in plaats van terug te slaan.”

B. Toepassingsactiviteit

Gebruik het diagram uit het stukje van vrijdag van les 1 en bekijk welke vragen van toepassing zijn op de ervaringen van de personen uit de verhalen die vandaag zijn gelezen of besproken, of andere verhalen waar de leerlingen mee komen.

Laat de tieners daarna uit de les het bijbelvers uitkiezen, die hen het moeilijkste lijkt en het vers dat hen het meeste bemoedigt.

C. Toepassingsvragen

1. Wat bedoelt Jezus met “volmaakt zijn zoals je hemelse Vader volmaakt is?”
2. Geeft God opdrachten die we onmogelijk kunnen volbrengen?
3. Waar of niet waar: Het liefhebben van onze vijanden is het moeilijkste wat God ooit van ons zal vragen. (Zeg waarom je het er wel of niet mee eens bent).
4. Kun je voorbeelden geven van zonden die eigenlijk niet vergeven kunnen worden? Zijn er mensen die zulke daden hebben begaan?
5. Zijn jou wel eens dingen overkomen waarvan je denkt dat God wil dat je ze moet loslaten en vergeven?
6. Waarom denk je dat mensen meestal vinden dat het nemen van wraak terecht is? Waarom denken ze zo volgens jou?
7. Kun je een film noemen waarin de zucht naar wraak niet zo geweldig uitpakt als het eerst leek?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

Wat Christus ons opdraagt om te doen is niet altijd “leuk” of “gemakkelijk.” Maar het is veel beter dan leuk; het is spannend, het maakt je vrij en het verandert de wereld! Denk er eens over na wat er gebeurd zou zijn wanneer Jezus op onrecht had gereageerd op de manier zoals wij het vaak doen. Dan zouden we verloren zijn.

Christus heeft ons niet alleen vrijgemaakt door zijn onvoorwaardelijke liefde, maar Hij spoort ons ook aan om hetzelfde te doen. Denk je maar eens in hoeveel te meer je Gods genade en vergeving zal waarderen wanneer je diezelfde volmaakte liefde aan anderen betoont.

Wij denken vaak dat volmaakt zijn hetzelfde is als geen fouten hebben en zonder zonde zijn, maar in Gods koninkrijk betekent volmaakt zijn onvoorwaardelijke liefde geven aan mensen die het niet verdienen. Dat is het! Als je werkelijk volmaakt wilt zijn – doe dan hetzelfde als wat God bij jou heeft gedaan en geef iemand die een hekel aan jou heeft de ruimte. Behandel iemand die jouw vriendschap of liefde eigenlijk niet verdient vriendelijk. Wees die persoon genadig. Wanneer je iets vergeeft, waarvan je dacht dat je dat nooit zou kunnen, dan ben je volmaakter dan je gedacht had.

Les 1

Deze bladzijde hoort bij de startactiviteit.

1 Samuël 24:1-22

Toen Saul bij terugkeer van zijn veldtocht tegen de Filistijnen hoorde dat David zich in de woestijn bij Engedi bevond, koos hij drieduizend van de beste mannen van Israël uit en ging met hen in het rotsachtige gebied waar de steenbokken leven, op zoek naar David en zijn mannen. Onderweg kwam hij langs een spelonk die door een muurtje was afgeschermd. Daar ging hij naar binnen en hurkte neer om zijn behoefte te doen. En juist achter in die spelonk hadden David en zijn mannen zich verstopt. Davids mannen zeiden tegen hem: 'Dit is je kans! Dit is het moment waar de HEER op doelde toen hij zei: "Ik zal je vijand aan je uitleveren; je kunt met hem doen wat je goeddunkt.'" David stond op en sneed stilletjes een reep van Sauls mantel af. Zijn hart bonsde ervan, en hij zei tegen zijn mannen: 'De HEER verhoede dat ik mijn koning, Gods gezalfde, iets zou aandoen en mijn hand tegen hem zou opheffen. Hij is immers door de HEER zelf als koning aangewezen.' Zo maande David zijn mannen tot kalmte en weerhield hij ze ervan om Saul te overvallen. Saul was opgestaan en weer naar buiten gegaan. Nu haastte ook David zich naar buiten en riep hem achterna: 'Mijn heer en koning!' Toen Saul omkeek, knielde David neer, boog diep voorover en zei: 'Waarom schenkt u gehoor aan de mensen die beweren dat ik u kwaad wil doen? Vandaag hebt u aan den lijve

kunnen ondervinden dat de HEER u in die spelonk aan mij had overgeleverd. Ze zeiden dat ik u moest vermoorden, maar ik was met u begaan en ik zei bij mezelf dat ik mijn hand niet tegen mijn heer moest opheffen, omdat u immers de

gezalfde van de HEER bent. Kijk zelf maar, vader, hier heb ik een stuk van uw mantel; ik heb een reep van uw mantel afgesneden, maar ik heb u niet vermoord. Ziet u wel dat ik niets kwaads of verkeerd tegen u in de zin heb? Ik heb u niets misdaan, maar u jaagt me op en staat me naar het leven. Laat de HEER beslissen wie van ons beiden in zijn recht staat en laat de HEER mij op u wreken; ik zal mijn hand niet tegen u opheffen. Zoals het oude spreekwoord luidt: Slechte mensen, slechte daden. Nee, ik zal mijn hand niet tegen u opheffen. Tegen wie is de koning van Israël eigenlijk uitgerukt? Op wie maakt u jacht? Een dode hond, een nietige vlo! De HEER zal uitspraak doen en beslissen wie van ons beiden in zijn recht staat. Hij zal mijn zaak onderzoeken en verdedigen en mij recht verschaffen tegenover u.' Nadat David was uitgesproken, vroeg Saul: 'Is het jouw stem die ik daar hoor, David, mijn zoon?' Toen barstte hij in tranen uit en zei: 'Jij staat meer in je recht dan ik, want jij hebt kwaad met goed vergolden. Je hebt zojuist getoond

dat je het goed met me voorhebt: de HEER had me aan jou uitgeleverd, en toch heb je me niet gedood. Wie laat ooit zijn vijand gaan als hij hem op zijn weg vindt? Moge de HEER je belonen voor wat je vandaag voor mij hebt gedaan. Nu weet ik zeker dat jij koning zult worden en dat je het koningschap van Israël vast in handen zult houden. Maar zweer me bij de HEER dat je mijn nakomelingen niet zult uitroeien, zodat mijn naam binnen de familie behouden blijft.' David zwoer wat Saul van hem vroeg. Toen ging Saul terug naar huis en David en zijn mannen trokken weer de bergen in."

2 Omgaan met emoties

(VOOR GEWONE MENSEN)

1. VOORBEREIDING

A. De Bijbel

Filippenzen 4:13 - "Ik ben tegen alles bestand door hem die mij kracht geeft."

Johannes 16:33 - "Ik heb dit gezegd opdat jullie vrede vinden bij mij. Jullie zullen het zwaar te verduren krijgen in de wereld, maar houd moed: ik heb de wereld overwonnen."

2 Timoteüs 1:7 - "God heeft ons niet een geest van lafhartigheid gegeven, maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid."

(voor meer bijbelgedeelten: zie het lesmateriaal).

"Een goede manier van lesgeven bevat altijd een persoonlijk element. Christus ging heel persoonlijk om met de mensen die hij onderwees. Door persoonlijk contact en relatie leerde Hij zijn twaalf discipelen. Zijn meest waardevolle onderwijs gaf Hij vaak één op één. Bijvoorbeeld 's nachts op de Olijfberg, toen de schriftgeleerde bij Hem kwam en ook aan de afgewezen vrouw bij de bron van Sichar. Met hen deelde Hij zijn kostbaarste schatten, want Hij wist dat zij een leergierig hart hadden en met heel hun wezen open waren om te leren. Ook de menigte die zo vaak om Hem heen dromde, was niet zomaar een massa anonieme mensen. Hij sprak rechtstreeks tot mensen. Dit zette hen aan het denken en trof hen in het hart. Hij keek naar de gezichten van zijn toehoorders, zag ook hoe hun gezicht oplichtte en hoe het tot hun doordrong wat Hij zei. Daaruit kon Hij opmaken dat de waarheid doordrong tot in hun ziel. Het gevolg was dat het zijn hart met vreugde vulde (uit: *Counsels on Sabbath School Work*, blz. 73-74).

B. Waar gaat het over in de les “Omgaan met Emoties”?

Omgaan met allerlei emoties is voor een tiener waarschijnlijk het moeilijkste wat er is. Plotseling komen zij op een leeftijd dat ze zich van alles bewust worden. Het lijkt wel alsof de hele wereld anders aanvoelt en er anders uitziet. Hun gedachten buitelen over elkaar en ze weten niet wat ze aan moeten met al die gevoelens. Ze hebben het nodig om te weten dat ze daarin niet alleen zijn. Het is ook belangrijk dat ze beseffen dat ze niet gek zijn. Daarom zijn ze voortdurend op zoek naar iemand met wie ze zich kunnen identificeren, iemand die ze graag mogen. Die bevestiging zoeken ze vaak bij vrienden, maar ook in de muziek, of in een fantasiewereld. Een relatie met God is eigenlijk het laatste waar ze aan denken. God en godsdienst zijn zaken die veraf staan van tieners. Op zich hebben ze misschien geen probleem met God, maar ze weten niet hoe ze een relatie met Hem praktisch moeten toepassen. Maar Jezus heeft nu eenmaal de beste schouder om op uit te huilen. Hij kan heel goed luisteren. Wanneer tieners dat gaan beseffen, dan zullen ze beter toegerust zijn om al die emoties die op hen afkomen een plek te geven. Deze les laat zien hoe tieners Jezus kunnen naderen en de les moedigt hen ook aan om hun problemen aan Hem toe te vertrouwen.

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn om

1. te begrijpen dat ze niet de enigen met deze emoties.
2. hun emoties te hanteren op een doeltreffende en positieve manier.
3. een vertrouwelijke en open omgang te hebben met Jezus.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (Activiteit B) Schrijf verschillende emoties op etiketten; (Activiteit C) pennen, potloden, papier, viltstiften, een groot stuk papier (posterformaat) op een uitklapbord, een muntstuk, en een tafel.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels, het lesmateriaal voor de tieners, kleine stukjes papier met bijbelteksten.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte “Waar gaat ‘Omgaan met Emoties’, les 2 over?”

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. *Alternatieve onderdelen*

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. **Startactiviteit – jezelf uiten**

Stap 1 • Vraag de tieners om verschillende emoties te noemen (verwijs naar de lijst op blz. 24). Als je ten minste tien voorbeelden hebt, kies dan twee vrijwilligers voor een rollenspel.

Stap 2 • Laat de twee vrijwilligers een rollenspel doen over een van de volgende scenario's:

een moeder moppert tegen haar zoon over zijn rommelige kamer; twee goede vrienden krijgen ruzie over een meisje; een vader krijgt van zijn dochter te horen dat ze een aanrijding heeft gehad met de

auto, enz. Noem aan beide acteurs een emotie die op de lijst staat en die ze in het rollenspel moeten uitbeelden.

Stap 3 • Terwijl ze bezig zijn met hun rollenspel, noem dan plotseling een andere emotie waar zij op moeten overgaan. Dat zal er een humoristisch tintje aan geven, maar ook laten zien hoe snel emoties kunnen wisselen, vooral als je een tiener bent.

Napraten • Vraag: op welke manier uit jij je emoties? Is het belangrijk om je emoties te begrijpen? Waarom wel? Waarom niet?

B. Alternatieve startactiviteit – Wat voel ik?

Stap 1 • Schrijf emoties op een etiket (zie de lijst op bladzijde 24)

Stap 2 • Plak bij elke tiener die binnenkomt drie etiketten op hun rug zonder dat ze kunnen zien wat erop staat.

Stap 3 • Laat de tieners rondlopen en aan elkaar vragen “Wat voel ik?” De anderen mogen niet praten, maar moeten één van de emoties uitbeelden. Als de vragensteller het heeft geraden, dan mag dat etiket voorop worden geplakt.

Napraten • Vraag: Vraag: op welke manier uit jij je emoties? Is het belangrijk om je emoties te begrijpen? Waarom wel? Waarom niet?

C. Startactiviteit – Jezus had ook gevoelens

Stap 1 • Het doel van deze activiteit is dat de tieners gaan beseffen dat Jezus volledig mens was en dezelfde emoties kende als zij. Tijdens deze activiteit wordt een bordspel gemaakt en gebruikt. Als er maar weinig tijd is, kun je het bordspel beter van tevoren maken. Kondig het onderwerp over emoties aan. Benadruk dat emoties heel normaal zijn en dat we die allemaal hebben

Stap 2 • Deel potlood en papier uit en laat de tieners verschillende emoties opschrijven die ze wel eens hebben gehad. Vraag dan of ze ook de emoties willen opschrijven die Jezus had toen Hij op aarde was. Maak een hoofdlijst met twee kolommen:

1. emoties van tieners en 2. emoties van Jezus. Wanneer de lijst van de emoties van Jezus korter is dan die van de tieners, leg dan uit dat Christus een mens was. Misschien kun je zelf nog suggesties doen. Neem nu de hoofdlijst en zet alle emoties die daarop staan over in een schema, zoals hieronder aangegeven. Hang dit schema op een uitklapbord.

Stap 3 • Wanneer je het bord wilt gebruiken, leg het dan op een tafel tegen de muur. Elke tiener mag vanaf een bepaalde afstand een muntstuk op het bord gooien. Degene die gegooid heeft, mag dan een situatie in de bijbel noemen waar Jezus die bepaalde emotie heeft gehad. Hij of zij moet dan ook vertellen hoe Jezus met die emotie is omgegaan.

Je kunt dit spel nog persoonlijker maken door aan de spelers te vragen of zij iets willen vertellen over een gebeurtenis waar zij zelf ook die emotie hebben gehad en hoe ze ermee om gingen. Laat ze ook vertellen of ze nu denken dat ze er anders en beter mee hadden kunnen omgaan.

Napraten • Vraag: waarom was het belangrijk dat Jezus ook echt allerlei menselijke emoties kende? Wat betekent het voor jouw relatie met Hem wanneer je weet dat Jezus dezelfde emoties had als jij? Als Jezus niet dezelfde emoties gehad zou hebben, hoe was zijn relatie met andere mensen dan geweest?

D. Startillustratie

Vertel in je eigen woorden het volgende verhaal

In 1991 schreef de muziekgroep Pearl Jam een liedje dat "Jeremy" heette. Het ging over een tiener die heel veel emotionele problemen had. Hij werd gepest op school. Zijn familie thuis was apathisch en onverschillig. Eén van de regels uit het liedje luidt: "Papa merkte niet eens dat het mama niets kon

schelen...” Op een dag knapte er iets in Jeremy. Hij kon er niet meer tegen. Het alleenzijn, het gepest, zijn onverschillige ouders – het werd teveel voor hem. De volgende dag liep hij de school in met een geweer en schoot al zijn klasgenoten neer. De clip die van het liedje werd gemaakt, was te realistisch en kwam voor veel mensen te dicht bij hun eigen beleving en daarom werd het niet op MTV uitgezonden.

Napraten • Zeg: dit is nogal een heftig liedje waaruit blijkt dat je geleid kunt worden door emoties als je er niet mee leert om te gaan.

Vraag: Wat had ervoor kunnen zorgen dat dit niet zo was gelopen? Wat zou er gebeurd zijn wanneer Jeremy iemand had gehad met wie hij had kunnen praten, iemand die zijn problemen begreep?

Zeg: Het is belangrijk dat je iemand hebt met wie je over je emoties kunt praten. Het kan gevaarlijk zijn wanneer je alles opkropt. Gelukkig zijn er andere mensen die naar je willen luisteren en je willen helpen om je gevoelens beter te begrijpen. Je predikant, leraren, ouders, vrienden en de belangrijkste van allemaal: Jezus.

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel met je eigen woorden het volgende:

Misschien heb je wel eens de uitdrukking gehoord: “een gelukkige arbeider is een goede arbeider.” Datzelfde gaat ook op in Gods koninkrijk. We zijn betere ambassadeurs van Gods koninkrijk wanneer we gelukkig zijn. Als wij om kunnen gaan met onze emoties kunnen we beter getuigen van God. Maar misschien is dat gemakkelijker gezegd dan gedaan.

Vraag/zeg: Hoe kun je beter omgaan met je gevoelens? We hebben daar allemaal een andere manier voor. Er zijn mensen die lezen, anderen gaan sporten, er zijn er ook die liever naar muziek luisteren. Er is niet één goede manier voor het omgaan met emoties. Maar vandaag spreken we over de meest effectieve manier om met emoties om te gaan – volgens de bijbel.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vertel de tieners dat het voorbeeld in het lesmateriaal het levensverhaal is van een gewone man die als kind opgroeide in een achterstandswijk. Toen hij ouder werd, nam hij het familiebedrijf over, maar na een poosje vertrok hij en reisde rond om met mensen te praten. Al gauw werd overal bekend dat dit een geweldige kerel was. Overal waar hij kwam, stroomden de mensen toe. Op het hoogtepunt van zijn roem, werd hij verraden door mensen die hem heel na waren. Hij werd veroordeeld door een corrupte regering.

Vraag/zeg: denk je dat het leven van die man tot zijn recht is gekomen? Leg uit waarom. Het lijkt erop dat deze man verschillende kanten van het leven heeft meegemaakt. Hij werd beschouwd als een soort superster, maar toch bleef hij met hele gewone mensen omgaan. Hij begreep zowel rijke als arme mensen en ook hielp hij beiden.

Vraag: denk je dat jij gemakkelijk contact zou kunnen krijgen met deze man? Waarom wel? Waarom niet?

C. Verbanden leggen met het dagelijkse leven

Beschrijf de volgende overdenking in je eigen woorden:

Jezus leefde zijn leven volledig. Hij was kind, tiener, een werkende volwassene, een prediker, een leraar, een beroemdheid en alles daar tussenin. Elke emotie die jij vandaag hebt, heeft Hij ook gehad. Dat kan een geruststellende gedachte zijn, vooral als je wel eens in de war bent over al die emoties. Dan is het geweldig om te weten dat er iemand is die het begrijpt. Jezus heeft als mens ook emoties gekend. Hij weet wat het is. Wie zou er nu meer geschikt zijn om emoties te begrijpen dan Degene die emoties heeft geschapen, en ze ook nog eens heeft gehad?

Vraag: heb je de moed om Jezus te vertrouwen en Hem te vragen om je te helpen om met al die verwarrende emoties die je elke dag hebt, om te gaan?

D. Verbanden leggen met de bijbel

Laat de tieners in één grote groep of verdeel ze in kleine groepjes. Deel kleine papiertjes uit met op elk de hieronder staande bijbelteksten. Vraag ze om hun tekst/teksten voor te lezen en dan te

vertellen wat dit betekent voor burgers van het koninkrijk, zodat ze hun emoties beter kunnen begrijpen. Als de tijd om is laat dan elke groep delen wat hun tekst was en wat er uit de bespreking naar voren is gekomen.

>> Filippenzen 4: 4,7

>> Efeziërs 4: 25-27

>> 1 Johannes 4: 18-21

>> Matteüs 5:4

>> Matteüs 5:43-48

>> Lucas 7:32; 19:41; Johannes 11:35

>> Psalm 126: 5,6

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Vertel dat mensen van nature op zoek gaan naar iemand die hetzelfde is als wij, iemand die ons begrijpt. Het is te vergelijken met verkering. Je gaat op zoek naar iemand met dezelfde interesses. Dat gaat ook op als we iemand nodig hebben om te praten over onze emoties. Praten over het omgaan met emoties is een gezonde manier om ermee om te gaan. Als je iemand over emoties hoort praten op dezelfde manier als jij het zou doen, dan geeft je dat een goed gevoel. Dan weet je zeker dat je niet alleen staat met die gedachten en gevoelens

Vraag: Wat voor gevoel geeft het je als je een liedje hoort dat precies beschrijft hoe jij je van binnen voelt? Dat is geweldig, toch? Zou het niet nog veel beter zijn wanneer je een hele goede vriend hebt, die dat soort dingen tegen je zou zeggen? Iemand met wie je alles kon delen op willekeurig welk moment van de dag en die het dan gewoon begrijpt? Vrienden die precies op de juiste manier reageren en die jou zo goed kennen, dat ze precies weten wat je nodig hebt en ook op welk moment. Vraag: Wat voor eigenschappen zou zo iemand moeten hebben?

Verdeel de groep in kleine groepjes van drie of vier en geef ze pen en papier.

Zeg: neem vijf minuten de tijd om de ultieme vriend te creëren, iemand waar we het zojuist over hebben gehad. Gebruik je fantasie en beschrijf die persoon zo goed mogelijk. Wat voor baan hij moet hebben, wat voor achtergrond, karaktereigenschappen waardoor hij een goede vriend kan zijn. Geef deze persoon de eigenschappen die hij nodig heeft om de volmaakte vriend voor jou te zijn.

Laat de groepjes als ze klaar zijn aan de anderen vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Navragen: wie komt volgens jou het dichtste bij de beschrijving? Denk je dat Jezus een beetje lijkt op je ultieme vriend Leg dat uit. In welk opzicht lijkt Jezus op jouw ultieme vriend?

Zeg: Of jullie het je realiseren of niet, Jezus kan wel degelijk die ultieme vriend zijn. Hij is je Schepper, Hij kent je nog veel beter dan jij jezelf kent. Je hoeft Hem alleen maar een kans te geven. Vertrouw Hem je diepste emoties toe en laat Hem jou helpen.

B. Toepassingsvragen

1. Geloof je dat je naar Jezus toe kunt gaan met je problemen, of die nu op het emotionele vlak liggen of niet? Waarom wel? Waarom niet?
2. Wat is er moeilijk aan om naar Jezus te gaan met jouw alledaagse problemen?
3. Met welke mensen kun jij je identificeren? Waarom is het gemakkelijk om met ze te praten?
4. Hoe belangrijk is het dat mensen hetzelfde hebben meegemaakt voordat ze zich kunnen inleven in de situatie van een ander? Is het genoeg om te weten dat bepaalde dingen gebeuren of kan je het pas begrijpen als je het ook hebt meegemaakt?
5. Is het echt zo belangrijk om iets te doen met emoties of kun je ook net doen alsof ze er niet zijn? Waarom wel? Waarom niet?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

Emoties. We hebben ze allemaal. Dat is soms prachtig en aan de andere kant ook weer verwarrend. Om werkelijk goed te kunnen omgaan met emoties, is het belangrijk dat we ze begrijpen. Dat is soms moeilijk, vooral als je zelf niet precies weet wat er in je hoofd omgaat.

Maar vandaag hebben we het gehad over Jezus en over zijn vermogen om zich met ons te identificeren, omdat Hij mens was zoals wij. We hebben nagedacht over zijn leven en gezien dat ook Hij veel emoties kende. Hij ging naar feesten. Hij veranderde water in wijn. Hij lachte en huilde met zijn vrienden. Hij werd boos op de farizeeërs en gooide hun marktkraampjes omver in de tempel. Hij wist ook wat het was om verraden te worden. Hij heeft de blijdschap ervaren om weer terug te zijn bij zijn Vader. Misschien heb je nu begrepen dat het niet zo moeilijk is om een relatie met Jezus te hebben. Misschien heb je in hem de persoon gevonden naar wie je op zoek was. Iemand die jou begrijpt. Misschien ben je nog wat sceptisch. Het kan zijn dat je het wel mooi vindt klinken, maar tegelijkertijd vraag je of het wel zal werken. Dat is prima, maar waarom probeer je het niet gewoon? Geef hem een kans. Zeg met je hele hart tegen Jezus dat je wilt dat Hij je vriend is. Als je je dan goed voelt, zeg het hem dan. Zeg gewoon: "Dankuwel Heer, dat was geweldig!" Wanneer je boos bent, kun je het hem ook zeggen. Als je het gevoel hebt dat je gewoon niet verder kunt en dat je even rust nodig hebt, laat het hem dan weten. Hij wil heel graag dat je met hem praat. Hij wacht en Hij luistert. Geef hem een kans.

Boos	Verdrietig/Gekwetst	Blij/Gelukkig	Slecht/Beschaamd	Bang
Woedend	Onderdrukt	Vol vreugde	Verward	Paranoïde
Verontwaardigd	Beledigd	Trots	Minderwaardig	Bezorgd
Des duivels	Uitgescholden	Extatisch	Afgebroken	Ongerust
Opstandig	Verwond	Genietend	Onvolkomen	Bang
Ongeduldig	Verdrietig	Lachend	Vol afschuw	Geïntimideerd
Walgend van	Teleurgesteld	Euforisch	Teruggetrokken	Bevreesd
Ziedend	Gekwetst	Feest vieren	Neerslachtig	Wantrouwend
Geagiteerd	Berooid	Sereen	Abnormaal	Ontzet
Geïrriteerd	In de rouw	Tevreden	Verlegen	Ontsteld
Witheet	Eenzaam	Kalm	Schuldig	Doodsbang
Gepikeerd	Hopeloos	Vredig	Incapabel	Bedreigd
Toornig	Wanhopig	Vol vertrouwen	Waardeloos	Onzeker
Gewelddadig	Hulpeloos	Dwaas	Vernederd	Gejaagd
Gefrustreerd	Desolaat	Speels		Paniekerig
Vol wrok	Afgewezen	Zorgeloos		Gealarmeerd
Vijandig	Jaloers	Verkikkerd		Overweldigd
Depressief	Benijdend	Opgewonden		Uitzinnig
Geërgerd	Ongeliefd	Opgetogen		Kwetsbaar
Bitter	Ongelukkig	Vrij		Apprehensive staat er twee keer
Wraakzuchtig	Ellendig	Geliefd		
Vol haat	Miserabel	Hooggeacht		
Verveeld	Verpletterd	Zelfverzekerd		
Aangebrand	Verraden	Voldaan		

		Goed Comfortabel Enthousiast Optimistisch Plezierig Vrolijk Uitbundig Bemoedigd		
--	--	--	--	--

3 Omgaan met schuld en angst

STIJF VAN ANGST

1. VOORBEREIDING

B. De Bijbel

Jesaja 44:8 - "Vrees niet, laat de angst je niet verlammen: heb ik het je niet vanaf het begin laten horen, heb ik het je niet aldoor verteld? Jullie zijn mijn getuigen: is er een god buiten mij, of een andere rots? Ik ken er geen."

Lucas 1:74 - "[dat wij] ontkomen aan onze vijanden, hem zonder angst zouden dienen,"

Filippenzen 1:14 - "Bovendien durven de meeste broeders en zusters, omdat ze door mijn gevangenschap vertrouwen in de Heer hebben gekregen, de boodschap nu nog onbevreesder te verkondigen."

1 Johannes 4:18 - "De liefde laat geen ruimte voor angst; volmaakte liefde sluit angst uit, want angst veronderstelt straf. In iemand die angst kent, is de liefde geen werkelijkheid geworden."

Romeinen 8:15 - "U hebt de Geest niet ontvangen om opnieuw als slaven in angst te leven, u hebt de Geest ontvangen om Gods kinderen te zijn, en om hem te kunnen aanroepen met 'Abba, Vader'."

(zie het lesmateriaal voor meer bijbelgedeelten).

"Ik heb vaak gezinnen bezocht en diepgaand met mensen gebeden die onder een juk van angst en wanhoop leefden. Ik geloofde met mijn hele hart dat God mijn gebeden zou verhoren en zonder enige uitzondering hebben we de zegen en vrede van Jezus mogen ervaren in antwoord op ons

nederig gebed. En zo werden de harten van wanhopige mensen vervuld met vreugde, licht en hoop.”
(uit: *Testimonies for the Church*, deel 1, blz. 55)

B. Waar gaat “Omgaan met schuld en angst” over?

Schuld en angst zijn de meest verlammeende emoties, die een mens kan meemaken. Ze werpen een donkere schaduw over ons leven en verhinderen dat wij groeien. Als we onder een juk komen van vrees of schuld, dan word je mat en ben je niet in staat om voorwaarts te gaan in het leven. Mensen hebben het nodig om bevrijd te worden, vrij van de greep die angst en schuld op hun leven kan hebben. Dit gaat vooral op voor jonge tieners, die wanhopig graag willen groeien en voorwaarts gaan. Ze zijn er voortdurend op uit om aan deze gevoelens te ontsnappen. Ze hebben bevestiging nodig. Het is belangrijk dat zij horen dat God alle dingen laat mee werken voor hun bestwil. En wat nog belangrijker is, ze moeten weten dat ze met God een leven kunnen leiden dat vrij is van schuld en angst.

C. Wat is het doel van deze les over schuld en angst?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn om

1. te begrijpen wat voor effect schuld en angst op hun leven kan hebben
2. te begrijpen wat de oorzaken zijn van deze gevoelens
3. erop te vertrouwen dat Jezus hen volledig vrijzet van hun schuld en angst.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) acht indexkaarten, papier en potloden; (activiteit B) een bladzijde waarop alle fobieën worden genoemd, potloden en kleine cadeautjes.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels en het lesmateriaal

Toepassing • vijf index kaarten voor elke tiener, pennen of potloden, een doos, een prullenbak.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Omgaan met Schuld en Angst', les 3 over?".

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit – Ben je het ermee eens, of niet?

Stap 1 • Verdeel de tieners in zes groepen. Als er te weinig mensen zijn voor zes groepen, laat dan wat gespreksvragen weg.

Stap 2 • Zet zes verschillende tafels klaar met op elke tafel een index kaart met daarop de volgende stelling.

Tafel 1:

Je zit in het reuzenrad in Walibi World en schreeuwt het uit van angst. Die angst is niet terecht. Je moet je best doen om die angst te negeren of te onderdrukken.

Tafel 2:

Je bent betrapt bij het spijbelen van school. Het kan best zijn dat je daarom geschorst wordt. Je bent bang en terecht.

Tafel 3:

“De liefde laat geen ruimte voor angst; volmaakte liefde sluit angst uit, want angst veronderstelt straf. In iemand die angst kent, is de liefde geen werkelijkheid geworden.” (1 Johannes 4:18)

Tafel 4:

Er is op de radio en tv een officiële stormwaarschuwing bekendgemaakt met minstens orkaankracht 10. Je hebt gehoord dat de storm in de buurt van jouw woonplaats komt. Dat is al eens eerder gebeurd. Je bent bang. Deze angst is kinderachtig, je moet die negeren of onderdrukken.

Tafel 5:

“De HEER is mijn licht, mijn behoud, wie zou ik vrezen?” (Psalm 27:1). Volgens deze tekst mogen christenen niet bang zijn.

Tafel 6:

“Vrees is goed.” – Ben Sharpton

Stap 3 • Laat elke groep van tafel naar tafel gaan en de uitspraken met elkaar bespreken. Dan moet de groep stemmen of ze het wel of niet eens zijn met deze uitspraak. Laat elke groep de uitkomsten bijhouden. Na een korte bespreking bij de tafels moeten de groepen wisselen, zodat ze langs alle tafels komen. Daarna worden de stemmen bij elkaar opgeteld en de uitkomsten besproken

Napraten • Vraag: Heeft één van de voorbeelden over angst betrekking op iemand van jullie? Hoe komt het dat iets angstig is? Welke angsten kunnen wij onszelf aandoen? Hoe reageren wij op angst?

B. Alternatieve startactiviteit - Fobieën

Stap 1 • Praat met elkaar over angsten en de verschillende soorten fobieën die mensen kunnen hebben. Vraag de groep of er angsten zijn die zij hebben, bijvoorbeeld hoogtevrees, spreken in het openbaar, of iets anders.

Stap 2 • Vorm kleine groepjes. Deel dan de bladzijde uit waarop de fobieën staan vermeld (blz. 34) en potloden. Geef elke groep 10 minuten om de namen van de fobieën te plaatsen bij de betreffende vorm van angst.

Stap 3 • Geef de groep die de meeste goede antwoorden heeft een beloning.

Napraten • over welke angsten waren jullie het meest verbaasd? Waarom denk je dat sommige mensen bang zijn voor soms heel belachelijke dingen? Hoe bestaat het dat angsten het beste uit je wegzuigen? Wat is een beproefd middel tegen angst?

C. Startillustratie

Vertel in je eigen woorden het volgende verhaal

Het is weer eens repetitietijd voor het vak algebra. Bob is 14 jaar en zweet peentjes. Hij kan de vraagstukken maar niet onder de knie krijgen. Hoe hard hij ook probeert, hoe goed hij ook luistert, hoeveel aantekeningen hij ook maakt, hij snapt het nog steeds niet. En nu is het dan zover – repetitietijd. Bob zit achter zijn lessenaar en wacht tot de opgaven zijn uitgedeeld. Het lijkt wel uren te duren. Dan komt de lerares langs en kondigt aan dat ze weinig tijd heeft. Er is niemand die de klas in de gaten houdt. Ze vertrouwt de leerlingen. Bob gaat zowat uit zijn dak; dit is bijna een gebedsverhooring! Hij kan straks gewoon de antwoorden aan zijn vrienden vragen. Dan hoeft hij die repetitie later tenminste niet over te doen!

Een week later krijgt Bob zijn repetitie terug en uiteraard is het perfect. De lerares geeft hem een compliment dat hij zo goed vooruit is gegaan. Toch voelt het voor hem verkeerd. Hij blijft maar piekeren over de manier waarop hij dit voor elkaar heeft gebracht. Plotseling krijgt hij het doodsbenauwd. Stel dat iemand heeft gezien dat hij heeft gespiekt en hem gaat verraden? Wat moet hij doen als zijn ouders erachter komen? Al deze vragen worden teveel voor hem. Hij voelt zich plotseling heel schuldig. Hij herinnert zich hoe vaak hij is gewaarschuwd om niet te spieken en ook alle keren dat hij gezworen heeft dat hij dat nooit zou doen. Wat hij nu ook doet, hij kan het niet meer ongedaan maken en dat maakt dat hij zich nog beroerder voelt.

Bob kan twee dingen doen. Hij kan eerlijk opbiechten dat hij gespiekt heeft bij de repetitie: dan hoeft hij zich niet langer schuldig te voelen of hij kan zijn 10 houden en de schuld blijven voelen. Wat moet hij doen?

Napraten • Vraag: Wat zou jij doen in de situatie van Bob? Ken jij een manier om af te rekenen met schuld en angst? Wat vind je dat Bob zou moeten doen?

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel het volgende met eigen woorden: schuld en angst zijn emoties die al heel lang bestaan. We kunnen mensen uit de bijbel noemen – Adam, Abraham, Jona, en vele anderen – die met deze gevoelens hebben geworsteld. Het enige dat deze geweldige mensen anders maakt, is dat ze hun gevoelens van schuld en angst hebben overwonnen.

We hebben allemaal wel eens last van schuld en angst. Dat is nu eenmaal een feit. Waar het om gaat is hoe we met deze emoties omgaan en hoe we ze kunnen overwinnen. Onze bruikbaarheid als ambassadeurs van Gods koninkrijk wordt beïnvloed door de manier waarop wij omgaan met schuld en angst. Het is belangrijk dat we God zo goed mogelijk vertegenwoordigen. Zo kunnen we burgers winnen voor het koninkrijk. Als wij ons dan inhouden vanwege angst, dan kan dat heel moeilijk zijn. Het is moeilijk om te geloven in een alwetende, almachtige God wanneer zogenaamde christenen te bang zijn om uit te spreken dat zij van Hem zijn. Het is moeilijk te geloven in een vergevende God wanneer mensen die in Hem geloven zwelgen in zelfmedelijden of in schuldgevoel. We zijn allemaal ambassadeurs van Gods koninkrijk. Dat is nogal een uitspraak. Daar komt ook het nodige bij kijken, zoals verantwoordelijkheid om als christen je uiterste best te doen en om Christus zo goed mogelijk te vertegenwoordigen. In de eerste plaats geeft Johannes 4:18 al aan hoe dit het beste kan plaatsvinden.

Kies een paar tieners uit en laat ze de tekst uit het werkblad lezen en ook de bijbelverzen die aan het begin van de werkwijzer worden genoemd. Vraag na elk voorgelezen gedeelte aan de tieners wat er in de tekst staat wat hen kan helpen om een goede burger van het koninkrijk te zijn en hoe je het beste kunt afrekenen met angst en schuld.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand van tevoren om het sabbatverhaal te lezen of te vertellen, behalve de laatste alinea.

Vraag: Wat was volgens jullie het probleem met al die mensen? (Ze gingen zo op in zichzelf en hun eigen emoties, dat ze niet meer geraakt werden door iets anders, zelfs niet door een moord). Laat dan de laatste alinea voorlezen.

Vraag: Waarom zou het leven met zulk soort emoties en gedragingen een belemmering zijn om een goede ambassadeur van het koninkrijk te zijn? (In het voorbeeld van Kitty Genovese was het angst die de mensen weerhield, terwijl het haar leven had kunnen redden als ze haar te hulp waren gekomen. Hun angst kostte Kitty het leven). **Bestaat er een tijd om bang te zijn en een tijd om**

onbevreesd te zijn? (De man die Kitty aanviel had eigenlijk bang moeten zijn, want zijn daad was zondig. De mensen die toekeken vanachter hun ramen hadden niet bang moeten zijn omdat zij een leven hadden kunnen redden).

D. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Beschrijf de volgende overdenking in je eigen woorden:

Door de hele bijbel heen zie je gebeurtenissen waarin mensen door angst en schuld niet tot volle ontplooiing konden komen. Het begon al met Adam. Hij voelde een enorme schuld nadat hij ongehoorzaam was geweest aan Gods opdracht. Daarom liep hij weg en hij verborg zich toen God hem riep. Jona's angst om naar Ninevé te gaan, verhinderde dat hij deed wat God wilde. Toen hij later op het schip naar Tarsus was, voelde hij zich schuldig. Toen ze op zee in de problemen kwamen, was hij daarvoor verantwoordelijk. Dat gebeurt vandaag ook nog. Als wij aan angst en schuld blijven vasthouden dan wordt onze groei als christen belemmerd. Laat de tieners **1 Johannes 4:18** opzoeken en voorlezen.

Vraag: Wat hebben volgens jou liefde, angst en schuld met elkaar te maken?

Verwijs naar de lijst met bijbelgedeelten in het lesmateriaal, of schrijf ze op waar iedereen ze kan zien. Laat elke tekst door een vrijwilliger hardop voorlezen. Vorm kleine groepjes en laat de tieners een voorbeeld noemen uit het leven van een jonge tiener waarop deze tekst in het bijzonder van toepassing is als een belofte of met een speciale betekenis. Bijvoorbeeld: **Johannes 16:33** is misschien heel erg van toepassing voor iemand die meemaakt dat zijn ouders gaan scheiden.

Als de tijd het toelaat, geef de tieners dan een lijstje met onderstaande bijbelteksten en maak een opsomming van alles wat ze kunnen leren over Gods vergeving:

1 Johannes 1:9; Jesaja 43:25; Psalm 103: 12-13; Hebréeën 10:17; Matteüs 18: 21-35; 1 Korintiërs 13:5; Romeinen 8:1-4.

Napraten • Vraag/zeg: door de hele geschiedenis heen hebben mensen de bijbel gebruikt als troost in moeilijke tijden. Vraag: Spreken de teksten die we net hebben gelezen je aan en zo ja, waarom? Als je beloften uit de bijbel kent en weet dat God altijd bij je is, dan kan dat een enorme hulp zijn, vooral als je te maken krijgt met gevoelens van schuld en angst.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Geef aan elke tiener vijf index kaarten en een pen. Vraag ze om een angstgevoel of een schuldgevoel op te schrijven (niet al te persoonlijk) op elke kaart en dan hun eigen initialen op de achterkant. Neem dan een doos of iets anders om de kaarten in te doen en laat de tieners om de beurt (of allemaal tegelijk) hun kaarten in de doos doen zonder ze op te vouwen.

Als dat gebeurd is, haal dan de kaarten uit de doos en maak een duplicaat om later te weten wie de winnaar is. (Lees niet op wat er op de kaarten staat). Geef de kaarten terug aan de eigenaars.

Zeg: we hebben zojuist geleerd dat we gevoelens van schuld en angst moeten overwinnen door voor onszelf de vele beloften in de bijbel te proclameren en op God te vertrouwen dat Hij zich ook aan die beloften houdt. Laten we het volgende vers lezen: 1 Petrus 5:7.

Als het vers is voorgelezen, laat de tieners dan alle kaarten in de prullenbak gooien of ze op één of andere manier verbranden. Sluit af met gebed, waarbij je claimt wat in 1 Petrus 5:7 staat.

B. Toepassingsvragen

1. Wat zijn angsten waar jij last van hebt?
2. Hoe kan vrees jou hinderen om een goede getuige te zijn?
3. Waarin kan vrees je hinderen om iets tot stand te brengen?
4. Is schuldgevoel iets goeds? Wanneer dan?
5. Wat maakt dat iemand zich schuldig voelt?
6. Wat zijn bekende manieren waarop mensen met schuld omgaan?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

Nu heb je wapens in handen om te strijden tegen aanvallen van schuld en angst. Gewapend met de kracht van gebed en de troost van de bijbel kun je op weg gaan en allerlei emoties overwinnen die in het leven op je pad komen. Onthoud goed dat het krachtigste wapen van allemaal Jezus is.

Wanneer je je verloren en eenzaam voelt, dan kun je Hem aanroepen. Vertrouw Hem maar dat Hij je angst wegneemt en je vrijzet van schuld.

Antwoorden op: Fobieën – waar ben je bang voor? (blz. 34): Ablutophobia - 18 - Angst om te wassen of te baden; Anablephobia - 7 - Angst om naar boven te kijken; Arachibutyrophobia – 14 - Angst dat pindakaas aan je gehemelte blijft kleven. Arithmophobia – 5 – Angst voor cijfers; Autodysomophobia – 19 – Angst voor iemand die stinkt; Cathisophobia – 8 – Angst om te gaan zitten; Francophobia – 9 – Angst voor Frankrijk of de Franse cultuur; Hippopotomonstrosesquipedaliophobia – 12 – Angst voor lange woorden; Homilophobia – 17 – Angst voor preken; Hydrophobia – 20 – Angst voor water of hondsolheid; Koinoniphobia – 2 – Angst voor ruimtes; Linonophobia – 6 – Angst voor touw; Melophobia – 4 – Angst voor of afkeer van muziek; Microphobia – 10 – Angst voor kleine dingen; Optophobia – 11 – Angst om de ogen open te doen; Phobophobia – 3 – Angst voor fobieën; Tyrannophobia 16 – Angst voor tirannen; Venustraphobia – 1 – Angst voor mooie vrouwen; Xanthophobia – 13 – Angst voor de kleur geel, of het woord ‘geel’. Zeusophobia – 15 – Angst voor God of goden.

Behorend bij les drie:

Deze bladzijde is voor de startactiviteit.

Fobieën, waar ben je bang voor?

Volgens www.phobialist.com zijn er 545 erkende fobieën in de wereld. Kijk eens of je kunt vinden welke officiële naam hoort bij welke angst. Zet een nummer van de angst in het hokje bij de juiste officiële naam.

Arithmophobia []

Arachibutyrophobia []

Francophobia []

Hippopotomonstrosesquippedaliophobia []

Melophobia []

Microphobia []

Optophobia []

Ranidaphobia []

Polyphobia []

Photophobia	[]
Tomophobia	[]
Trypanophobia	[]
Microphobia	[]
Optophobia	[]
Phobophobia	[]
Tyrannophobia	[]
Venustraphobia	[]
Xenophobia	[]
Zeusophobia	[]
Zoophobia	[]
Siderophobia	[]
Scolionophobia	[]

Op de achterkant staan de Nederlandse beschrijvingen van deze fobieën.

1. **Angst voor of afkeer van muziek**
2. **Angst voor cijfers**
3. **Angst voor Frankrijk of Franse cultuur**
4. **Angst voor school**
5. **Angst voor licht**
6. **Angst voor kleine dingen**
7. **Angst om de ogen open te doen**
8. **Angst voor vele dingen**
9. **Angst voor lange woorden**
10. **Angst dat pindakaas aan je gehemelte blijft kleven**
11. **Angst voor God of goden**
12. **Angst om te wassen of te baden**
13. **Angst voor dieren**
14. **Angst voor operaties**
15. **Angst voor sterren**
16. **Angst voor verliefdheid of verliefd zijn**

17. Angst voor kikkers

18. Angst voor injecties

19. Angst voor vreemden of buitenlanders

4 Geschapen naar Gods beeld

ALLES DRAAIT OM UITERLIJK

1. VOORBEREIDING

C. De Bijbel

Genesis 1:27 - "God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen."

Genesis 5: 1-2 - "Dit is de lijst van Adams nakomelingen. Toen God Adam schiep, de mens, maakte hij hem zo dat hij leek op God. Mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen. Hij zegende hen en noemde hen mens toen zij werden geschapen."

Jakobus 1: 17-18 - "elke goede gave, elk volmaakt geschenk komt van boven, van de Vader van de hemellichten; bij hem is nooit enige verandering of verduistering waar te nemen. Hij wilde ons door de verkondiging van de waarheid tot leven roepen, om ons de eersten te maken in zijn schepping."

Jakobus 1:5 - "Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven."

Job 31:13-15 - "Als ik mijn slaaf of slavin ooit hun recht ontzegd heb wanneer wij van mening verschilden, wat zal ik dan beginnen als God voor mij oprijst, en als hij mij ondervraagt—wat kan ik dan antwoorden? Maakte hij hen in de moederschoot niet net als mij, vormde een en dezelfde ons niet eender in de moederbuik?"

Kolossenzen 3:9-10 - "Bedrieg elkaar niet, nu u de oude mens en zijn leefwijze afgelegd hebt en de nieuwe mens hebt aangetrokken, die steeds vernieuwd wordt naar het beeld van zijn schepper en zo tot inzicht komt."

Jesaja 42:5-7 - “Dit zegt God, de HEER, die de hemel heeft geschapen en uitgespannen, die de aarde heeft uitgehamerd met alles wat zij voortbrengt, die de mensen op aarde levensadem geeft, en levensgeest aan allen die daar verkeren: In gerechtigheid heb ik, de HEER, jou geroepen. Ik zal je bij de hand nemen en je behoeden, ik neem je in dienst voor mijn verbond met de mensen en maak je tot een licht voor alle volken, om blinden de ogen te openen, om gevangenen te bevrijden uit de kerker, wie in het duister zitten uit de gevangenis.”

Maleachi 2:10 - “Hebben wij niet allemaal dezelfde vader, heeft niet een en dezelfde God ons geschapen? Waarom behandelen wij elkaar dan zo trouweloos en schenden wij het verbond dat hij met onze voorouders sloot?”

Openbaring 4:11 – “U komen alle lof, eer en macht toe, Heer, onze God, want u hebt alles geschapen: uw wil is de oorsprong van alles wat er is.”

2 Korintiërs 5:17 - “Daarom ook is iemand die één met Christus is, een nieuwe schepping. Het oude is voorbij, het nieuwe is gekomen.”

(zie het lesmateriaal voor meer bijbelgedeelten).

B. Waar gaat de les “Geschapen naar Gods beeld” over?

Tijdschriften, reclameborden en de media bombarderen jonge mensen met steeds weer dezelfde schandelijke boodschap: zo moet je zijn, zo kun je worden. Dit gefantaseerde ideaalbeeld is afkomstig uit

het koninkrijk van deze wereld en heeft ten doel om mensen ervan te weerhouden zichzelf te accepteren

zoals ze zijn. Geen wonder dat tieners onzeker zijn over zichzelf wanneer de lat zo hoog wordt gelegd.

In deze les willen we ontdekken wat het betekent om geschapen te zijn naar Gods beeld en hoe die wetenschap ervoor kan zorgen dat we onszelf en anderen op waarde schatten.

Omdat we naar Gods beeld geschapen zijn, hebben we ook de eigenschap om anderen lief te hebben zoals Hij ons liefheeft (door zijn Geest). Vriendelijk zijn naar mensen die we niet kennen, mensen hoogachten die gemakkelijk over het hoofd gezien worden en genade schenken aan onze vijanden, zijn als

het ware allemaal ramen waardoor mensen God in ons kunnen herkennen. Waarom? De reden dat God

ons naar zijn beeld heeft geschapen is dat Hij zijn heerlijkheid in ons wil laten zien.

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn om

1. te ontdekken dat God hen uniek gemaakt heeft en daar ook een plan mee heeft.
2. na te denken over wat het betekent voor hun eigenwaarde en ook voor de waarde van anderen om naar Gods beeld geschapen te zijn.
3. er bewust voor te kiezen elke dag te leven overeenkomstig het beeld van God.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) boetseerlei, of zand met water dat kneedbaar blijft; (activiteit B) een groot stuk papier of een witbord.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels, lesmateriaal voor tieners

Toepassen • bruine papieren zakken, scharen, vijf grote stukken board of dekens.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Geschapen naar Gods beeld? les 4' over?"

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit – Adam geschapen

Stap 1 • De bedoeling van deze oefening is om aan tieners te laten zien wat schoonheid is in de ogen van de schepper en om blij te zijn met mensen die scheppen. Alleen degene die het origineel heeft gemaakt, kan beoordelen of iets volmaakt is.

Stap 2 • Gebruik boetseerlei, of gewoon zand dat met water tot een dikke kneedbare brei wordt gemaakt. Laat de tieners hun eigen perfecte schepping maken. Verdeel ze in groepjes van drie zodat ze met elkaar kunnen beslissen hoe deze nieuwe ‘Adam’ eruit moet zien.

Stap 3 • Als de tieners bezig zijn, ga dan bij de diverse groepjes kijken. Geef complimenten over wat je tot stand ziet komen. Als ze klaar zijn, **zeg dan: Omdat al jullie creaties ‘volmaakt’ zijn, zullen we nu een gejuich aanheffen en applaudisseren voor de eigenschappen die jullie aan je schepsel hebben gegeven?** De makers mogen zo nodig uitleggen waarom ze hun creatie op een bepaalde manier hebben gemaakt. Blijf bij elk voorbeeld je waardering daarover uitspreken.

Napraten • **Vraag: deze ‘Adams’ zijn van klei gemaakt... hoe vond je het om voor ze te juichen? Hoe zit dat als we het hebben over Gods schepping – onzelf bijvoorbeeld? Waarom kunnen we eigenlijk geen van allen bepalen hoe andermans schepping eruit moet zien?**

B. Alternatieve startactiviteit – volmaakt worden

Stap 1 • Het doel van deze activiteit is om aan te tonen hoe belachelijk het is om uit alle macht te proberen lichamelijk volmaakt te zijn, zoals de wereld dat ziet/vindt. Ook willen we met deze activiteit bereiken dat de tieners zich gerust voelen omdat God al heeft gezegd dat Hij elke persoon waardevol vindt.

Stap 2 • Plak een groot stuk papier op de muur of gebruik een witbord.

Stap 3 • Laat de tieners allerlei manieren noemen waarop mensen proberen om volmaakt te zijn. Schrijf dat op het bord terwijl ze voorbeelden noemen (fitness, plastische chirurgie, haarverven, pruiken, diëten). Vorm kleine groepjes van drie of vier personen en laat ze een voorbeeld kiezen uit de lijst. De bedoeling is dat ze een toneelstukje (gelijkenis) schrijven dat gespeeld of voorgelezen kan worden, waaruit blijkt dat het geen zin heeft om te streven naar ‘wereldse volmaaktheid.’ Aan het slot moet elke groep in het kort een opmerking maken over hoe God aankijkt tegen wat waardevol of volmaakt is. Ze kunnen daarbij een keuze maken uit het lesmateriaal (deze oefening kan heel grappig en creatief zijn). Motiveer ze en temper zonedig hun enthousiasme.)

Napraten • **Vraag: ook al lijkt het nu misschien dwaas dat mensen proberen om ‘volmaakt’ te zijn, hoe reëel is de druk die vanuit de wereld op ons wordt gelegd om maar vooral daaraan mee te doen?** (het is heel reëel en vooral heel moeilijk als je een tiener bent en door heel veel veranderingen heen gaat in je ontwikkeling).

C. Startillustratie

Vertel in je eigen woorden het volgende verhaal

Jim en Priscilla Tucker hebben het volgende vastgesteld. Als je je eigenwaarde wilt vaststellen aan de hand van het materiaal waar je lichaam uit bestaat, de waarde van water, koolstof, ijzer, calcium, vet en andere substanties dan is je lichaam nog geen 30 euro waard. Maar er is ook een andere manier om de waarde van je lichaam te berekenen. Keith Knoche, de bedenker van Knoche’s wet [als er iets mis kan gaan, gebeurt het ook, maar je leert er altijd iets van], en schrijver van het gelijknamige boek, stelt dat wij allemaal bestaan uit ongeveer 8 triljard atomen. Dat is een 8 met 27 nullen erachter. Om een voorstelling van zo’n getal te kunnen maken gebruikt Knoche een voorbeeld van Donald Andrews, van *Johns Hopkins University*. Stel je eens voor dat er een stortvloed van aan doperwten uit de hemel komt vallen. Wanneer ongeveer een derde van Nederland [Pennsylvania is 119.283 km² en Nederland is 41.526 km²] door een laag van 1.20 meter doperwten bedekt worden, zijn er een triljoen doperwten gevallen. Maar dan hebben we een getal met 9 nullen tekort. Dus hebben we nog meer doperwten nodig. Laten we nu eens alle landen (zeeën uitgezonderd) bedekken met het totaal wat we nodig hebben. Ook dan komen we een getal met zes nullen tekort. Laten we dan de rest van de aarde, dus ook de oceanen met 1.20 meter doperwten bedekken en laten we ook de ruimte ingaan en nog 250 andere planeten van dezelfde grootte als de aarde met 1.20 meter aan doperwten bedekken, dan hebben we pas drie nullen ‘opgebruikt’ van de 27 nullen van acht triljard. Om het voorbeeld dan helemaal af te maken: We moeten dan heel ver de ruimte in om 250.000 planeten te vinden die dezelfde grootte hebben als de aarde en ze allemaal met 1.20 meter aan doperwten bedekken. Dan hebben we 8 triljard doperwten uitgestort – zoveel atomen hebben we in ons lichaam.

Kun je van al die erwten de waarde berekenen? Knoch citeerde een verslag dat was uitgegeven door de Dupont Corporatie om de waarde van het menselijke lichaam te berekenen. Volgens die studie hebben de atomen in je lichaam de mogelijkheid om 11 miljoen kilowatt uur per pond lichaamsgewicht te genereren. Als je 100 pond weegt en de elektriciteitsmaatschappij rekent 7 cent per kilowatt uur, dan is de elektriciteitswaarde van je lichaam 77 miljoen euro. Natuurlijk moet je dan wel eerst dood voordat je zoveel geld kunt krijgen. Ben jij bereid om te sterven voor 77 miljoen euro? Voor Jezus ben je veel meer waard dan 77 miljoen euro. En jij hoeft er niet voor te sterven, want dat heeft Hij gedaan, zodat je het eeuwige leven kunt ontvangen. **(1 Korintiërs 6:20)** – Jim en Priscilla Tucker, In Touch With God, *Institute of Outdoor Ministry*, 1999 – met toestemming overgenomen.

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel het volgende in je eigen woorden:

In een werelds koninkrijk worden bepaalde mensen misschien kostbaar genoemd, maar in het koninkrijk van God heeft de Koning bewezen dat elk individu voor Hem van enorme waarde is omdat Hij ze heeft gemaakt naar zijn beeld. Hij heeft iedereen zijn eigen karaktereigenschappen meegegeven. Het koninkrijk van satan is op het eigen ik gericht en spoort iedereen aan om ernaar te streven zo kostbaar mogelijk te worden. Maar in Gods koninkrijk ben je het al. In het koninkrijk van deze wereld wordt altijd heel subtiel geprobeerd om de schoonheid van Gods scheppingsplan te ondermijnen door mensen te dwingen voortdurend met zichzelf bezig te zijn en niet met Degene die hen heeft gemaakt.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag van tevoren aan iemand om het sabbatsdeel met eigen woorden te vertellen of voor te lezen.

Vraag: Waarom weten mieren zo duidelijk wat ze moeten doen? (ze werken allemaal voor de koningin, en doen de taak waarvoor ze zijn gemaakt voor het nut van de hele kolonie).

Zijn er parallellen te trekken met ons leven? God heeft een plan met ons allemaal en heeft ons gaven gegeven, of zal ons gaven geven om dat plan ten uitvoer te brengen. Ons hele leven en alles wat we doen zou eigenlijk moeten draaien om onze Koning).

E. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Leg het volgende scenario voor:

- >> Stel je een schilder voor in een kunstgalerie. Hij staat naast zijn schilderij dat *Kinderen in het Park* heet. Hij luistert naar de opmerkingen van de bezoekers over zijn werk. Hij hoort de volgende reacties van de mensen.
- >> “Wat heeft die schilder in zijn hoofd gehad? Het is wel duidelijk dat hij niet met beide benen op de grond staat! Niemand kan zich nog verplaatsen in zo’n gelukkig tafereeltje van mensen in een park. Dat is geen kunst, dat is een sprookje.”
- >> “Leuk schilderij, maar die mensen horen er eigenlijk wat aantrekkelijker uit te zien. De kunstenaar is er niet in geslaagd om met schoonheid onze aandacht te trekken. Er is eigenlijk geen enkele persoon in dit schilderij die opvalt. Ze zien er allemaal heel middelmatig uit. Het pakt niet! Er is hoofdpersoon, geen ster! Het is een saai schilderij!”
- >> “Dit is een gedateerd schilderij. Tegenwoordig worden mensen hier niet meer door aangetrokken.”
- >> “Ik vraag me of dit zo’n schilderij is wat ze tegenwoordig op de computer maken? Heb je daar wel eens van gehoord? Je hoeft alleen maar een paar nummers in te toetsen en de computer maakt er een schilderij van dat er net zo uit ziet alsof het door een artiest is gemaakt. Dit is er vast ook zo een.”
- >> “De schilder wil vast uit alle macht proberen om de donkere kant van zijn wezen te verbergen. In dit schilderij probeert hij allerlei ernstige problemen te maskeren. Die man moet eens naar de psychiater om daarmee af te rekenen en te aanvaarden wie hij is.”

Napraten • Vraag: hoe denk je dat die kunstenaar zich zal voelen? Hoe komt het dat ze zo gauw met

hun mening klaar staan over die kunstenaar? Zie je ook overeenkomsten in de manier waarop

mensen tegenwoordig kritiek op God hebben? Wat zou God hierop antwoorden? Verwijs daarbij naar

de bijbelgedeelten die in het lesmateriaal worden genoemd. Lijkt het tafereel ook op wat er in het echte

leven gebeurt? Hoe komt het dat mensen eigenlijk helemaal niet het wonder zien in hoe God ons heeft gemaakt?

Zeg: elk schilderij is met een bepaald doel gemaakt, een boodschap, voor een bepaald publiek.

Laten we de volgende bijbelverzen lezen en ontdekken wat God voor ogen had toen Hij de mensen maakte naar Zijn beeld.

>> Efeziërs 2:10

>> Jesaja 42: 5-6

>> Maleachi 2:10

>> Jakobus 1:16-18

>> Genesis 1:26

>> Johannes 14: 9-10

>> Kolossenzen 3:7-11

>> Hebreeën 1:3-4

Zeg/Vraag: Kun je naar willekeurig welk schilderij, film, boek, reclame kijken en een bedoeling vinden of een boodschap, die gericht is tot een bepaald publiek? Probeer het eens uit. Als je nu kijkt naar de bijbelverzen die we zojuist hebben gelezen wat probeerde God dan duidelijk te maken

door ons te maken naar Zijn beeld? Wat wil Hij daarmee zeggen?

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Haal bruine papieren zakken tevoorschijn die groot genoeg zijn dat de tieners ze op hun hoofd kunnen doen. Knip een gat voor elk oog, een voor de neus en een voor de mond. Vraag vijf

vrijwilligers om naar voren te komen en een zak over hun hoofd te doen. Zet ze buiten de deur en kom dan naar binnen met een stuk board of een deken voor hen, zodat niemand ze kan zien vanaf hun nek. Vraag de tieners om de namen te raden van elke vrijwilliger zonder ze vragen te stellen of met ze te praten. Breng dit in verband met het gegeven dat – als we allemaal gelijk zouden zijn – we nooit kunnen zeggen wie wie is.

Zet de tieners vervolgens twee aan twee. Deel potlood en papier uit en vraag ze allemaal om op te schrijven wat ze leuk vinden aan hun partner. Als ze klaar zijn, laat dan wat ze hebben opgeschreven, voorlezen, zodat duidelijk wordt dat we elkaars verschillende karaktereigenschappen kunnen waarderen.

B. Toepassingsvragen

1. Waarom denk je dat God ons allemaal uniek gemaakt heeft?
2. Wat is volgens jou belangrijker? Dat je aan de buitenkant anders bent, of aan de binnenkant?
3. Hoe liet Jezus het beeld van God zien aan de mensen om Hem heen? Wat zagen ze dan?
4. Hoe denk je dat God de Schepper is?
5. In welk opzicht zijn we al geschapen naar Gods beeld? En in welk opzicht is God nog iedere dag bezig om ons naar zijn beeld te scheppen? Kunnen we daar blij om zijn?
6. Zal dit proces worden afgemaakt hier op aarde? Alleen in de hemel, of beide?
7. Hoe kunnen we de heerlijkheid van Gods beeld met anderen delen?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

Stel je eens voor dat iedereen op de wereld een bruine papieren zak over het hoofd droeg met gaten erin zodat ze konden ademen. Zouden we op zo'n manier de majesteit in Gods scheppingswerk in elkaar zien? Vast niet! De mens zit heel complex in elkaar. We zijn gevormd naar het beeld van onze Maker. God maakte elke persoon uniek en toch hebben we allemaal ook dezelfde trekken. Niemand is hetzelfde en toch lijken we in heel veel opzichten wel op elkaar. Niemand heeft dezelfde vingerafdruk, maar liefde en vriendschap hebben we allemaal nodig. Geen twee mensen zijn exact hetzelfde, maar toch heeft iedereen dezelfde Maker en hetzelfde doel in het leven.

Wanneer wij een ander, die ook is gemaakt naar Gods beeld kleineren of schade toebrengen, is dat waarschijnlijk het meest tragische wat wij kunnen doen in Gods schepping. Denk er eens over na hoe wij elkaar behandelen en wat dat zegt over hoe wij denken over Gods scheppingswerk.

Denk je dat je anders tegen mensen aankijkt als je meer voor ogen houdt dat zij ook zijn gemaakt naar het beeld van God?

5 Gods beeld weerspiegelen

OVER SPIEGELS EN DE MAAN

1. VOORBEREIDING

D. De Bijbel

Johannes 17:1-26 – lees het hele stuk

2 Korintiërs 3:18 - “Wij allen die met onbedekt gezicht de luister van de Heer aanschouwen, zullen meer en meer door de Geest van de Heer naar de luister van dat beeld worden veranderd.”

Genesis 1:26 - “God zei: ‘Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken; zij moeten heerschappij voeren over de vissen van de zee en de vogels van de hemel, over het vee, over de hele aarde en over alles wat daarop rondkruipt.’”

Efeziërs 4:22-24 - “dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven en de oude mens, die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten, moet afleggen, dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden 24 en dat u de nieuwe mens moet aantrekken, die naar Gods wil geschapen is in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid.”

1 Korintiërs 13:12 - “Nu kijken we nog in een wazige spiegel, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben.”

Jakobus 1:22-25 - “Vergis u niet: alleen horen is niet genoeg, u moet wat u gehoord hebt ook doen. Want wie de boodschap hoort maar er niets mee doet, is net als iemand die het gezicht waarmee hij is geboren in de spiegel bekijkt: hij ziet zichzelf, maar zodra hij wegloopt is hij vergeten hoe hij eruitzag. Wie zich daarentegen spiegelt in de volmaakte wet die vrijheid brengt, en dat blijft doen,

niet als iemand die hoort en vergeet, maar als iemand die ernaar handelt—hem valt geluk ten deel, juist om wat hij doet.”

2 Korintiërs 5:17 - “Daarom ook is iemand die één met Christus is, een nieuwe schepping. Het oude is voorbij, het nieuwe is gekomen.”

2 Petrus 1:19 - “Ons vertrouwen in de woorden van de profeten is daardoor alleen maar toegenomen. U doet er goed aan uw aandacht altijd daarop gericht te houden, als op een lamp die in een donkere ruimte schijnt, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw hart.”

Romeinen 12:1-2 - “Broeders en zusters, met een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u. U moet uzelf niet aanpassen aan deze wereld, maar veranderen door uw gezindheid te vernieuwen, om zo te ontdekken wat God van u wil en wat goed, volmaakt en hem welgevallig is

2 Korintiërs 2:15 - “Wij zijn de wierook die Christus brandt voor God, zowel onder hen die worden gered als onder hen die verloren gaan.”

(zie voor meer bijbelgedeelten het lesmateriaal).

B. Waar gaat de les “Gods beeld weerspiegelen” over?

Op je eerste schooldag of wanneer je op sollicitatiegesprek gaat, doe je altijd je best om er zo goed mogelijk uit te zien. Vaak wordt gezegd: “een eerste indruk is heel belangrijk.” Dat geldt ook voor mensen die naar burgers van Gods koninkrijk kijken. Wij zijn geroepen om het beeld van de Koning te weerspiegelen. Maar dat beeld van God moet iets zijn dat van nature uit ons naar voren komt. De maan probeert niet uit zichzelf een licht in de nacht te zijn – zij weerspiegelt van nature het licht van de zon. Bovendien moet die weerspiegeling niet maar af en toe zijn, maar iets wat voortduurt.

Wij hebben de neiging om heel erg bezig te zijn met wat mensen al of niet van ons denken. Maar de grootste vreugde voor een burger van Gods koninkrijk moet zijn wat andere mensen van God denken. Wanneer je in de spiegel kijkt, kun je zien of je er verdrietig, gelukkig, boos, in de war, of depressief uit ziet. Zo spreekt onze manier van leven ook boekdelen: welke taal wij gebruiken, de muziek waar we naar luisteren, hoe we met jonge en oude mensen omgaan en alles daar tussenin. In deze les gaat het over de vraag hoe we Gods beeld kunnen weerspiegelen en een levensstijl kunnen hebben dat het karakter van God weerspiegelt.

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn om

1. in te zien dat we werkelijk Gods beeld kunnen weerspiegelen in alle facetten van ons leven.
2. vastbesloten te zijn de hindernissen te overwinnen die de duivel opwerpt, waardoor Gods beeld niet tot uiting komt in ons leven.
3. zich te identificeren met personen uit de bijbel en met andere hedendaagse personen die het beeld van God wel weerspiegelen.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) een groot aantal spiegels van verschillende afmeting, olie, zand of bloem, stiften, modder, tandpasta, papier, pennen of potloden. (Activiteit B) bijbels een zaklantaarn per tiener of per twee, pennen of potloden en eventueel blinddoeken.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels, lesmateriaal

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Gods beeld weerspiegelen, deel 5' over?"

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Zet een aantal spiegels neer van verschillende afmetingen. Smeer eentje in met olie, een ander met zand of bloem, bekras een andere spiegel met viltstift – teken daarbij allerlei dingen die afleiden zoals *smiles* of het spelletje ‘boter-melk-kaas-en eieren’, enz.) Laat weer andere spiegel insmeren met modder, tandpasta zodat je niet duidelijk meer in de spiegel kan kijken. Laat een paar spiegels bijna schoon, met maar een klein stukje besmeurd. Het doel is om te laten zien in hoeverre de spiegel een beeld kan reflecteren. Laat één spiegel helemaal schoon.

Stap 2 • Vorm net zoveel groepjes als er spiegels zijn. Geef elke groep pen en papier. De groepen gaan van spiegel naar spiegel en beschrijven wat zij kunnen zien in de spiegel en wat moeilijk is om te zien.

Stap 3 • Zeg: terwijl jullie in de spiegel kijken, beschrijf dan hoe goed of hoe slecht je eigen spiegelbeeld te zien is. (bijvoorbeeld: kleuren kun je zien, maar een patroon in je kleding niet. Je kunt zien dat iemand een bril draagt, maar de vorm is helemaal anders, het ene deel van de spiegel is helemaal duidelijk, het andere niet, enz.) Nadat de tieners bij alle spiegels zijn geweest, laat ze dan weer in een groep bij elkaar komen.

Napraten • Vraag: in welke spiegels kon je jezelf goed zien? Welke waren het moeilijkste? Waarom? Wat kan dit voorbeeld ons leren over hoe wij een afspiegeling zijn van Christus naar anderen toe? Noem voorbeelden die de afspiegeling kunnen besmeuren? Wat kunnen wij doen om het spiegelbeeld weer helder te maken?

B. Alternatieve startactiviteit – verlicht de duisternis.

Stap 1 • Het doel van deze oefening is om te laten zien dat hoe meer mensen er zijn die licht uitstralen, hoe meer licht er is zodat we kunnen doen wat we moeten doen. Je hebt een bijbel nodig en net zoveel zaklantaarns als er tieners zijn, desnoods één zaklantaarn per twee tieners, papier en pen of potlood. (Er zijn vast wel goedkope zaklantaarns te koop bij een voordeelhal of zo).

Stap 2 • Zoek een plek in de kerk die zo donker is dat je een zaklantaarn nodig hebt om te kunnen zien. Verstopt de zaklantaarns. Laat de tieners eerst in het donker zoeken naar de zaklantaarns. Uiteindelijk moet elk stel, of elke individu een zaklantaarn gevonden hebben.

Stap 3 • Zeg: ik heb een paar zaklantaarns verstopt en jullie moeten ze zoeken. Er zijn genoeg zaklantaarns voor iedereen (of per twee). Als je een zaklantaarn hebt gevonden, doe hem dan aan en help anderen om ook één te vinden. Ga daarmee door totdat iedereen een zaklantaarn heeft.

Als je geen zaklantaarns of donkere plek hebt, doe elke tiener dan een blinddoek voor en verspreid ze in een grote ruimte. Ze mogen niet zelf hun blinddoek afdoen. Ze moeten iemand anders helpen om de blinddoek af te doen. Dan moeten ze blijven staan waar ze staan. Ze mogen maar één persoon helpen. Ga daarmee door totdat alle blinddoeken zijn verwijderd. Wanneer dat klaar is, laat dan de groep in een grote cirkel gaan zitten en laat de tieners hun zaklantaarn naar het midden van de cirkel schijnen.

Napraten • Lees Matteüs 5:14,16 hardop voor en vraag dan:

1. **Waarom noemde Jezus ons het licht van de wereld?**
2. **Wat is er zo belangrijk aan de zin “een stad boven op een berg kan niet verborgen blijven”?
Wat heeft dat te maken met weerspiegelen?**
3. **Hoe kunnen we ons licht laten schijnen zodat anderen de weg naar Jezus zien?**

(Overgenomen uit *The Gigantic Book of Games for Youth Ministry*, (Loveland, Colo.: Group Publishing, 1999, deel 1).

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal of beide verhalen:

Verhaal 1

Dustin is pas verhuisd en dit nieuwe huis heeft een vijver met een watervalletje in de tuin. Hij liet zijn vrienden het huis zien en ze ontdekten dat de vijver vol groene alg zat. Door die slijmerige massa was het onmogelijk om te zien hoe diep of ondiep de vijver eigenlijk was. Dustin zei: “de vijver moet worden schoongemaakt. Als het water weer goed kan stromen, zal ook de waterval beter werken. Als dat eenmaal is gebeurd, zal het gemakkelijk zijn om hem schoon te houden.”

Ziekte, smurrie en andere slechte dingen hebben de neiging om te floreren in stilstaand water, maar als het water weer doorstroomt, dan wordt alles schoon.

Vraag: in welk opzicht geldt dit ook voor ons leven? Hoe komt het als er algen groeien in jouw leven? Wat is er dan nodig om alles weer goed schoon te krijgen? (als we niet dagelijks tijd met Jezus doorbrengen, dan komt er allerlei slijmerig groen spul in. Mensen kunnen Jezus dan niet zien in ons. Andere dingen, zoals muziek, film, tv, vrienden en zelfs school en werk kunnen zijn beeld besmeuren).

Zeg: Elke dag moeten we dat groene spul verwijderen, zodat mensen Jezus in ons weerspiegeld zien, in onze ogen, daden, woorden en handelwijze.

Verhaal 2

Cameron kwam op een dag uit school met een geweldig project voor hem en zijn vader. Opgewonden zei hij tegen zijn vader: “We moeten een witte bloem zoeken en die plukken en in een

vaas met water zetten. Dan doen we een paar druppels blauwe voedselkleurstof in het water en kijken wat er gaat gebeuren. Zijn vader vroeg: “Waarom?”

Het was een opdracht voor de les natuurkunde. Cameron had het van iemand anders gehoord en wilde graag zien wat er zou gebeuren. En ja hoor – niet direct – maar na enige tijd kreeg de witte bloem een blauwige tint. Stel je voor!

Vraag: In hoeverre wordt ons leven beïnvloed en stralen wij uit wat wij in ons leven toelaten? Kunnen mensen doen alsof en proberen dat te verbergen? Hoe lang?

Napraten • Zeg/vraag: het kan zijn dat er zoveel dingen voorrang willen in je hart en denken dat je eigenlijk heel veel verschillende dingen trouw wilt zijn en dat ook weerspiegelt. In het vijververhaal hebben we gezien hoe uiterlijke dingen onze relatie met God kunnen dichtslibben, waardoor de manier waarop wij Hem weerspiegelen niet helder wordt. Hoe kunnen we leren herkennen wanneer we “dichtgeslibd” zijn? Als wij inzien dat we een geestelijk bad nodig hebben, hoe kunnen we dan vervolgens anderen helpen om zich schoon te spoelen zonder ze te beledigen of te doen alsof wij heiliger zijn dan zij?

Zoek de volgende bijbelgedeelten op en lees ze met elkaar. Bespreek met elkaar wat de betekenis van deze teksten is met betrekking tot het voorgaande. **Matteüs 7:3-5; Matteüs 23:25-26; Johannes 15:3-4.**

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel in je eigen woorden het volgende verhaal

Wij zijn burgers van Gods koninkrijk. Het is daarom logisch dat wij de manier van doen van de Koning en van het koninkrijk weerspiegelen. Als je wel eens in de buurt bent geweest van mensen met een heel lichte huid, die te lang in de zon zijn geweest, dan zie je niet alleen aan hun gezicht dat ze in de zon zijn geweest, maar ook voel je de hitte van de zon van hen afstralen (dat geldt voor alle huidtypes, maar is het duidelijkst zichtbaar bij mensen met een lichte huid). Ze proberen niet om rood te zijn. Ze spannen zich niet in om warmte uit te stralen – ze zijn rood en ze zijn warm – dankzij de zon. Het is zo belangrijk om te begrijpen dat wij niet zelf de bron zijn, maar dat dit komt door de Koning. Wij zijn alleen maar reflectors. We zijn geschapen om te zeggen en te doen en te voelen en te denken en te leven en te geven en te werken voor dezelfde dingen als Christus. Toen Jezus de

discipelen leerde te bidden, zei Hij dat ze moesten bidden: Uw wil geschiede, zowel op aarde als in de hemel.” Eigenlijk wil God dat wij reflectors zijn van de levensstijl die in de hemel is.

Vraag: wat zijn volgens jou de belangrijkste eigenschappen van de levensstijl in de hemel? Wat zijn de regels?

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag van tevoren aan iemand om het sabbatsdeel met eigen woorden te vertellen of voor te lezen.

Vraag: Wat weten we over de functie van een spiegel? Hoe functioneert de maan? Welke parallellen kunnen wij tussen die twee trekken en naar ons leven toe? Verwijs naar startactiviteit A als je die activiteit niet hebt gedaan. Bespreek de principes die hieruit voortvloeien.

F. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Leg het volgende scenario voor:

Een vriend van je nodigt je uit om bij hem thuis een film te kijken, waarvan je weet dat je ouders die niet goedkeuren en eerlijk gezegd voel jij je er ook niet gemakkelijk bij.

Vraag: Hoe zou je bij deze uitdaging nu het beste Gods beeld weerspiegelen? Als je naar je leven kijkt op een manier zoals je in een spiegel kijkt, welke delen van de spiegel zouden dan wazig, of misschien wel helemaal bedekt? Welke delen zijn helder en weerspiegelen het beeld goed?

Deel het lesmateriaal uit of vestig er de aandacht op. In het deel van vrijdag staat een plaatje met een spiegel. Laat de tieners ieder voor zich opschrijven wat de dingen zijn in hun leven die helder zijn en welke dingen het beeld vertroebelen. Als het passend is voor de groep, laat ze dan iemand uitkiezen met wie zij kunnen delen wat ze in hun spiegel zien en elkaar aanmoedigen om schoon te maken wat in de weg zit, en elkaar ook bevestigen in wat wel een helder spiegelbeeld geeft.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Zeg/vraag: wanneer je naar het leven van Christus kijkt, kun je uit heel veel verhalen opmaken hoe God is. Jezus beweerde zelfs: “Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.” Stel dat je aanwezig kon zijn bij een verhaal uit het evangelie en getuige kon zijn wat daar gebeurde, welk verhaal zou je dan kiezen? Waarom?

Lees **Johannes 17** hardop voor in de groep. Vraag de tieners daarbij om in gedachten te houden dat het Jezus zelf was die dit bad.

Vraag: wanneer je luistert naar dit gebed, welk deel spreekt je dan het meeste aan? Wat vraagt Jezus eigenlijk aan God om in ons te doen?

B. Toepassingsvragen

1. Wat betekent het voor ons dagelijks leven om Gods beeld te weerspiegelen?
2. Betekent het dat je dan geen fouten meer mag maken om Gods beeld te weerspiegelen naar anderen? Leg je antwoord uit.
3. Wat brachten de discipelen terecht van hun pogingen om Gods beeld naar anderen te weerspiegelen? (verwijs naar **Handelingen 4:13-14**).
4. Ken je mensen in jouw omgeving die Gods beeld naar anderen weerspiegelen? Waarom heb je hen gekozen?
5. Op welk gebied van je leven wil je beter weerspiegelen hoe God eigenlijk is?
6. Denk je dat het gemakkelijker was om Gods beeld te weerspiegelen wanneer jij net als de discipelen in de tijd van Jezus had geleefd, dan op dit moment terwijl je Hem nooit in het echt hebt gezien? Wat zegt Petrus hierover in **1 Petrus 1:8-9**?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

In de meeste gevallen, zoals bij de maan of bij een spiegel, is weerspiegeling helemaal geen kwestie van inspanning of werk. De maan is een satelliet, die om een planeet hangt en op de juiste plek en de juiste tijd de zon weerspiegelt. Sommige mensen zeggen: "De maan is prachtig vannacht!" De maan is elke nacht prachtig, maar het licht van de zon maakt dat je de maan opmerkt. Gaat dat ook op voor jou?

Misschien is het weerspiegelen van Gods goedheid wel te vergelijken met het zijn van een spiegel. Het kan zijn dat sommige mensen nog stoffig of vuil zijn, toch hebben we de mogelijkheid om Christus naar anderen uit te stralen. Wat voor uitstraling zal dat zijn? Onze wereld heeft het beeld over wie God is vertroebeld. God rekent erop dat jij en ik Hem weerspiegelen, zodat anderen Hem duidelijk gaan zien.

6 Gods waarheid

GOD EN GALILEO

1. VOORBEREIDING

E. De Bijbel

Marcus 16:15 - "En hij zei tegen hen: 'Trek heel de wereld rond en maak aan ieder schepsel het goede nieuws bekend.'"

Johannes 14:16-17 - "Dan zal ik de Vader vragen jullie een andere pleitbezorger te geven, die altijd bij je zal zijn: de Geest van de waarheid. De wereld kan hem niet ontvangen, want ze ziet hem niet en kent hem niet. Jullie kennen hem wel, want hij woont in jullie en zal in jullie blijven."

Johannes 8:32 - "U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden."

Romeinen 15:8 - "Ik bedoel dit: Christus is een dienaar van de Joden geworden om hun te tonen dat God trouw is en om de beloften aan de aartsvaders te vervullen."

Romeinen 1:25 - "Ze hebben de waarheid over God ingewisseld voor de leugen; ze vereren en aanbidden het geschapene in plaats van de schepper, die moet worden geprezen tot in eeuwigheid. Amen."

Psalm 25:4-5 - "Maak mij, HEER, met uw wegen vertrouwd, leer mij uw paden te gaan. Wijs mij de weg van uw waarheid en onderricht mij, want u bent de God die mij redt, op u blijf ik hopen, elke dag weer."

3 Johannes 1:4 – “Niets verheugt mij meer dan te horen dat mijn kinderen de weg van de waarheid volgen.”

Matteüs 11:25 - “In die tijd zei Jezus ook: ‘Ik loof u, Vader, Heer van hemel en aarde, omdat u deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt gehouden, maar ze aan eenvoudige mensen hebt onthuld.’”

(Zie het lesmateriaal voor meer bijbelgedeelten).

B. Wat valt er te zeggen over “Gods waarheid”?

De bijbel is een getrouwe openbaring van God en mensen. De waarheid in de Schrift verschilt nog wel eens met de wat de wereld als ‘waar’ beschouwt. Toch is de bijbel geen wetenschappelijk lesboek om alle nuances en details van de natuurlijke wereld te verklaren. Het gaat over Gods handelen met mensen.

Er zullen altijd vragen blijven over de relatie tussen ‘wetenschappelijke bewijzen’ en de bijbel, maar het feit blijft dat we wel meer kunnen leren over de wereld die God geschapen heeft. En hoe meer we leren, hoe meer we vertrouwen kunnen hebben in alle manieren waarop God ervoor kiest om met ons te communiceren. Een deel van deze ontdekkingstocht gaat erover dat we ‘de waarheid’ gaan zien door de vele stemmen die Hij gebruikt om met ons te spreken.

De bijbel is onze eerste bron om God te leren kennen. De bijbel is geen opsomming van wat je wel en niet mag. Het is een verslag van de manier waarop God met Zijn schepping omgaat. Soms lezen we verhalen waaruit we kunnen leren hoe we ons moeten gedragen en soms komen we gedrag tegen dat we maar beter kunnen vermijden. De gedachte erachter is dat we uit de bijbel leren hoe we God kunnen behagen en Hem kunnen eren. Behalve de bijbel kunnen onze persoonlijke ervaringen, de ervaringen van anderen en de natuurwetten in de wereld ons gedrag beïnvloeden in onze poging om voor God te leven. We moeten ook voor ogen houden dat Gods waarheid verschilt van wetenschappelijke of wereldse waarheid.

Deze les begint met het bijbelse verhaal van de Schepping als een waar, geloofwaardig en geweldig mooi verslag van het ontstaan van de wereld. Dit zal de belangrijkste focus zijn voor de les van deze week.

C. Wat is het doel van deze les over “Gods waarheid”?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn om

1. de betekenis van de bijbel te kennen, wat de bijbel wél is en wat de bijbel níet is.
2. methodes eigen te maken waarop we Gods waarheid kunnen ontdekken door verschillende bronnen te gebruiken.
3. de waarheid te begrijpen en de schoonheid van het bijbelse verhaal van de Schepping.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) ingrediënten om een banana split te maken; (activiteit B) een blinddoek.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels en het lesmateriaal

Toepassen • pennen of potloden, werkblad “Gods waarheid vinden in het leven”, blz. 65

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte “Waar gaat ‘Gods Waarheid, deel 6’ over?”

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Zet alle ingrediënten voor een banana split klaar: chocoladesaus, gehakte noten, slagroom, een kers, aardbeiensaus en ijs.

Stap 2 • verstop de banaan achter de tafel en haal die pas tevoorschijn als alle ingrediënten zijn gebruikt. Zet de tafel neer voor de groep (zonder de banaan) en laat de tieners één voor één een ingrediënt toevoegen. Bewaar de banaan voor het laatst.

Stap 3 • Na elk ingrediënt dat is toegevoegd vraag je de groep of dit al een banana split is. Uiteraard zal het antwoord 'nee' zijn, totdat alles wel is toegevoegd.

Napraten • vraag: kun je het een banana split noemen zonder dat alle ingrediënten erbij zijn? (niet echt uiteraard, want niet alle benodigde ingrediënten zijn er. Het is dan eigenlijk iets anders)

Smaakt het hetzelfde met de helft aan ingrediënten? (Nee; het zou beter smaken zonder walnoten en het zo niet lekker zijn zonder ijs, enz.). **Welke bronnen hebben wij om meer over God te leren?** (de bijbel, de natuur, andere mensen, onze eigen ervaring die is ingegeven door de Heilige Geest). **Is het mogelijk om een duidelijk beeld van God te krijgen zonder gebruik te maken van alle bronnen van informatie die voor ons beschikbaar zijn?** (Nee; het is dwaas om maar in één richting te kijken en andere informatie te negeren). Maar we moeten alles wel door de bijbel laten testen.

Zeg: Wanneer wij God werkelijk willen begrijpen, moeten we alles over Hem proberen te weten te komen. We beginnen bij de bijbel, aan de hand van de bijbel kijken we naar onze eigen ervaringen en de ervaringen van andere mensen. Ook kijken we naar het bewijs van Gods handelen in de natuurlijke wereld om ons heen – daarbij laten we ons inspireren door de Heilige Geest. Als wij God tot één of twee bronnen beperken, dan krijgen we geen juist beeld van Hem, net zoals iemand die kleurenblind of bijziend is. Hoe meer we over God te weten komen uit deze bronnen, hoe meer we Hem zullen liefhebben en aanbidden. God spreekt zichzelf niet tegen en daarom kunnen we ook testen of een bepaalde waarheid van God komt of niet, omdat het overeen moet komen met de informatie die we al over Hem hebben. Zie Jesaja 8:20.

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Laat de tieners in een kring staan

Stap 2 • Neem één van hen en zet hem/haar in het midden van de kring

Stap 3 • Laat die persoon zijn/haar arm uitstrekken en wijzen. Draai hem een paar keer in de rondte en vraag of hij de persoon wil beschrijven die voor hem staat. Dat moet geen enkel probleem zijn. Vervolgens draai je die persoon weer rond en laat hem naar iemand anders wijzen. Blinddoek hem

daarna en vraag dan of hij een beschrijving wil geven van de persoon naar wie hij wijst. Dat wordt een beetje moeilijker, maar toch moet hij in staat zijn om het uiterlijk van de betreffende persoon te beschrijven. Je laat de blinddoek zitten en draait de persoon in het midden nog een paar keer rond. Hij is dan zijn richtingsgevoel kwijt. Ook laat je de tieners in de kring een andere plek kiezen. Als de geblinddoekte tiener in het midden stilstaat, vraag je nog eens om de persoon te beschrijven die hij aanwijst. Dit is onmogelijk om te doen.

Napraten • Vraag: Zijn er misschien vragen die moeilijker zijn te beantwoorden dan andere vragen? (Uiteraard, er zijn vragen waarvan het antwoord voor de hand ligt en andere vragen die bijna onmogelijk te beantwoorden zijn). **Zijn er misschien vragen over de Bijbel die onmogelijk door ons beantwoord kunnen worden?** (Zeker, er zijn dingen in de Bijbel die we nooit helemaal zullen begrijpen terwijl we in een zondige wereld leven). **Zijn er misschien dingen over God die we nooit zullen begrijpen?** (Ja, God is zoveel groter dan wij; we kunnen Hem of waarom Hij bepaalde dingen doet nooit helemaal doorgronden). **Is het erg als wij bepaalde dingen van de Bijbel en van God niet helemaal begrijpen?** (Natuurlijk niet. We kunnen niet meer doen dan op zoek gaan naar antwoorden en tegelijkertijd accepteren dat wij niet alles kunnen begrijpen). **Betekent dit dan dat we het maar moeten opgeven om naar antwoorden te zoeken?** (Nee, uiteraard niet. Er zullen dingen zijn die we nooit zullen begrijpen, maar dat neemt niet weg dat we het wel kunnen proberen. Hoe meer we leren over God, hoe meer we van Hem zullen houden.

Zeg: Er zijn antwoorden die we gemakkelijk kunnen vinden en andere zijn heel moeilijk of onmogelijk te vinden. We kunnen altijd op zoek gaan om meer over God te weten te komen, maar dan moeten we ervoor oppassen dat het ons niet in de weg staat dat er ook dingen zijn die we niet over Hem weten.

C. Startillustratie

Lees het volgende versje over Winnie the Poë (genoemd naar een berenjong die van zijn moeder werd gescheiden. Het is een heel populair personage geworden uit een bekend kinderverhaal van A.A. Milne

Cottleston, Cottleston, Cottleston Taart

Een vlieg kan niet vogelen, maar een vogel wel vliegen

Vraag me een raadsel en ik geef je antwoord

Cottleston, Cottleston, Cottleston Taart

Cottleston, Cottleston, Cottleston Taart

Waarom doet een kip? Ik weet niet waarom

Vraag me een raadsel en ik geef je antwoord

Cottleston, Cottleston, Cottleston Taart

Cottleston, Cottleston, Cottleston Taart

Een vis kan niet fluiten en ik ook niet.

Vraag me een raadsel en ik geef dit antwoord:

“Cottleston, Cottleston, Cottleston Taart.”

Zeg: Poe beer vindt het helemaal niet erg dat hij niet alles weet, maar wij vinden dat wel moeilijk.

Napraten • Vraag: wat bedoelt Poe beer volgens jou als hij zegt: “Waarom doet een kip? Ik weet niet waarom”? (Misschien zijn er wel vragen waar wij geen antwoord op kunnen geven). Ga verder met de vragen die genoemd worden bij de alternatieve startactiviteit B, of pas ze wat aan als je de vragen al hebt gesteld.

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Zeg/vraag: God wil ons rekruteren als speciale agenten/vertegenwoordigers van Zijn koninkrijk. Maar Hij kiest ervoor dat we alleen antwoorden op levensvragen krijgen als wij het nodig hebben. Waarom denk je dat Hij dit zo doet? (Door de zonde zijn wij onvolmaakt. We kunnen niet alles van God begrijpen. Hij gebruikt mensen om Zijn werk te doen. In plaats van ons alleen maar opdrachten te geven, wil Hij dat we actief op zoek gaan om meer over Hem te weten te komen). **Kun je voorbeelden noemen waar wij niet direct een antwoord op weten?** (Kanker, verkeersongelukken, natuurrampen, enz.). **Hoe kunnen we Gods vertegenwoordigers zijn als we niet alles over God en de Bijbel kunnen begrijpen?** (Ook al blijven we wel eens vragen houden over Gods karakter en Zijn motieven, tóch kunnen we genoeg van Hem te weten komen om Zijn werk te doen, door eenvoudig te gehoorzamen aan Zijn instructies en principes die we wel begrijpen).

Sluit af door de volgende gedachten in je eigen woorden over te brengen: Er zijn veel verschillende manieren waarop we meer over God kunnen leren: de Bijbel is je belangrijkste lesboek. Maar voor ‘extra lessen’ hebben we ook onze persoonlijke ervaringen, de natuur, en de ervaringen van anderen – die kunnen door de Heilige Geest worden uitgelegd – zodat we Hem beter kunnen begrijpen. Wanneer we gebruik maken van al deze informatiebronnen over God en aan de Heilige Geest vragen om ons te leiden, dan kunnen we veel meer leren dan wanneer we maar één of twee bronnen gebruiken. Wat in de ene bron niet genoemd wordt over een bepaald thema, kunnen we misschien wel uit een andere bron leren. We moeten ons nooit laten hinderen door de dingen die we niet begrijpen. Laten we samen eens lezen wat Jezus in **Johannes 14:6** zei over de waarheid.

F. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag van tevoren aan iemand om het verhaal uit het sabbatsdeel voor te lezen of te vertellen.

Vraag: Waarom zou de gedachte dat de zon het middelpunt is van ons zonnestelsel bedreigend zijn geweest voor de kerk? (Omdat de kerk in die tijd dacht dat wat in de bijbel staat “de zon stond stil” in **Jozua 10:13** dan verkeerd was. Ze vonden dat als de bijbel op die plaats onjuist was, ze ook andere bijbelgedeelten niet konden vertrouwen). **Hoe kunnen we dan vertrouwen in de bijbel hebben als die in tegenspraak lijkt te zijn met de wetenschap?** (De bijbel is niet bedoeld als een wetenschappelijk boek om het universum te kunnen begrijpen; de Bijbel is bedoeld om ons meer over God te leren en onze rol te begrijpen als Zijn schepsel en Zijn vertegenwoordigers. Wijs ook op **2 Timoteüs 3:16**). **Waardoor kun je er zeker van zijn dat het Scheppingsverhaal juist is?** (De Bijbel gaat niet in op elk detail van het wetenschappelijke proces van de schepping. Toch kunnen we er zeker van zijn, want als God het universum niet gemaakt heeft zoals Hij heeft gezegd, dan zouden wij hier niet zijn. De schepping is te complex en te doeltreffend gemaakt. Dat kan geen toeval zijn.) **Waarom denk je dat God er niet voor heeft gezorgd dat de Bijbel “wetenschappelijk juist” is?** (De schrijvers van de bijbelboeken hebben termen gebruikt waar zij bekend mee waren. Voor de schrijver van het boek Jozua leek de zon elke dag te bewegen van de plek van zonsopgang naar de plek van zonsondergang. Op dit bepaalde moment bleef hij stilstaan. Op die manier heeft hij het gebeuren beschreven. God gebruikt ons om Zijn werk te doen ook al hebben wij soms een onvolledig begrip van wat Hij doet).

G. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Beschrijf het volgende scenario: Stel dat je in de biologieles zit van een openbare school. De leraar begint te vertellen over hoe al het leven op deze planeet is ontstaan uit eencellige amoeben. De Bijbel leert dat God de wereld heeft geschapen, maar van ons wordt verwacht dat we moeten

aannemen wat de leraar zegt. Hoe kun je ontdekken wat Gods waarheid is over de schepping van de wereld?

Vraag: welke bronnen ga je gebruiken om te ontdekken wat waar is? (de Bijbel, de natuur, persoonlijke ervaringen en de ervaringen van anderen – die worden duidelijk gemaakt door de Heilige Geest). Welk ‘gereedschap’ kun je gebruiken om in de bijbel op zoek te gaan? (een concordantie, de Online bijbel, een studieboek). Waar kun je meningen vinden die de hele gedachte van evolutie tegenspreken? (Kijk op het internet, ga naar de bibliotheek en vraag of ze je kunnen helpen om een boek te vinden die het Scheppingsverhaal onderschrijft). Hoe kunnen je eigen ervaringen je helpen om de waarheid te kennen over de oorsprong van de wereld? Welke voorbeelden uit de natuur kun je kiezen? (Als we kijken hoe complex de wereld gemaakt is en hoe prachtig alles in elkaar grijpt, dan is het bijna onmogelijk om te bedenken dat dit allemaal toevallig is ontstaan). Hoe kun je meer te weten komen over de ervaringen van anderen ten aanzien van de schepping? (vraag je predikant, gemeenteleden, of je ouders wat zij denken over evolutie of schepping).

Jezus zei in Marcus 16:15: “Trek heel de wereld rond en maak aan ieder schepsel het goede nieuws bekend.” En in Johannes 8:32: “U zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u bevrijden.” Als je eenmaal zelf informatie hebt gekregen, heb je dan ook de plicht om dat met anderen te delen die “Gods waarheid” niet kennen? (Wanneer wij Gods waarheid kennen, dan draagt de Bijbel ons op om het te delen met de rest van de wereld. Toch moeten we voor ogen houden dat we gevoelig zijn voor anderen en respect blijven houden voor mensen die het niet met ons eens zijn.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Deel het werkblad “Gods waarheid ontdekken in het leven” op blz. 65 uit. Laat de tieners dit blad af maken, individueel of in groepjes, afhankelijk van de grootte en de dynamiek van de groep.

Hieronder staan wat bijbelverzen die de tieners in hun eigen woorden kunnen opschrijven:

>> **Leviticus 10:9** - “Jij en je zonen mogen geen wijn of andere drank drinken voor je naar de ontmoetingstent komt, anders sterven jullie. Deze bepaling blijft voor jullie en je nakomelingen voor altijd van kracht.”

>> **Rechters 13:7** - “Hij zei tegen me dat ik zwanger zou worden en een zoon zou krijgen. Van nu af aan mag ik geen wijn of andere drank drinken en niets onreins eten, want onze zoon zal vanaf de moederschoot tot aan de dag van zijn dood als nazireeër aan God gewijd zijn.”

>> **Spreuken 20:1** - “Van wijn word je een spotter, van drank een braller, wie zich bedrinkt, verliest zijn verstand.”

>> **Efeziërs 5:18** - “Bedrink u niet, want dat leidt tot uitpattingen, maar laat de Geest u vervullen”

>> **1 Timoteüs 3:8** - “Ook een diaken moet zich waardig gedragen. Hij moet oprecht zijn, mag niet overmatig veel wijn drinken en niet hebzuchtig zijn;”

>> **Titus 1:7** - “Een opziener moet als beheerder van Gods huis onberispelijk zijn: hij mag niet eigenzinnig optreden, niet driftig zijn, niet te veel drinken, niet gewelddadig zijn en niet hebzuchtig;”

Napraten – Wanneer de tieners klaar zijn of de tijd is om, roep de groep dan bij elkaar om het werkblad met elkaar te bespreken.

Vraag: Wat zijn jullie conclusies over het gebruik van alcohol? Welke bron: de Bijbel, de natuurlijke wereld, andermans ervaringen of je eigen ervaring, heeft je het meeste geholpen om die conclusie te trekken? Welke bron was het meest overtuigend?

Zeg: We worden allemaal met vragen geconfronteerd in het leven. Het is soms heel gemakkelijk om een verkeerde mening te hebben als we maar op één bron van informatie afgaan. Wanneer we Gods waarheid willen ontdekken, moeten we kijken naar allerlei manieren waarop Hij Zijn onderwijs heeft gegeven. Daarbij kunnen wij vragen of Zijn Geest ons wil leiden op onze zoektocht. Wanneer we dit doen, zullen we een duidelijker beeld van God krijgen.

B. Toepassingsvragen

1. Wat is voor christenen de belangrijkste bron om Gods waarheid te ontdekken?
2. Welke andere bronnen helpen ons om God beter te begrijpen?
3. Waarom is het ontdekken van waarheid op basis van maar één enkele bron van informatie gevaarlijk?

4. Waarom heeft God het toegelaten dat er zogenaamde ‘wetenschappelijke onjuistheden’ in de Bijbel staan?
5. Hoe kunnen we er zeker van zijn dat we Gods waarheid hebben in plaats van de zogenaamde waarheid van de wereld?
6. Waarom is het kennen van Gods waarheid zo belangrijk voor ons dagelijks leven?
7. Hoe kunnen we Gods waarheid gebruiken om Zijn liefde te verspreiden?
8. Waarom is het gevaarlijk om de zogenaamde waarheid van de wereld te geloven als het niet overeenstemt met de waarheid van God?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

De wereld is een verwarrende plek. Zelfs Gods Woord is soms verwarrend, zeker als de Heilige Geest ons de dingen niet duidelijk maakt. God belooft in **Jakobus 1:5** dat wijsheid wordt gegeven aan mensen die daarom vragen. Met Gods leiding en met gebruik van goede bronnen van informatie, kunnen we Gods waarheid ontdekken. Wanneer we gewapend zijn met de waarheid van God, kunnen we Gods koninkrijk beter vertegenwoordigen. In die hoedanigheid hebben we een verantwoordelijkheid om Gods waarheid en Gods liefde met de wereld te delen. Dan - zegt Jezus in **Matteüs 24:14** – als het evangelie is gepredikt in de gehele wereld “zal het einde komen.”

Voor les 6

Dit werkblad hoort bij de toepassingsactiviteit

“Gods waarheid ontdekken in het leven”

Eén van je vrienden probeert in de bijbel een excuus te vinden om alcohol te drinken. Hij vindt in **1 Timoteüs 5:23** een tekst waar Paulus aan de jonge evangelist Timoteüs aanraadt om in plaats van water wijn te drinken, vanwege zijn maag en andere kwalen. Jij weet dat alcohol drinken slecht is. Hoe overtuig je je vriend hiervan?

Denk aan wat we hebben geleerd om verschillende bronnen te gebruiken om Gods principes te leren.

Bron één: Laten we beginnen met de bijbel. Zoek de onderstaande verzen op en schrijf ze in je eigen woorden hieronder op. Pas dat toe in de situatie van je vriend. Zorg ervoor dat je het hele bijbelgedeelte leest, zodat je ook de context begrijpt.

>> Efeziërs 5: 18 -----

>> 1 Timoteüs 3:8 -----

>> Romeinen 14:21: -----

>> Leviticus 10:9 -----

>> Rechters 13:7 -----

>> Spreuken 20:1 -----

Bron twee: Laten we nu eens kijken wat de wetenschap over alcohol zegt:

>> Volgens Het Amerikaanse Nationale Verkeersbureau werd in het jaar 2000 in Amerika ongeveer elk half uur een verkeersslachtoffer gemaakt ten gevolge van het rijgedrag van iemand die onder invloed van alcohol was.

>> In 2002 werd 41% van alle doden in het verkeer in Amerika te maken veroorzaakt door dronken chauffeurs.

>> Ongeveer drie op de 10 Amerikanen zal tijdens hun leven betrokken raken bij een verkeersongeval dat wordt veroorzaakt door dronken rijgedrag.

>> Volgens onderzoek van de Controle Commissie op Gebruik van Sterke Drank van de staat Oregon, is er sprake van alcoholgebruik bij 68% van de moorden, 48% van de roofovervallen en 44% van de inbraken.

>> Bij 55% van de vrouwen en 75% van de mannen die te maken hebben gehad met verkrachting was er sprake van alcohol- of drugsgebruik.

>> Bij 64% van alle aanklachten van kindermishandeling of –verwaarlozing was duidelijk dat de ouders alcohol of drugs gebruikten

Bron drie: Hopelijk heb je zelf geen ervaring met alcohol, maar misschien ken je verhalen van iemand die het slachtoffer is geworden van een ongeluk waar alcohol in het spel was. Vertel in het kort dit verhaal:

Nu we naar verschillende bronnen hebben gekeken, wat zou je aan je vriend zeggen die op zoek is naar een excuus om wel alcohol te gebruiken?

7 Hoe de wereld begon

THE MISSING LINK

1. VOORBEREIDING

G. De Bijbel

Psalm 139: 13-16 - “U was het die mijn nieren vormde, die mij weefde in de buik van mijn moeder. Ik loof u voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan, wonderbaarlijk is wat u gemaakt hebt. Ik weet het, tot in het diepst van mijn ziel. Toen ik in het verborgene gemaakt werd, kunstig geweven in de schoot van de aarde, was mijn wezen voor u geen geheim. Uw ogen zagen mijn vormeloos begin, alles werd in uw boekrol opgetekend, aan de dagen van mijn bestaan ontbrak er niet één.”

Genesis 1:1 - “In het begin schiep God de hemel en de aarde.”

Job 38:3-11 - “Sta op, Job, wapen je; ik zal je ondervragen, zeg mij wat je weet. Waar was jij toen ik de aarde grondvestte? Vertel het me, als je zoveel weet. Wie stelde haar grenzen vast? Jij weet dat toch? Wie strekte het meetlint over haar uit? Waar zijn haar sokkels verankerd, wie heeft haar hoeksteen gelegd, terwijl de morgensterren samen jubelden en Gods zonen het uitschreeuwden van vreugde? En wie sloot de zee af met een deur, toen ze uit de schoot van de aarde brak? Ik hulde haar in een gewaad van wolken en omwond haar met donkere nevels. Ik legde haar mijn grenzen op en sloot haar af met deur en grendelbalk, en zei: “Tot hiertoe en niet verder, dit is de grens die ik je trotse golven stel.”

(zie voor meer bijbelgedeelten het tienermateriaal)

H. Waar gaat “Hoe de wereld begon” over?

Mensen zeggen vaak: “Eerst zien en dan geloven.” Het ontstaan van de wereld hebben wij geen van allen meegemaakt, dus hoe kunnen we dat geloven? Eigenlijk moeten we het juist eerst geloven, en dan zullen we het zien.

Het bijbelse verslag van de Schepping is gebaseerd op Gods waarheid. Het is van een prachtige eenvoud en daardoor kunnen we het gemakkelijk begrijpen en geloven. De wereld heeft tegenstrijdige theorieën over de manier waarop de wereld is ontstaan, maar toch kunnen we zelfs met gebruikmaking van wereldse methodes zien dat die theorieën niet standhouden tegen een wetenschappelijke benadering. In tegenstelling tot theorieën die zijn gebaseerd op onmogelijke toevalligheden waarbij miljarden soorten door puur toeval tot stand zijn gekomen, geloven wij die christen zijn in een God die zoveel van ons houdt dat Hij ons naar Zijn eigen beeld geschapen heeft. Bovendien heeft Hij een hele wereld voor ons geschapen waar wij van kunnen genieten.

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn om

1. Het bijbelse verslag over de Schepping te begrijpen en in te zien dat de wetenschap niet onfeilbaar is.
2. De basis van de evolutietheorie te begrijpen en waarom het onmogelijk is om daaraan vast te houden.
3. Te bewijzen dat de theorie over de Schepping, die gebaseerd is op de Bijbel juist is.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (Activiteit A) tien dezelfde muntstukken, een watervaste viltstift, een zak.

Voor de rubriek Verbinding leggen • Bijbels, tienermateriaal

Voor de toepassing • pennen of potloden, het werkblad “Lagen van de Geschiedenis” van blz. 76,

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Hoe de wereld begon' over?"

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Zorg voor 10 munten (bijvoorbeeld € 0,50 muntstukken) en markeer ze van nummer 1 tot 10.

Stap 2 • Als je voor de groep staat, laat hen dan de muntstukken zien. Die stop je vervolgens in een zak en dan schud je ze door elkaar.

Stap 3 • Roep een tiener naar voren en laat de rest de andere kant op kijken. Deze tiener moet proberen alle muntstukken uit de zak te halen in de volgorde van 1 tot 10. Laat de andere tieners het ook proberen zolang er interesse voor is of de tijd het toelaat. Eigenlijk is het een onmogelijke opdracht, omdat er meer dan een miljard manieren zijn waarop je de muntstukken uit de zak kunt halen.

Napraten • **Vraag: hoe vaak moet je het volgens jou proberen om de muntstukken in de juiste volgorde uit de zak te halen?** (ongeveer een miljard keer). **Hoe moeilijk zal het zijn met 100 muntstukken, of met 1000 of met een miljoen?** (Dat is onoverkomelijk). **Als de kans om zo iets simpels als tien muntstukken in de juiste volgorde uit een zak te halen, hoe is het dan mogelijk dat de hele wereld en alles daarin door toeval tot stand is gekomen?** (Onmogelijk). Lees Genesis 1:1 en vraag welke verklaring gemakkelijker te geloven is.

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Verdeel de tieners in groepjes van twee of drie.

Stap 2 • Zeg ze dat ze elkaar drie dingen over zichzelf moeten vertellen. Twee moeten waar zijn en één van de dingen niet. Het moeten geen opzienbarende feiten zijn en ook het verzonnen feit moet toch iets zijn wat wel heel goed mogelijk is. (bijvoorbeeld: ik heb bruin haar, ik draag schoenmaat 44 en ik ben linkshandig).

Stap 3 • Als één van de groepsleden zijn drie dingen heeft genoemd aan de anderen, dan moeten zij raden welke feiten juist zijn en welke niet. Als de groepjes klaar zijn, laat iedereen dan weer in een kring zitten.

Napraten • Vraag: Was het moeilijk om te raden wat waar was en wat niet? (Ja of nee, dat hangt af van de vraag hoe goed ze elkaar kennen en hoe goed de persoon die de feiten vertelde kon toneelspelen). **Wat zou je hebben kunnen doen om erachter te komen welk stukje informatie onjuist was?** (Je had de persoon die de feiten heeft genoemd, meer vragen kunnen stellen; ook kun je aan zijn vrienden/ouders vragen wat wel of niet waar is, enz.) **Heb je wel eens meegemaakt dat iets dat was verzonnen werd gepresenteerd als echt gebeurd?** (Ja, bijvoorbeeld in de roddelpers, verkeerde reclames, verkeerde godsdiensten, zelfs in verkeerde wetenschap). **Hoe kunnen we in deze situaties de waarheid onderscheiden van de verzinsels?** (Door onderzoek te doen naar de beweringen die worden gedaan; ook in andere bronnen zoeken, bijvoorbeeld wat de Bijbel ervan zegt, of wat geschreven is in seculiere studies, door wat wij zelf hebben meegemaakt, of door de ervaringen van anderen – alles uiteraard onder de leiding van en geïnterpreteerd door de Heilige Geest. We moeten alles testen of het niet in tegenspraak is met wat de Bijbel leert).

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Vele jaren geleden had Sir Isaac Newton een exacte replica gemaakt van ons zonnestelsel. Centraal stond een grote gouden bal die de zon voorstelde. Daarom heen bewogen zich andere hemellichamen die door touwtjes van verschillende lengten aan de zon waren vastgemaakt. Zij moesten Mercurius, Venus, Aarde, Mars en andere planeten voorstellen. Ze werden alle aangedreven door raderen en riemen om ervoor te zorgen dat hun cirkel rond ‘de zon’ in volmaakte harmonie verliep. Op een dag was Newton bezig met het bestuderen van zijn model. Hij kreeg bezoek van een vriend die niet geloofde in het Bijbelverhaal over de schepping. Hij bewonderde het model en keek toe hoe de wetenschapper de hemellichamen in hun baan liet bewegen. “Sjonge Newton, wat een geweldig ding is dat! Wie heeft dat voor je gemaakt?”

Zonder op te kijken zei Sir Isaac: “Niemand.” “Niemand?”

“Ja,” antwoordde Newton, “Ik zei niemand. Al deze ballen en raderen en aandrijfriemen kwamen toevallig bij elkaar en wonder boven wonder begonnen ze zomaar toevallig om elkaar heen te bewegen, elk in hun eigen baan en allemaal precies op het juiste tijdstip!”

Napraten • Zou jij het geloven als iemand aan je vertelde dat zoiets eenvoudig als een model van het zonnestelsel bij toeval in elkaar was gezet? (nee, natuurlijk niet). Hoe komt het dan dat van ons wel wordt gevraagd om te geloven dat het echte zonnestelsel, niet alleen de planeten, maar ook nog alles van muggen tot koala beren en mensen door een toevallige serie gebeurtenissen tot stand is gekomen? (Het is belachelijk; de schepping kan onmogelijk door toevalligheden tot stand zijn gekomen). Welk scenario vind je gemakkelijker te geloven? (Het bijbelse verslag van een God die van ons houdt en ons heeft geschapen naar Zijn beeld).

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Zeg/vraag: God heeft ons geschapen om burgers te zijn van Zijn koninkrijk. De zonde was er de oorzaak van dat wij Hem de rug hebben toegekeerd en daardoor zijn er heel veel mensen die niet langer geloven dat Hij ons heeft geschapen. Hoe denk je dat je ouders zouden reageren als je naar ze toeging en zei: “Ik geloof eigenlijk niet dat jullie echt mijn ouders zijn. Ik denk dat ik hier zomaar opeens was door een gelukkige combinatie van factoren.” (Ze zullen lachen, of boos worden). En hoe zouden ze reageren als ze ontdekken dat je het ook nog serieus meent? (Ze zouden zich gekwetst voelen; ze zouden me laten opsluiten in een psychiatrische inrichting). **Hoe denk je dat het op God overkomt wanneer wij weigeren te geloven dat Hij ons heeft geschapen?** (Het kwetst Hem; we zijn lachwekkend). Lees **Psalm 139: 13-16** hardop.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand van tevoren om het verhaal uit het sabbatsdeel van de les voor te lezen of met eigen woorden te vertellen.

Vraag: op welke manier vertrouwen wij in de wetenschap? (we vertrouwen in de wetenschap omdat het ons vertelt hoe de wereld in elkaar steekt. We vertrouwen de wetenschap voor ons dagelijks leven; elke keer als we in de auto stappen vertrouwen we erop dat de wetenschappers die het voertuig hebben ontworpen onze veiligheid voor ogen hadden). **Hoe belangrijk is het dat wat wij geloven ook waar is?** (Heel belangrijk; als het voertuig waar wij ons vertrouwen in hadden gesteld, niet goed functioneert, dan zou het onze dood kunnen betekenen). **Kunnen we er altijd vanuit gaan dat de wetenschap waar is?** (Nee! Soms is het gewoon helemaal niet waar). **Kunnen we er vanuit gaan dat God waar is?** (Ja, omdat wat God zegt logisch is; omdat Hij ons heeft gemaakt; omdat Hij van ons houdt).

H. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Stel het volgende scenario voor:

Op een dag zegt een vriend tegen jou dat het verhaal van de Schepping duidelijk verkeerd is en dat de evolutie een volmaakt rationele verklaring is voor het ontstaan van de wereld. Jij weet dat het niet

waar is wat hij zegt, maar hoe kun je hem overtuigen dat de gedachte van evolutie veel minder waarschijnlijk is dan de gedachte dat een God die ons liefheeft ons naar Zijn beeld heeft geschapen?

Vraag: Is de evolutie – de gedachte dat de wereld en alles daarin is geschapen door een serie toevallige gebeurtenissen – werkelijk een rationele verklaring voor de totstandkoming van onze planeet? (Nee, de evolutie is gebaseerd op onmogelijke eigenaardigheden). **Hoe kun je dit aan je vriend duidelijk maken?** (Neem de tijd om samen met je vriend te kijken naar de complexiteit van de wereld om je heen. Kies een stuk natuur uit waar jullie allebei interesse in hebben. Nadat je dat een poosje van dichtbij hebt bekeken, bespreek dan hoe onmogelijk het is om te geloven dat dit allemaal toevallig tot stand kwam). **Hoe kun je aan je vriend uitleggen dat God een persoon is die ons niet alleen heeft geschapen, maar ook van ons houdt en met ons spreekt?** (Vertel hem over Gods liefde. Laat het zien vanuit de Bijbel, vertel over je eigen ervaring, laat zien dat de wereld het bewijs is en vertel over de ervaringen van anderen).

Zeg/Vraag: Kijk eens naar de bijbelgedeelten die genoemd worden in het tienermateriaal en ook naar het scheppingsverhaal in Genesis. Wanneer begon de mens zich af te vragen of het wel of niet waar was? Blijven de bijbelschrijvers onzeker over de bron van leven op aarde? Hoe kan Romeinen 1:25 ons helpen te begrijpen waarom zoveel mensen de neiging hebben om in de evolutie te geloven?

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Deel het werkblad “Lagen van de Geschiedenis” op blz. 76 uit. Lees met de groep de inleiding die bovenaan het werkblad staat. Neem het eerst zelf even door, want waarschijnlijk moet je aan de jonge tieners wat uitleg geven over wat daarin wordt gezegd. Verdeel ze in kleine groepjes, zomogelijk met een volwassene erbij. Lees de citaten op het werkblad en vat ze samen.

Als ze klaar zijn, laat ze dan weer in de kring komen en bespreek dan het volgende.

Vraag: Als verstening (van fossielen) vereist dat een dood schepsel snel begraven is, hoe is het dan mogelijk dat fossielen zijn gevormd in aardlagen die tot stand zouden zijn gekomen met een snelheid van 1 millimeter per vijf jaar? (Dat is niet mogelijk. De dieren zouden weggerot zijn voordat ze de kans hadden gekregen om een fossiel te worden). Wat is er dan gebeurd bij het tot stand komen van fossielen? (Zij zijn heel snel bedekt). Kun je een gebeurtenis uit de Bijbel noemen waarbij grote aantallen dieren in korte tijd met een aardlaag bedekt zijn? (Ja, de zondvloed). Wat zegt dit over de waarheid van de Bijbel en het Bijbelse verslag van de Schepping? (het bewijs ondersteunt de waarheid van de Bijbel).

B. Toepassingsvragen

1. Hoe kunnen we zeker weten of de wetenschap waar is?
2. Welke problemen kom je tegen in de evolutietheorie?
3. Welke Bijbelse gebeurtenis is waarschijnlijk verantwoordelijk voor het ontstaan van de vele fossielen die wij vandaag vinden?
4. Waarom is het belangrijk dat wij in de schepping geloven?
5. Waarom denk je dat er zoveel mensen zijn die ervoor hebben gekozen om in de evolutie te geloven?
6. Hoe past de zondvloed in het ontstaan van de aardlagen?
7. Wat zegt het feit dat God ons heeft geschapen over Zijn liefde voor ons?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

Denk aan de bronnen. Zelfs de grootste denkers van de wetenschap fronsen hun wenkbrauwen over de waarheid van de evolutie en andere ideeën, die zijn ontstaan om de gedachte aan een Schepper te vervangen. God komt voor in de details en ook in het grote geheel. Je kunt het zien in de heerlijkheid van de wereld om je heen. Je kunt het voelen tot in het diepste van je wezen – je bent geen toeval! Je bent geen verre afstammeling van één of andere ontdekte salamander. Je bent geschapen om een kind van God te zijn en alle andere bedenksels zijn volkomen zinloos.

Voor les zeven

Dit werkblad is voor de toepassingsactiviteit

Lagen van de Geschiedenis

De evolutietheorie is volledig afhankelijk van de gedachte dat de aarde al belachelijk lang bestaat. De theorie stelt dat dieren zijn voortgekomen uit toevallige mutaties. Op een dag is daar na honderden miljoenen jaren en genetische mutaties een eencellige bacterie. Die bacterie verandert in een salamander en weer honderden miljoenen jaren en genetische mutaties later verandert de salamander in een mens. Wetenschappers die in de evolutie geloven wijzen op de verschillende aardlagen – rotsen en aarde – die je vaak kunt waarnemen in de wanden van een canyon en in kale rotswanden. Zij zien dat als bewijs dat de aarde miljoenen jaren oud is. Deze aardlagen – soms worden ze ook wel fluvo-glaciale aardlagen genoemd – zijn, zo zegt men in lange tijdperiodes tot stand gekomen. Er wordt ook wel gesproken over geologische tijdperken. Er wordt beweerd dat op sommige plaatsen elke laag een jaar voorstelt, op andere plaatsen wordt een laag van een millimeter gevormd in vijf jaar tijd. In deze aardlagen vinden de wetenschappers fossielen van dieren en planten. Dan brengen ze het aantal jaren terug tot de laag waarin de fossielen van dieren en planten zijn begraven.

Schrijf in de eigen woorden de volgende commentaren van wetenschappers en onderzoekers op en kijk of jij een andere uitleg hebt voor deze aardlagen.

“[Als een fossiel tot stand komt] moet het dode schepsel snel bedolven zijn onder een aardlaag om te voorkomen dat het door bacteriën verteerd wordt, of door roofdieren verscheurd, of door golfslag of weersomstandigheden vernietigd wordt. Deze aardlaag moet voldoende diep zijn – zeker een aantal centimeters, zelfs decimeters – om te voorkomen dat de overblijfselen door natuurlijke processen uiteenvallen. Zelfs de meest toegewijde aanhanger van Darwin kan niet blijven volhouden dat de gemiddelde snelheid waarmee aardlagen ontstaan en die een geologische kolom aanduiden (0.2 mm per jaar) in staat is om zo’n snelle begrafenissen te bewerken.” – Richard Milton, *Shattering the Myths of Darwinism*

“Tegenwoordig wordt veel gesproken over de aardlagen van de Green River, in Wyoming, in de Verenigde Staten. Maar deze randen kunnen geen jaarlijkse afzetting zijn van goed bewaarde vissen en vogels, want zij zijn te zien dwars door de aardlagen heen. Het is ondenkbaar dat deze dode dieren tientallen jaren op de bodem van het meer hebben gelegen en heel langzaam zijn bedekt door aarde. Hun aanwezigheid toont aan dat zij door een catastrofe om het leven zijn gekomen.” – Tas Walker

“Toen aardafzetting werd bestudeerd in het laboratorium, kwam men tot de ontdekking dat de smalle laagjes werden gevormd omdat door bewegend water automatisch allerlei kleine deeltjes van verschillende afmeting naar de zijkant worden gedrukt. Het was verrassend om te ontdekken dat de dikte van elke laag vooral werd bepaald door de maat van de deeltjes en niet door de stroming. Een rotslaag (kiezellaag) werd in haar oorspronkelijke deeltjes uit elkaar gehaald en toen die opnieuw in stromend water werden gebracht, werd een identieke laag gevormd.” – Tas Walker.

8 Veranderd door de doop

VOOR EN NA

1. VOORBEREIDING

I. De Bijbel

Efeziërs 1:3-14 - “Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in de hemelsferen, in Christus, met talrijke geestelijke zegeningen heeft gezegend. In Christus immers heeft God, voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen om voor hem heilig en zuiver te zijn, en hij heeft ons naar zijn wil en verlangen voorbestemd om in Jezus Christus zijn kinderen te worden, tot eer van de grootheid van Gods genade, ons geschonken in zijn geliefde Zoon. In hem zijn wij door zijn bloed verlost en zijn onze zonden vergeven, dankzij de rijke genade die God ons in overvloed heeft geschonken. Hij heeft ons in al zijn wijsheid en inzicht dit mysterie onthuld: zijn voornemen om met Christus de voltooiing van de tijd te verwezenlijken en zijn besluit om alles in

de hemel en op aarde onder één hoofd bijeen te brengen, onder Christus. In hem heeft God, die alles naar zijn wil en besluit tot stand brengt, ons de bestemming toebedeeld om vanaf het begin onze hoop te vestigen op Christus, tot eer van Gods grootheid. In hem hebt ook u de boodschap van de waarheid gehoord, het evangelie van uw redding, in hem bent u, door uw geloof, gemerkt met het stempel van de heilige Geest die ons beloofd is als voorschot op onze erfenis, opdat allen die hij zich heeft verworven verlost zullen worden, tot eer van Gods grootheid.”

Marcus 1:4-5 - “Dit gebeurde toen Johannes de Doper naar de woestijn ging en de mensen opriep zich te laten dopen en tot inkeer te komen, om zo vergeving van zonden te verkrijgen. Alle inwoners van Judea en Jeruzalem stroomden toe en lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan, terwijl ze hun zonden beleden.”

Handelingen 19:1-5 - “Terwijl Apollos in Korinte verbleef, kwam Paulus na zijn reis door het binnenland in Efeze aan. Hij ontmoette daar enkele leerlingen, aan wie hij vroeg: ‘Hebben jullie de heilige Geest ontvangen toen jullie het geloof aanvaardden?’ Ze antwoordden: ‘Nee, we hebben zelfs niet gehoord van het bestaan van een heilige Geest.’ Hij vroeg: ‘Hoe zijn jullie dan gedoopt?’ ‘Met de doop van Johannes,’ antwoordden ze. Daarop zei Paulus: ‘Johannes doopte de mensen om hen een nieuw leven te laten beginnen en zei tegen hen dat ze moesten geloven in degene die na hem kwam, in Jezus.’ Toen ze dat gehoord hadden, lieten ze zich dopen in de naam van de Heer Jezus.”

Matteüs 3:13-17 - “Toen kwam Jezus vanuit Galilea naar de Jordaan om door Johannes gedoopt te worden. Maar Johannes probeerde hem tegen te houden met de woorden: ‘Ik zou door u gedoopt moeten worden, en dan komt u naar mij?’ Jezus antwoordde: ‘Laat het nu maar gebeuren, want het is goed dat we op deze manier Gods gerechtigheid vervullen.’ Toen stemde Johannes ermee in. Zodra Jezus gedoopt was en uit het water omhoogkwam, opende de hemel zich voor hem en zag hij hoe de Geest van God als een duif op hem neerdaalde. En uit de hemel klonk een stem: ‘Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde.’”

Handelingen 2:38-39 - “Petrus antwoordde: ‘Keer u af van uw huidige leven en laat u dopen onder aanroeping van Jezus Christus om vergeving te krijgen voor uw zonden. Dan zal de heilige Geest u geschonken worden, want voor u geldt deze belofte, evenals voor uw kinderen en voor allen die ver weg zijn en die de Heer, onze God, tot zich zal roepen.’”

(meer: Handelingen 8:9-13; Handelingen 8:26-40; Handelingen 16:13-15; Handelingen 16:25-34; zie voor meer bijbelgedeelten het tienermateriaal).

J. Waar gaat “Veranderd door de doop” over?

Wat verandert er bij de doop? Niets? Alles? Als mensen soms denken dat je eeuwige bestemming verandert omdat je nat bent geworden, dan zou iedereen die in bad gaat ermee weg komen. Er is niet zoiets als magisch water dat de schuld van de mens wegwast. Er is geen douche die de zonde uit je leven spoelt. Toch zegt de Schrift dat je tijdens de doop overgaat van de dood naar het leven. Het is het belangrijkste moment van iemands leven. Hoe zit dat dan? De doop wordt vaak ook ‘wedergeboorte’ of ‘nieuw leven’ genoemd en is een nieuw begin in onze relatie met God. God houdt van al Zijn kinderen, maar niet alle kinderen erkennen Hem als hun Vader. De doop is een krachtig teken, een geloofsbelijdenis, een vlag die in de grond geplant wordt, een reusachtige banier die boven op de muur van je leven wappert en zegt: “Dit is mijn Redder en Heer en ik behoor Hem toe!”

Redder en Heer: twee titels en twee verschillende benaderingen van onze relatie tot God door de doop. In deze les zullen we kijken hoe de doop symbool staat voor wat wij ervaren in onze redding en hoe wij aan kijken tegen de heerschappij van de Koning in ons leven. We zijn officieel geadopteerd. We worden ingelijfd in de familie en worden betrokken bij alle zaken die de familie aangaan.

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn

1. om goed te kunnen overwegen wat er in de bijbel staat over de doop.
2. om samen te praten over het mooie van de doop, maar ook over het gevaar dat opdoemt als de doop verkeerd wordt begrepen.
3. om zich aan God over te geven in de doop, of – als dat al is gebeurd – de belofte te vernieuwen om volledig voor Christus te leven.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (Activiteit A) een afschrift van een geboorte- en/of adoptieakte, papier, pennen of potloden.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels, tienermateriaal

Toepassing • een schoolbord of flip-over, OF pen en papier, stukjes papier met bijbelgedeelten.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Veranderd door de doop, deel 8 over?'"

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • neem een afschrift mee van een geboorteakte. Het doel van deze activiteit is dat de tieners geholpen worden om na te denken over relaties, familiebanden en de band die kinderen met hun ouders verbindt. We willen dat ze leren begrijpen wat de aard van onze relatie met God is in de doop en waarom dit bijzondere moment een verandering teweeg brengt in het leven van elke gelovige.

Stap 2 • De studenten moeten twee documenten opstellen – een geboorteakte en een adoptieakte. Ze moeten voor het ontwerp zorgen en de inhoud zo opstellen, dat het rechtsgeldig is. Omdat het twee documenten betreft, kun je ongeveer vier mensen in een groep hebben. Ze kunnen ook twee aan twee te werk gaan. Laat ze samen bespreken welke informatie er volgens hen in moet staan. (De geboorteakte moet je later aan ze tonen en eventueel ook een adoptieakte. Die kun je van het Internet downloaden. Als je er geen kunt vinden, denk dan aan de volgende zaken die erin moeten worden opgenomen: de namen van de mensen die het kind adopteren, de naam van het kind en andere persoonlijke informatie, het kantongerecht dat gerechtigd is hierbij op te treden, een adoptieverklaring die als volgt moet luiden:

[Nederlandse versie – geheel andere dan in Amerika - volgens onze eigen ervaring met onze jongste dochter die geadopteerd is:] “Ter griffie is ingekomen onderstaande verklaring: “De ambtenaar van de Burgerlijke Stand verklaart dat heden is ingeschreven de akte waaruit blijkt de ADOPTIE van het kind” (naam van het kind) door de echtelieden: (naam adoptiefouders); datum van

inschrijving: De geslachtsnaam zal luiden: (naam van de adoptiefouders) [dit laatste impliceert tevens de rechten van een eigen kind, inclusief het erfrecht].

De ambtenaar van de Burgerlijke Stand (handtekening griffier)

Stap 3 • Laat de tieners eerst beginnen met de dingen die volgens hen in de documenten horen te staan. Laat ze verslag uitbrengen en hun formulieren tonen. Vertel hen daarna wat zij erbij moeten zetten, waar ze misschien niet aan hebben gedacht, maar dat toch deel uitmaakt van een wettelijke overeenkomst.

Napraten • **Vraag/Vertel: hoe belangrijk zijn deze documenten voor mensen? Wat voor verschil is er tussen geboorte en adoptie? Wat is de overeenkomst? Laten we eens kijken naar Efeziërs 1:3-14.** Laat de tieners dit gedeelte samen lezen. **Zie je in dit stukje elementen van een wettelijke overeenkomst?**

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Het doel van dit gesprek is om de tieners te laten nadenken over hun ervaringen met de doop. Als zij denken over de doop, stuiten zij ook op getuigenissen van bekering en vernieuwing. Het is de bedoeling dat dit gesprek uitmondt in de vraag: “Wat gebeurt er eigenlijk als je gedoopt wordt?”

Stap 2 • Zet de tieners in kleine groepjes. Het liefste met een volwassene erbij.

Stap 3 • Laat ze vertellen over doopgelegenheden die ze zijn bijgebleven: 1) de meest gedenkwaardige, 2) het grappigste wat gebeurd is bij een doop en 3) de doop die de meeste indruk op hen heeft gemaakt.

Napraten • **Vraag: wat denk je van de volgende uitspraak: Er zijn mensen die meer energie steken in het voorbereiden van hun huwelijk dan in het huwelijk zelf? Zou deze uitspraak ook van toepassing kunnen zijn op de doop?**

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Het volgende verhaal gaat over Ivan de Grote. Tijdens de vijftiende eeuw demonstreerde Ivan zijn militaire macht door alle vijandelijke troepen te verdrijven en Rusland te verenigen. Ivan was een groot leider omdat hij slechts één doel voor ogen had bij zijn militaire operaties. Uiteindelijk werd het tijd dat hij ook over andere dingen moest nadenken, namelijk om in het huwelijk te treden en te zorgen voor een opvolger op de troon. Men ging op zoek naar een vrouw voor Ivan en zijn adviseurs lieten het oog vallen op een nicht van de koning van Griekenland. Iedereen was het erover eens dat dit een geweldige combinatie zou zijn. Zelfs de koning van Griekenland reageerde opgetogen. De enige voorwaarde die de koning van Griekenland had, was dat Ivan een gedoopt lid van de Grieks-orthodoxe kerk zou worden. Daar had Ivan geen bezwaar tegen, dus werd een priester naar gestuurd om Ivan op de hoogte te brengen van de betekenis van de doop. Nadat Ivan samen met de priester de geloofsbelijdenis van de kerk bestudeerd had, reisde hij met een afdeling van 500 van zijn beste soldaten naar Griekenland om gedoopt te worden. Toen zij in Athene aankwamen, besloten de trouwe soldaten van Ivan om samen met hun geweldige leider gedoopt te worden. Nadat ook zij even snel kennis hadden genomen van de leer van de Orthodoxe Kerk werden Ivan en zijn soldaten gedoopt. Er was een enorme menigte mensen uit heel Griekenland gekomen om getuige te zijn van dit spektakel.

In de Orthodoxe Kerk hebben ze de gewoonte om te dopen door onderdompeling, wat betekent dat de kandidaten volledig onder water worden gedompeld. De soldaten waren gekleed in vol ornaat en 500 priesters in zwart habijt leidden de soldaten in het water van de Middellandse Zee om ze te dopen. Er was echter één belemmering in het geheel. Wanneer je lid wilde worden van de Orthodoxe Kerk kon je geen soldaat zijn, het was soldaten niet toegestaan om lid te worden van de kerk. Uiteraard was hier geen sprake van voor Ivan en zijn soldaten, dus sloten ze een overeenkomst met de kerk. Als een priester Ivan en zijn soldaten doopte dan zouden zij de arm met hun zwaard boven water houden, zodat dit deel van hun lichaam niet nat zou worden. Op die manier werden Ivan en zijn soldaten gedoopt met hun zwaarden uitdagend naar de hemel geheven.

Napraten • Zeg/vraag: Je kunt aan dit voorbeeld zien dat er mensen zijn die zich niet volkomen aan Christus overgeven als zij zich laten dopen. Hoe kun je zeker weten dat 'je jezelf volledig overgeeft'? Misschien kun je de tieners laten nadenken over deze vraag met de woorden van het gezang "k Geef mijzelf aan U" (Engels: I surrender all).

'K Geef mijzelf aan U volkomen, 'k leg mijn leven voor U neer; 'k Wil alleen voor U gaan leven, 'k Leef voortaan mijzelf niet meer. (Refrein) 'k Geef mijzelf aan U, 'k Geef mijzelf aan U, Heer, aan U geef ik mijn leven, neem mij, Heiland, nu.

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel het volgende in je eigen woorden:

Eén van de belangrijkste feiten over het deel uitmaken van Gods koninkrijk is dat wij door de doop familie worden van Christus en ons tegelijkertijd stellen onder de heerschappij van Christus. Er zijn veel koninkrijken in deze wereld die macht over je willen uitoefenen zodra je er binnenkomt. Maar kun je ook een koninkrijk noemen die je tot een erfgenaam maken als je er binnenkomt? Ik kan maar één koninkrijk bedenken waarbij dat het geval is.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag van tevoren aan iemand om het sabbatsdeel met eigen woorden te vertellen of voor te lezen.

Vraag: wat is de overeenkomst tussen adoptie en de doop? (de jongen wilde deel uitmaken van een gezin, maar wist niet hoe dat moest. Zelfs nadat de adoptie een feit was, moest hij beetje bij beetje leren vertrouwen en zich leren gedragen als een lid van het gezin). **Wat is het verschil?** (bespreek alle antwoorden met elkaar).

I. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Vertel de groep wat er wel en wat er niet gebeurt bij de doop. De bijbelverzen staan in het deel voor woensdag genoemd.

1. **Geboorte.** Laat iemand **Johannes 3:1-8** hardop voorlezen. **Vertel: dat iedereen die bij het koninkrijk van God hoort wederom geboren moet worden.** Er zijn wel eens tieners die vragen of de doop verplicht is om gered te worden, of een verplicht teken dat je moet ondergaan als teken van wedergeboorte? (De Bijbelse voorbeelden tonen aan dat de doop door onderdompeling essentieel is voor een ieder die in staat is om die te ondergaan. Uiteraard zijn er uitzonderlijke omstandigheden waardoor onderdompeling niet mogelijk is. Een sterfbed, of een gevangenkamp. Wees er gewoon zeker van dat Jezus de verandering in je hart het allerbelangrijkste vindt).

2. **Dood.** Laat iemand **Romeinen 6:3-7** hardop voorlezen. **Vraag: wat zeg je tegen God bij je doop?** (Ik sterf een symbolische dood, zodat ik niet een eeuwige dood hoeft te sterven. We aanvaarden de dood van Christus als een betaling voor onze zonde en de doop is als het ware het betaalbewijs. We komen uit het water als een nieuwe persoon door geloof, omdat Christus uit de dood opstond voor ons).

3. **Nieuw leven:** Laat **Johannes 1:10-13** hardop voorlezen. **Vertel/zeg: Wat is het gevolg van wedergeboorte door de doop?** (een nieuw leven met een nieuwe naam en een nieuwe taak als één van Gods kinderen). **Denk eens aan wat de Vader zei toen Jezus werd gedoopt (Matteüs 3:13-17), "Dit is Mijn Zoon." Dat zegt de Vader eigenlijk bij elke doop. Volgens Hem zijn we altijd Gods kinderen geweest, maar we weten dat als we deel willen uitmaken van Zijn gezin we daar wel voor moeten kiezen. In welk opzicht verandert een mens daardoor?** (Het verandert je niet van de ene op de andere dag. Je groeit net zoals dat het geval is met elk kind. Je leert stap voor stap. Maar als je valt, dan pakken je ouders je op en leren hoe het wel moet. Dat is eigenlijk ook wat God doet, als je het Hem tenminste toestaat).

4. **Leven als een "lichaam".** Laat **1 Korintiërs 12:12-13** hardop voorlezen. **Vraag: Wat wordt er met deze verzen bedoeld?** (dat de doop je in een lichaam voegt, dat samenwerkt ten behoeve van het koninkrijk van God). **Hoe kan het leven als "een lichaam" je helpen om te groeien als christen? Hoe kan het je ook in de weg zitten? Noem eens enkele manieren waarop je kunt groeien na je doop?** (deel uitmaken van cellen, zendingsreizen, stille tijd houden/bijbeloverdenkingen bijwonen, Leiderschapstaken op je nemen. Doelen stellen voor jezelf en je vrienden erbij betrekken die je kunnen helpen om die te bereiken. Gebedspartners zoeken. Vraag of iemand je mentor wil zijn om je te helpen groeien. Het ontwikkelen van geestelijke gaven).

(opmerking voor de groepsleider): vaak geven jongeren aan dat zij zich na hun doop terneergeslagen voelen en dan niet goed weten hoe ze daarmee moeten omgaan. Er gebeurt niets en dan twijfelen ze aan hun beslissing en vragen zich af of ze wel oprecht waren. Dit toont aan dat wat er gebeurt na de doop net zo belangrijk is als daarvoor: bijbelstudies, groepsactiviteiten enz.)

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Verdeel de tieners in kleine groepjes, het liefst met een volwassene en geef ze een stukje papier waar één van de volgende bijbelgedeelten over de doop op staan: **Matteüs 3: 13-17; Marcus 1:4-5; Handelingen 2:38-39; Handelingen 8:9-13; Handelingen 8:26-40; Handelingen 16:13-15; Handelingen 16:25-34; Handelingen 19:1-5).**

Wanneer zij hun gedeelte hebben gelezen, vraag ze dan om de volgende vragen te bespreken (de vragen die betrekking hebben op hun gebeurtenis. Deze vragen moeten zichtbaar zijn voor iedereen:

1. Wat maakte dat de mensen uit het verhaal klaar waren voor de doop?
2. Hadden zij zich volledig overgegeven? Hoe kunnen we dat weten?
3. Wat vind je opmerkelijk bij deze gebeurtenissen, of wat is voor jou een nieuw inzicht over de betekenis van de doop?
4. Wat wisten de mensen van tevoren en wat deden ze erna?

(Een aantal van deze gebeurtenissen zijn gericht op het gevolg van de doop: ze kwamen bijeen in gemeenten, ze werden vervolgd, ze deden wonderen. Bij andere gebeurtenissen staat de persoon centraal en wat de reden was om zich te verootmoedigen en bij weer andere gebeurtenissen staat de doop zelf centraal). Maak - nadat elk groepje heeft verteld aan de grote groep wat zij hebben ontdekt - samen een lijst met tien suggesties, waarvan de tieners vinden dat die de doop meer betekenis geven. Stel voor om deze lijst te geven aan de predikant (niet als kritiek, maar als een resultaat van de gezamenlijke studie van de tieners over de doop). Misschien kun je er een opmerking aan toevoegen, zoals: Beste dominee, wij (de tienergroep) willen een aantal van onze ideeën met u delen over “voor” en “na” de doop. Laat ons alstublieft weten wat u ervan vindt.

Napraten • Vraag: Is de manier waarop je over de doop denkt veranderd door deze studie? Hoe kun je anderen helpen om een beslissing te nemen om gedoopt te worden en ook om daarna te blijven groeien?

B. Toepassingsvragen

1. Als je in maximaal 7 woorden moest weergeven wat volgens jou de betekenis is van de doop, wat zou je dan zeggen?
2. Wat zijn de basis dingen die iemand moet kunnen zeggen over God en over hun leven voordat die persoon gedoopt kan worden?
3. Wat zou je kunnen doen bij een doopdienst, waardoor het een gedenkwaardige dag en een mijlpaal in iemands geestelijk leven wordt?
4. Welke verwachtingen heeft God volgens jou van mensen voor en na de doop?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

Geboorte, adoptie, dood, opstanding, huwelijk, kinderen die opgroeien. Er zijn zoveel invalshoeken om naar de doop te kijken. Het is een feestelijke dienst waarbij veel aan bod komt over hoe we denken, voelen en geloven over onszelf en God. Het is belangrijk om te weten wat we willen zeggen met de doop. We worden niet alleen maar nat – we worden leden van een wereldwijde familie en ook van een plaatselijke familie. Het feit dat we een kind van God zijn, wordt bezegeld in de hemel. Er zijn mensen die al op jonge leeftijd gedoopt worden, anderen kiezen daar later voor. Feit blijft dat het geloof van degenen die in het water stappen een reddend geloof is.

Als je groeit, leer je meer en ontwikkel je jezelf. Vergeet nooit om als een kind bij God te komen, omdat je voor de rest van je leven ook een kind van God zult blijven. Misschien heb je je wel afgevraagd of een eerder besluit van jou wel telde. Voor God telt het wel. Daar kun je zeker van zijn. Maar waar Hij vooral in geïnteresseerd is, dat je blijft groeien als een kind. Als je nog een keuze voor de doop moet maken, vraag dan net als de Ethiopische eunuch die tegen Filippus zei: “Wat is er tegen dat ik gedoopt wordt?”

9 Geklets en Genade

STOKKEN, STENEN EN... WOORDEN?

1. VOORBEREIDING

K. De Bijbel

2 Korintiërs 8:7 - "U blinkt in alles uit: in geloof, in kennis en welsprekendheid, in inzet op elk gebied, in de liefde die wij in u hebben gewekt—blink dus ook uit in dit goede werk."

Efeziërs 4:29 - "Laat geen vuile taal over uw lippen komen, maar alleen goede en waar nodig opbouwende woorden, die goed doen aan wie ze hoort."

Efeziërs 4:15 - "Dan zullen we, door ons aan de waarheid te houden en elkaar lief te hebben, samen volledig toe groeien naar hem die het hoofd is: Christus."

1 Tessalonicenzen 5:11 - "Dus troost elkaar en wees elkaar tot voorbeeld, zoals u trouwens al doet."

Spreuken 12:18-19 - "De woorden van een dwaas zijn dolkstoten, wat de wijze zegt, brengt genezing. Een betrouwbaar woord houdt altijd stand, een leugen slechts voor korte tijd."

Psalm 15:2-3 - "Wie de volmaakte weg gaat en doet wat goed is, wie oprecht de waarheid spreekt. Hij doet aan lasterpraat niet mee, hij benadeelt een ander niet en drijft niet de spot met zijn naaste."

Kolossenzen 3:16 - "Laat Christus' woorden in al hun rijkdom in u wonen; onderricht en vermaan elkaar in alle wijsheid, zing met heel uw hart psalmen en hymnen voor God en liederen die de Geest u vol genade ingeeft."

Kolossenzen 4:6 - “en als u wilt weten hoe u op de mensen moet reageren: vriendelijk, maar beslist.”

Jakobus 3:6 - “Onze tong is net zo’n vlam: een wereld van onrecht, die onze lichaamsdelen in brand steekt. Want hij besmet het hele lichaam, hij steekt het rad van het leven in brand, met vuur uit de Gehenna.”

B. Waar gaat “Geklets en Genade” over?

Roddel is iets dat levens kapot maakt. Ook tieners krijgen daarmee te maken. Het is al een emotioneel

geladen periode van hun leven en juist dan zijn tieners nog kwetsbaarder als er over hen geroddeld wordt. Vaak zijn ze niet alleen het slachtoffer van roddel, maar ook hebben ze er zelf vaak een groot aandeel in. Woorden hebben heel veel kracht en tieners moeten inzien dat ondoordachte uitspraken niet

meer kunnen worden teruggenomen. Dan is het vaak onmogelijk om de schade die onze mond heeft aangericht ongedaan te maken. Bovendien wordt de schade nog eens vergroot naarmate er meer mensen

bij betrokken zijn. De definitie van kletsen of roddelen is de neiging om feiten van persoonlijke, sensationele,

of intieme aard verder te vertellen. Bij deze definitie gaat het er zelfs niet om of de informatie al of niet waar

is. Mensen denken vaak dat het prima is om intieme en persoonlijke informatie door te geven, zolang zij zeker weten dat het waar is. Maar het is niet aan ons om die waarheid verder te vertellen. En we weten niet hoeveel schade we aanrichten als wij ons ermee bemoeien. Als christenen moeten wij genade tonen aan alle mensen. Die genade komt tot uiting in wat wij aan anderen vertellen en waar wij anderen aanmoedigen om informatie niet met ons te delen.

De bijbel is er heel duidelijk over dat de enige manier waarop wij erin slagen om roddel te stoppen is om

God de controle over onze tong en over ons leven te geven. We worden aangespoord om de ‘cirkel te

doorbreken’ en om ons niet in te laten met de vuiligheid die wordt doorverteld, zelfs als we daarin de enigen

zijn.

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn

1. om de kracht en de onherroepelijkheid van woorden te begrijpen.
2. om principes te leren en toe te passen waarbij de informatie van tevoren wordt gewogen om te beoordelen of er wellicht sprake is van roddel
3. om zich vast voor te nemen niet mee te doen met praten over anderen (of het nu waar is of niet) op een manier die mensen kan kwetsen.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) een foto, vier poster bladen (of krantenpapier), viltstiften; (Activiteit B) bijbel, pen en papier.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels, tienermateriaal

Toepassing • schoolbord of flip-over

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit

andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;

3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte “Waar gaat ‘Geklets en Genade, deel 9 over?’”

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Kies vier vrijwilligers

Stap 2 • Laat drie van hen de kamer verlaten. Laat aan de overgebleven vrijwilliger een foto zien

Stap 3 • Die moet vervolgens zo goed mogelijk de foto natekenen op een stuk papier of een flip-over. Als hij/zij klaar is, laat dan één van de vrijwilligers binnenkomen. Hij/zij moet de tekening naar beste vermogen natekenen. De volgende persoon moet dan de tweede tekening natekenen en de laatste persoon de derde tekening. Wanneer ze klaar zijn, laat dan de oorspronkelijke foto zien met de tekening van de derde persoon.

Napraten • **Vraag: in welk opzicht zijn deze twee afbeeldingen gelijk? In welk opzicht zijn ze verschillend? In hoeverre lijkt dit proces op de manier waarop informatie wordt doorverteld? Vergelijk de uitkomst van roddel met dit spel. Waarin lijkt het op elkaar? Waarin is het verschillend?**

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Dit spel is als een oud roddelspelletje, behalve dat de tieners nu bijbelverzen gebruiken.

Stap 2 • Laat de tieners in een kleine kring of in rijen zitten (ongeveer vijf tot zeven personen). Geef ze allemaal papier.

Stap 3 • De eerste persoon moet **1 Kronieken 2:18-19** overschrijven uit de Bijbel (of een ander moeilijk, onbekend vers). Daarna geeft hij/zij het papier en de pen door aan de volgende persoon. Die persoon leest het vers, verfrommelt het origineel en schrijft op wat hij/zij ervan heeft onthouden. Dat blaadje geeft hij/zij met de pen door aan de volgende persoon en iedereen doet hetzelfde, totdat de laatste aan de beurt is geweest. Lees aan het einde van deze activiteit de bijbeltekst voor en dan de versie van degene die het laatste aan de beurt was.

Napraten • **Vraag: in welk opzicht zijn deze twee gedeelten gelijk? In welk opzicht zijn ze verschillend? Wat is volgens jou het gevolg als een verhaal op dezelfde manier wordt doorverteld,**

in plaats van de waarheid? (Het kan zijn dat mensen een gerucht in de wereld brengen over de echtgenoot van iemand, of over een moeder, of zoiets). **Waarom lijkt dit spel op roddelen?**

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Shana voelt zich verschrikkelijk. Ze heeft iets verteld over een meisje op school dat ze niet aardig vond. Maar nu zijn ze vriendinnen geworden en ze heeft spijt van wat ze heeft gedaan. Ze pijnigt haar hersens om iets te bedenken waardoor ze haar woorden terug kan nemen. Ze moet het gerucht stoppen. Ze beseft dat het haar helemaal boven het hoofd is gegroeid en daarom besluit ze om raad te vragen aan de meest wijze persoon, die ze kent: haar oma.

“Oma, u moet me helpen,” zuchtte Shana. “U bent mijn enige hoop! Ik heb een grote vergissing begaan. Ik heb iets verzonnen over iemand en nu gelooft iedereen het. Alsjeblieft! U moet me helpen om dit gerucht de wereld uit te helpen.”

“Roddel is een kwaad gerucht,” antwoordde oma. “Maar als je doet wat ik zeg, dan zal het uit ieders denken verdwijnen.”

Shana’s oma gaf haar een zware schaal met stukken brood. “Neem dit brood en strooi het uit op de weg naar de stad. En morgenochtend ga je langs diezelfde weg en raapt alle stukken brood weer op. Als het laatste stuk brood weer in de schaal zit, dan is ook de roddel verdwenen,” beloofde oma.

Shana had moeite om de schaal te dragen. Ze liep langs het pad en strooide overal brood, stukje voor stukje. Toen ze klaar was, sleepte ze zich doodmoe naar huis.

De zon ging onder en een vogel in de lucht was op zoek naar voedsel. Toen de vogel het brood op de weg zag, at hij gretig elk stukje brood op en waggelde vervolgens naar huis – hij was te volgegeten om te vliegen. Shana werd de volgende morgen wakker en haastte zich om het brood weer op te rapen, maar toen ze op het pad kwam, was al het brood verdwenen. Shana liet zich op de grond zakken en huilde.

Daar vond oma haar. Ze knielde naast Shana neer en zei vriendelijk: “Je kunt roddel niet stoppen. Als het eenmaal in gang is gezet, dan komen de aasgieren het opeten en die brengen het naar onbekende plaatsen. De enige manier waarop je kunt voorkomen dat een kwaad gerucht de wereld in wordt geholpen, is om er nooit aan te beginnen.”

Napraten • Vraag: Ben je het eens met de oma van Shana? Zijn er soms manieren waarop je roddel wel kunt stoppen? Wie worden door onze woorden gekwetst? Vertel eens wanneer jij had gewild dat je jouw woorden had kunnen terugnemen.

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Zeg: Als speciale agenten van het koninkrijk van God moet je eerst onderzoek verrichten voordat je iets communiceert. Er zijn koninkrijken die hun poorten en hun rijkdommen bewaken. Onze koning heeft ons gevraagd om onze mond te bewaken. Hij heeft een duidelijke verklaring afgegeven en ons richtlijnen gegeven hoe we dit kunnen doen. Laten we eens kijken welke regels zijn gegeven. Laat een vrijwilliger **Filippenzen 4:8** lezen.

Zeg: Geef een voorbeeld wanneer en hoe je deze regels kunt toepassen in de manier waarop in het koninkrijk wordt gecommuniceerd. (Als iemand mij iets verteld, dan vraag ik mijzelf af: is dit een “goed gerucht”? Wanneer dat niet het geval is, wil ik het niet horen. Als de informatie niet waar is, dan wil ik er niets mee te maken hebben en dan zeg ik tegen de persoon die het me wil vertellen, dat ik het niet wil horen).

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag van tevoren aan iemand om het sabbatsdeel met eigen woorden te vertellen of voor te lezen.

Vraag: wat laat dit verhaal zien over de gevolgen van roddel en geklets? (Als roddel en geklets niet wordt gecheckt, dan kan het een heel eigen leven gaan leiden. Mensen kunnen zo verzot zijn op sappige verhalen, dat de waarheid ze niets kan schelen). **Dit verhaal is echt gebeurd in 1692. Denk je dat het ook vandaag nog zou kunnen gebeuren? Waarom wel, of waarom niet?** (Ja, want mensen liegen nog steeds en verzinnen van alles. Mensen geloven nog steeds allerlei geruchten en beschuldigen anderen zonder enkele reden. Dat zal hun misschien niet het leven kosten, maar het kan iemand zo beschadigen dat ze alles kwijt raken).

J. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Vertel het volgende verhaal:

De bullebak van de school wordt in grote haast naar het ziekenhuis gebracht. Jarenlang heeft hij allerlei mensen gepest, maar nu kreeg hij een koekje van eigen deeg. Een groepje tieners kwam bij elkaar en hebben een stunt met hem uitgehaald. Dat had tot gevolg dat hij zijn arm brak. Zijn ouders zijn boos en willen dat iedereen die erbij is betrokken van school wordt gestuurd. Het probleem is echter dat niemand praat. Tot dit moment wisten de leraren zelfs helemaal niet wat er gaande was. Jij wordt bij de directrice van de school geroepen. Zij probeert informatie bij jou los te peuteren over de streek die is uitgehaald en over al het andere dat gaande is. “Wat weet jij ervan?,” vraagt ze. Wat doe je?

Napraten • Geef de tieners de gelegenheid om hun eerste reactie te geven en **vraag** dan het volgende: **Wat vraagt de directrice precies?** (Ze vraagt wat je ervan weet, niet wat er is gebeurd, of wat waar is. In feite vraagt ze je om erover te kletsen, te roddelen). **Wanneer is het gerechtvaardigd om over iets te kletsen?** (nooit). **Wat is het verschil tussen kletsen of informatie geven?** (Dit heeft te maken met je bedoeling en de omstandigheden waarin je informatie geeft. Als je slechte bedoelingen hebt, of als je informatie doorgeeft op een verkeerd tijdstip of aan mensen die er niets mee te maken hebben, dan is het roddel). **Wanneer is het de juiste tijd om wel informatie te geven en wanneer is het ongepast?** (Het is gepast om informatie door te geven als iemand in gevaar is of wanneer iemand die iets aan de situatie kan veranderen deze informatie nodig heeft. Het is niet gepast om persoonlijke, intieme informatie door te vertellen omdat een ander alleen maar nieuwsgierig is).

Welke koninkrijksprincipes (uit Filippenzen 4:8) zou je in deze situatie toepassen als je besluit om de directrice op de hoogte te brengen? (Vertel dingen die waar zijn – niet de dingen die je alleen van horen zeggen hebt, maar wat werkelijk is gebeurd. Vertel dingen die rechtvaardig zijn – je kunt informatie geven zodat er recht gedaan wordt). **Geeft God ons behalve dit nog andere adviezen die ons kunnen helpen in een moeilijke situatie als deze?**

Laat de tieners de volgende bijbelteksten opzoeken en lezen: **Exodus 23:1; Psalm 34:13; Kolossenzen 4:6; Jakobus 4:11**. Laat ze bij elk vers vertellen welk principe wordt gegeven over roddel (wees geen valse getuige; vertel de waarheid; laten je antwoorden vriendelijk zijn, oordeel niet of spreek geen kwaad van elkaar). **Zeg: God geeft ons niet alleen principes waar wij ons aan moeten houden in het leven, maar Hij geeft ons ook de kracht om onze tong in toom te houden en ons wijsheid te geven wanneer wij moeten spreken wat we moeten zeggen of doen.**

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Stap 1 • Maak vier kolommen op een schoolbord of flip-over. Zet boven de eerste twee kolommen een groot plusteken. Boven de andere twee kolommen een groot minteken. Dan zet je daaronder in elke kolom

‘ik’ – ‘iemand anders’ – ‘ik’ – ‘iemand anders’.

Stap 2 • Laat twee of drie vrijwilligers tegelijk naar voren komen en laat ze iets in één kolom schrijven – ofwel iets positiefs dat ze over een ander hebben gezegd, of van anderen hebben gehoord, of iets negatiefs dat ze over een ander hebben gezegd, of van anderen hebben gehoord.

Stap 3 • Als er twee of drie tegelijk iets opschrijven wordt de aandacht niet zozeer getrokken naar wie precies wat opschrijft. Om diezelfde reden is het ook goed dat je de mensen elkaar snel laat afwisselen.

Napraten • Als er behoorlijk wat dingen zijn opgeschreven, bespreek het dan met elkaar.

Vraag: wat was gemakkelijker om te onthouden, de positieve of de negatieve dingen? Welke opmerking bleef langer hangen? Heb jij de neiging om de negatieve dingen die anderen hebben gezegd, of die jij zelf hebt gezegd langer te onthouden? Hoe zit het dan met de positieve dingen? Welke veranderingen moeten we aanbrengen als we dit met elkaar hebben gezien?

Zeg: vaak zijn het de negatieve dingen die mensen tegen ons en over ons zeggen die ons bijblijven.

Wanneer dat bij ons het geval is, dan is dat ook zo bij anderen. Als ambassadeurs van Gods koninkrijk zijn we geroepen om ons anders te gedragen. We moeten elkaar aanmoedigen en opbouwen en in plaats van mensen neerhalen, moeten we het koninkrijk van satan neerhalen.

B. Toepassingsvragen

1. Noem eens wat koninkrijksprincipes die God geeft ten aanzien van roddel?
2. Hoe kunnen we anderen genade tonen in de dingen die we zeggen?
3. In wat voor opzicht hebben jouw woorden kracht?
4. Hoe kunnen jouw woorden het koninkrijk van God opbouwen?
5. Hoe kun je het verschil leren kennen tussen roddel en het geven van informatie?
6. Wat kun je zeggen om iemand die wil roddelen te stoppen?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

Als ambassadeurs van Gods koninkrijk kunnen we niet zomaar doen wat andere mensen ook doen. Als andere mensen het heerlijk vinden om leugens en roddel te geloven en te praten over allerlei persoonlijke dingen van anderen dan moeten wij gericht blijven op wat waar, edel, juist, puur, liefdevol is wat deugd heet en lof verdient.

We moeten inzien dat onze woorden kracht hebben en we moeten die kracht gebruiken om anderen op te bouwen en ook anderen stoppen die mensen naar beneden halen. Als we dat in praktijk brengen dan hoeven we nergens spijt van te hebben of wensen dat we onze woorden die zoveel schade hebben gebracht, konden terugnemen. We weten dat dit een hele opgave is, maar we weten ook dat we het niet alleen hoeven te doen. God belooft door Zijn Heilige Geest om ons te helpen bij alles wat we ondernemen om voor Hem te leven.

Sluit af met het citeren van **Psalms 141:4** "Geen woord ligt op mijn tong, of U, HEER, kent het ten volle."

10 Christen zijn en homoseksualiteit

DE DARTTEST

1. VOORBEREIDING

L. De Bijbel

Genesis 1:26-27 - “God zei: ‘Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken; zij moeten heerschappij voeren over de vissen van de zee en de vogels van de hemel, over het vee, over de hele aarde en over alles wat daarop rondkruipt.’ God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen.”

Matteüs 5:45-48 - “alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Is het een verdienste als je liefhebt wie jou liefheeft? Doen de tollenaars niet net zo? En als jullie alleen je broeders en zusters vriendelijk bejegenen, wat voor uitzonderlijks doe je dan? Doen de heidenen niet net zo? Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is.”

Matteüs 7:12 - “Behandel anderen dus steeds zoals je zou willen dat ze jullie behandelen. Dat is het hart van de Wet en de Profeten.

Matteüs 25:40 - “En de koning zal hun antwoorden: ‘Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.’”

Lucas 15:1-2 - “Alle tollenaars en zondaars kwamen hem opzoeken om naar hem te luisteren. Maar zowel de Farizeeën als de schriftgeleerden zeiden morrend tegen elkaar: ‘Die man ontvangt zondaars en eet met hen.’”

Johannes 8:10-11 - "Jezus richtte zich op en vroeg haar: 'Waar zijn ze? Heeft niemand u veroordeeld?' 'Niemand, heer,' zei ze. 'Ik veroordeel u ook niet,' zei Jezus. 'Ga naar huis, en zondig vanaf nu niet meer.'"

2 Korintiërs 1:3-4 - "Geprezen zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, de Vader die zich over ons ontfermt, de God die ons altijd troost en ons in al onze ellende moed geeft, zodat wij door de troost die wijzelf van God ontvangen, anderen in al hun ellende moed kunnen geven."

"De neiging van de mens tot het kwaad is moeilijk te overwinnen. Het is een langdurige strijd. Elke ziel die in strijd verwickeld is, weet hoe moeilijk en hoe heftig dit worstelen kan zijn. Elke vorm van groeien in genade is moeilijk, want voortdurend wordt de ziel geconfronteerd met de standaard en normen die de wereld hanteert en Gods heilige norm. Van ons wordt gevraagd om de principes eigen te maken die ten grondslag liggen aan Zijn morele standaard. Zo wil de Heer ons opheffen, heiligen en reinigen. Daarop wordt iedereen beproefd op de grote dag van afrekening."

"Wij moeten de overwinning behalen over ons eigen ik en onze neiging en onze wellust kruisigen; pas dan kan de ziel zich verenigen met Christus... Wanneer deze vereniging tot stand is gekomen, is het alleen mogelijk om die in stand te houden wanneer wij ons daar voortdurend en met alles wat in ons is naar uitstrekken." (uit: *The Faith I Live By*, blz. 135)

B. Waar gaat "Christen zijn en homoseksualiteit" over?

De tienertijd is een moeilijke periode. Het is het akelige stadium tussen kindertijd en jongvolwassenheid. Tieners hebben vragen over seks en ze worden geconfronteerd met een overvloed aan tegenstrijdige informatie en adviezen van ouders, leeftijdgenoten, de media en de kerk. Vaak wordt de seksuele oriëntatie genegeerd of er wordt op eenzijdige of op kritische toon over gesproken. De les van deze week belicht Gods volmaakte schepping van mannen en vrouwen als seksuele wezens, maar ook wordt ingegaan op de noodzaak om op een positieve en verzoenende manier om te gaan met de gevolgen van de zonde, waardoor de seksuele geaardheid soms is/wordt aangetast.

Vooraf jonge tieners zijn kwetsbaar en gemakkelijk te beïnvloeden. Een onzorgvuldige opmerking of een kritische houding kan bij sommigen een veroordelende en harde houding bewerken en in weer anderen een gevoel van schuld en hopeloosheid of onwaardigheid. Zeker bij iemand die al worstelt met zijn of haar seksuele geaardheid. Als wij spreken over homoseksualiteit, dan is het eerste wat wij bij jonge tieners willen overbrengen dat God van ze houdt, ongeacht hun 'aangeleerde of overgeërfde' neiging. Er is niets wat zij kunnen doen om te maken dat Hij meer van ze gaat houden. Niets wat zij kunnen doen dat maakt dat Hij minder van ze houdt. (voor aanvullende inzichten over dit onderwerp: James Dobson, *Focus on the Family*, maart 1991).

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn

1. om te zien wat Gods bedoeling is voor mannen en vrouwen binnen de huwelijksrelatie
2. om te beseffen dat er in een wereld vol zonde veel is dat wij niet begrijpen en dat ons hindert om te leven volgens Gods oorspronkelijke bedoeling voor ons.
3. te begrijpen dat zelfs in een onvolmaakte wereld de liefde van God voor ons nooit verandert.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) stoelen die in een kring staan; (activiteit B), een bel, een stopwatch, viltstiften, een schoolbord of een flip-over; (activiteit C) index kaartjes (zie activiteit).

Voor de rubriek Verbinding leggen • Bijbels, tienermateriaal

Toepassing • bijbels

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;

3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte “Christen zijn en homoseksualiteit, deel 10 over?”

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • Vraag: wie heeft invloed op jou en hoe? Neem een moment om na te gaan welke invloed meewerkt om jouw mening te vormen.

Stap 2 • Stuur drie of vier vrijwilligers de zaal/klas uit en vraag de andere tieners om de stoelen in een kring te zetten. Leg uit dat één van hen de 'leider' moet zijn en dat alle anderen hem nadoen in alles wat hij doet (benen over elkaar, armen over elkaar, op het hoofd krabben, enz.)

Stap 3 • Breng de vrijwilligers één voor één weer terug in de klas. Als zij hun plaats innemen in de kring moeten zij ontdekken wie de 'leider' is die alles in gang zet. Geef de vrijwilliger een paar minuten om te ontdekken wie dat is. Verander van leiders en vrijwilligers totdat iedereen een keer heeft moeten raden.

Napraten • Vraag: Hoe voelde het om een buitenstaander te zijn als er een grap werd gemaakt? Of om deel van de groep te zijn? Voor degenen die meededen aan de grap: hoe voelde het om 'een volger' te zijn? Heb je wel eens meegemaakt dat je een buitenstaander van een groep was? Is het wel eens voorgekomen dat jij deel was van een groep, die anderen buitensloot?

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Laat de tieners groepjes van twee vormen en samen nadenken over anders zijn (man/vrouw, zwart/blank, klein/groot, jong/oud, met bril/zonder bril, met beugel/zonder beugel, enz.)

Stap 2 • Geef elk stel 30 seconden (15 seconden per persoon) om zoveel mogelijk feiten over hun 'partner' te verzamelen als mogelijk is (waar ze zijn geboren, hoeveel broers en zussen ze hebben, welke huisdieren, hobby's, favoriete vakken op school, muziek, eten, enz.) Laat ze na 30 seconden van partner wisselen en in nieuwe groepjes dit hele proces herhalen. Doe dit ten minste acht keer, of totdat je alle keuzemogelijkheden hebt gehad.

Stap 3 • Schrijf de naam van elke tiener op het bord. Vraag de groep om interessante feiten over die persoon te noemen. Als dat is gebeurd, laat de groep dan stemmen wie de meest interessante persoon uit de groep is.

Napraten • Vraag: ben je iemand tegengekomen die precies zo is zoals jij? Is hier iemand die je beter zou willen leren kennen? In welk opzicht zijn we allemaal hetzelfde? In welk opzicht zijn we verschillend? Zorg ervoor dat je vraagt aan de groep welke normen ze hanteren om de meest interessante persoon interessant te vinden. Ondanks al onze verschillen, wil God dat wij weten dat we allemaal waardevol zijn, ongeacht hoe gelijk of verschillend wij zijn ten opzichte van de mensen om ons heen.

C. Startillustratie

Als de tieners binnenkomen, geef dan aan allemaal behalve aan de blonde tieners (of een andere toepasselijke eigenschap) een klein kaartje waarop staat: “kleineer alle blonde mensen.” Geef aan de blonde tieners een klein kaartje waarop staat: “wees vriendelijk voor iedereen.” Laat de tieners een poosje met elkaar praten en de aanwijzing die ze hebben gekregen opvolgen.

Napraten • Vraag: hoe voelde het om gekleineerd te worden? Hoe voelde het om door te gaan met iemand te kleineren die juist probeerde om vriendelijk te zijn? Werd wat je deed ook beïnvloed door anderen? Waarom bleef je de instructie opvolgen? Wat voor invloed had jouw gedrag op de mensen om je heen – zowel de blonde mensen als degenen die niet blond waren?

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Laat iemand **Lucas 15:1-2** opzoeken en hardop voorlezen. **Vraag: welke mensen voelden zich op hun gemak in de aanwezigheid van Jezus?** (de mensen die gekleineerd of buitengesloten werden door anderen). **Wie stonden klaar om de mensen te beschuldigen die vrienden van Jezus waren geworden?** (De Farizeeërs en Schriftgeleerden). **Wat waren dat voor mensen?** (Zij waren de godsdienstige leiders, degenen die het voorbeeld moesten zijn in de samenleving). **Wat antwoordde Jezus op hun beschuldigingen?** (Hij vertelde gelijkenissen: van het verloren schaap, het verloren

muntstuk en de verloren zoon). **Wat was de moraal van deze gelijkenissen?** (Het verlorene bleef zijn waarde houden).

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand van tevoren om het verhaal uit het sabbatsdeel van de les voor te lezen of met eigen woorden te vertellen.

Elk mens is anders. Niemand is hetzelfde als wij. Misschien zijn er die naar een andere kerk gaan, misschien zijn mensen in een ander land geboren, misschien kleden zij zich anders, of eten ze andere dingen dan wij. Er zijn ook mensen die lasten moeten dragen waar ze niet om gevraagd hebben: kinderen van wie de ouders zijn gescheiden. Kinderen met een lichamelijke handicap of een leerprobleem, kinderen die in de war zijn over hun seksuele geaardheid. Maar Jezus had altijd respect voor mensen, ook voor mensen die van religieuze leiders geen respect kregen.

K. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Vertel in uw eigen woorden de volgende observaties en daarna het verhaal

Er zijn heel veel mensen die als ze ontdekken dat ze een andere seksuele geaardheid hebben, er jaren over doen om te proberen dit ongedaan te maken. Ze willen erbij horen en normaal zijn. Er zijn zelfs mensen die zelfmoord hebben gepleegd toen hun pogingen om bevrijd te worden van deze seksuele geaardheid faalden. Er zijn er ook die door dit alles een gevaarlijke drang tot zelfvernietiging ontwikkelen.

Een verwarde seksuele identiteit is niet Gods bedoeling (dat is ook niet het geval met scheiding, dyslexie, of kanker). Als mensen ziek zijn dan geven wij ze daar niet de schuld van. We proberen ze te helpen. De meeste christenen proberen mensen te helpen die homoseksuele neigingen hebben om te proberen ze te veranderen. Misschien is het beter om gewoon van ze te houden zoals God van ze houdt en ervoor te zorgen dat zij in een klimaat komen waar ze bevestigd en niet veroordeeld worden en waar ze kunnen groeien in hun relatie met God. Laat het aan Hem over om ze te veranderen.

Verhaal: “Ik denk dat ik geboren ben op de verkeerde planeet.” Zo beschrijft Ken Roberts zijn leven als homo. Hij komt uit een gezin van vijf kinderen, een “doorsnee Amerikaans gezin.” Hij hield van muziek; hij zong en speelde piano. Aan het einde van de lagere school werd hij steeds bezorgder over het feit dat hij ‘anders’ was. Hij was af en toe verliefd op jongens in zijn school. “Ik wilde hun hand vasthouden op de kermis, maar tegelijkertijd besepte ik dat ik dat nooit zou kunnen doen.” Tijdens de middelbare school en de universiteit muntte Ken uit in alles wat hij ondernam. Hij had afspraakjes met meisjes, maar hij voelde totaal geen lichamelijke aantrekkingskracht. Hij bad dat God hem zou

veranderen, maar zijn gebeden bleven onbeantwoord. Hij deed de bijbelschool en dacht dat dit zijn aandacht voor andere mannen zou wegnemen. “’s Avonds laat liep ik wel eens door de donkere straten van de universiteitsstad en vroeg dan huilend aan God: ‘Kunt U mij veranderen? Waarom verandert U mij niet? Ik ben geboren op de verkeerde planeet.’” Uiteindelijk is Ken aan het werk gegaan als decaan en voorganger. Hij bleef bidden, kreeg hulp en is zelfs getrouwd. “De hulpverlening heeft mij niet veranderd, bidden heeft mij niet veranderd, het huwelijk heeft mij niet veranderd en God heeft mij niet veranderd. Misschien kwam het wel omdat God van me bleef houden zoals ik was,” concludeerde Ken. – overgenomen van www.tagnet.org/someone-to-talk-to/new_page_24.htm

Napraten • Vraag: ken je iemand met een homoseksuele geaardheid? Hoe weet je dat? Wat is precies een homoseksueel? Is zonde die door een homoseksueel wordt begaan anders dan de zonde van een heteroseksueel?

Zeg: laten we eens Romeinen 1:26-27 opzoeken en samen lezen. De Schrift maakt het heel duidelijk dat homoseksueel gedrag niet een alternatieve levensstijl is. Het is verkeerd. Iemand veroordelen en isoleren omdat hij worstelt met een bepaalde zonde is ook verkeerd. Het hebben van een zondige neiging is anders dan die neiging in praktijk brengen.

Zeg/Vraag: Laten we nu 1 Korintiërs 6:9-11 opzoeken en lezen. In welk opzicht kun je homoseksuele zonden vergelijken met andere zonde? (Alle zonde brengt scheiding tussen God en ons. Homoseksuelen kunnen net als wij vergeving ontvangen).

Zeg/vraag: Laten we nu 1 Korintiërs 10:13 opzoeken en lezen. Wat zegt dit gedeelte over verleiding? (Iedereen kan in verleiding komen. Verleiding is geen zonde, maar toegeven aan verleiding wel. God kan ons helpen om verleiding te weerstaan). Wij hebben allemaal bepaalde gebieden in ons leven waar we sterk in verleiding kunnen komen om het verkeerde te doen. (Bijvoorbeeld de verleiding om iets te pakken wat niet van ons is. De verleiding om te vals te spelen omdat we niet willen falen. Of de verleiding om dvd's te huren waarvan we weten dat ze geen gezonde ontspanning bieden). We realiseren ons pas dat we in moeilijkheden zijn als we worden beheerst door ons verlangen en daarnaar handelen.

Vraag: Waar vinden we hoop? Wijs de tieners nogmaals op 1 Korintiërs 6:11.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Zeg: laten we eens kijken naar bijbelteksten die sommige mensen gebruiken om personen met een homoseksuele geaardheid te veroordelen. Laten we die teksten eens lezen door “de bril van het Evangelie.”

Genesis 19:1-9. Hier draait het om geweld. De mannen in Sodom waren een gewelddadige bende geworden. Zelfs Lot die zijn dochters als seksuele lustobjecten aanbood (wat was dit dan voor gedrag?) kon deze meute er niet van weerhouden zich gewelddadig op te stellen. Homoseksuelen zijn niet gewelddadiger dan heteroseksuelen.

Leviticus 18:22. Gods bedoeling voor een seksuele relaties is binnen de context van het huwelijk tussen man en vrouw. Iets anders gaat tegen Zijn wil in. Wij leven echter in een wereld waar we Gods bedoeling missen. God is zowel rechtvaardig als genadig; Onze eerste verantwoordelijkheid is om Zijn liefde te weerspiegelen en het oordeel aan Hem over te laten.

Romeinen 1:26-27. Wellust is wellust. Het is een verkeerde voorstelling van de liefdesrelatie zoals God hem bedoeld heeft.

B. Toepassingsvragen

1. Welke rolmodellen zijn nuttig geweest voor jou om je identiteit als een seksueel wezen te helpen ontwikkelen?
2. Zijn christenen volgens jou meer gespannen over seks dan andere mensen? Zo ja, waarom denk je dat?
3. Ben je het wel of niet eens met de volgende stelling: Alle mensen – of ze nu homoseksueel zijn of heteroseksueel – zijn zondaars en hebben Gods genade nodig. Waarom?
4. Wil jij liever door andere mensen geoordeeld worden of door God? Waarom?
5. Wat zou Jezus volgens jou zeggen tegen iemand die worstelt met zijn of haar seksuele geaardheid?
6. Wat zou het moeilijkste zijn als je een vriend had met een homoseksuele neiging?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

Er zijn twee grote machten aan het werk in deze wereld: de ene probeert ons dichter naar God toe te trekken en de andere probeert ons bij Hem vandaan te drijven. God gebruikt liefde, begrip, bewogenheid, genade, rechtvaardigheid, waarheid enzovoort om ons dichter naar Hem toe te trekken.

Satan gebruikt haat, twijfel, veroordeling, verwarring en leugens om ons bij God en Zijn kinderen vandaan te houden.

Er zijn zoveel mensen die zich waardeloos en veroordeeld voelen door de manier waarop zij behandeld/mishandeld zijn door andere mensen die zich christen noemen.

Jezus nodigt hen (en ons) uit: “Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven. Neem mijn juk op je en leer van mij, want ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Dan zullen jullie werkelijk rust vinden,” (**Matteüs 11:28-29**).

11 Gewoon vriendelijk zijn

WEES VRIENDELIJK

1. VOORBEREIDING

M. De Bijbel

Genesis 39:20-23 - "Hij liet Jozef oppakken en in de gevangenis zetten die bestemd was voor de gevangenen van de koning. Zo kwam Jozef in de gevangenis terecht. Maar de HEER stond hem ter zijde en bewees hem zijn goedheid door ervoor te zorgen dat Jozef bij de gevangenvaarder in de gunst kwam. Jozef kreeg de leiding over alle gevangenen en hij hield toezicht op het werk dat ze deden. De gevangenvaarder had geen omkijken naar wat aan Jozef was toevertrouwd, omdat de HEER hem ter zijde stond en alles wat Jozef ter hand nam voorspoedig liet verlopen."

1 Samuël 20:12-15 - "zei Jonatan: 'Bij de HEER, de God van Israël, morgen of overmorgen om deze tijd zal ik uitzoeken hoe mijn vader over je denkt. Als het er goed voor je uitziet, zal ik een boodschap sturen om het je te laten weten. Maar mocht mijn vader zich het in zijn hoofd hebben gezet om je kwaad te doen, dan mag de HEER met mij doen wat hij wil, als ik je dat niet zou laten weten en er niet voor zou zorgen dat je een veilig heenkomen kunt vinden. Moge de HEER je bijstaan zoals hij eerst mijn vader bijstond. Ik weet wel dat je me zo lang als ik leef goed zult behandelen, zoals de HEER dat voorschrijft, maar beloof me dat je ook na mijn dood mijn nakomelingen steeds goedgezind blijft, zelfs wanneer de HEER al je vijanden een voor een van de aardbodem wegvaagt.'"

Handelingen 4:8-10 - "Petrus antwoordde, vervuld van de heilige Geest: 'Leiders van het volk en oudsten, nu wij vandaag worden verhoord omdat we een zieke hebben geholpen, en nu ons wordt gevraagd hoe het komt dat hij is genezen, dient u allen en het hele volk van Israël te weten dat deze man hier gezond voor u staat dankzij de naam van Jezus Christus uit Nazaret, die door u gekruisigd is, maar die door God uit de dood is opgewekt.'"

Romeinen 2:1-4 - "Natuurlijk, u veroordeelt dit alles. Maar u bent evenmin te verontschuldigen. Het oordeel dat u over anderen velt, velt u over uzelf, want de dingen die u veroordeelt doet u zelf ook. Wij weten dat God hen die dergelijke dingen doen terecht veroordeelt. Of denkt u soms dat u, die

zelf doet wat u in anderen veroordeelt, de straf van God kunt ontlopen? Veracht u dan zijn onbegrensde goedheid, geduld en verdraagzaamheid, en weet u niet dat zijn goedheid u tot inkeer wil brengen?”

Efeziërs 2:6-9 - “Hij heeft ons samen met hem uit de dood opgewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus. Zo zal hij, in de eeuwen die komen, laten zien hoe overweldigend rijk zijn genade is, hoe goed hij voor ons is door Christus Jezus. Door zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof. Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God en geen gevolg van uw daden, dus niemand kan zich erop laten voorstaan.”

Titus 3:3-7 - “Ook wij waren eens onverstandig, ongehoorzaam, op de verkeerde weg, slaaf van allerlei begeerten en lusten. Ons leven stond in het teken van boosaardigheid en afgunst, we verafschuwden en haatten elkaar. Maar toen zijn de goedheid en mensenliefde van God, onze redder, openbaar geworden en heeft hij ons gered, niet vanwege onze rechtvaardige daden, maar uit barmhartigheid. Hij heeft ons gered door het bad van de wedergeboorte en de vernieuwende kracht van de heilige Geest, die hij door Jezus Christus, onze redder, rijkelijk over ons heeft uitgegoten. Zo zijn wij door zijn genade als rechtvaardigen aangenomen en krijgen we deel aan het eeuwige leven waarop we hopen.”

Lucas 6:35 - “Nee, heb je vijanden lief, doe goed en leen geld aan anderen zonder iets terug te verwachten; dan zullen jullie rijkelijk worden beloond, en zullen jullie kinderen van de Allerhoogste zijn, want ook hij is goed voor wie ondankbaar en kwaadwillig is.”

Efeziërs 4:32 - “Wees goed voor elkaar en vol medeleven; vergeef elkaar zoals God u in Christus vergeven heeft.”

2 Timoteüs 2:24 - “Een dienaar van de Heer moet geen ruzie maken, maar voor iedereen vriendelijk zijn; hij moet een goede leraar zijn en een verdraagzaam mens,”

(zie voor meer bijbelgedeelten het tienermateriaal).

B. Waar gaat “Gewoon vriendelijk zijn” over?

Vriendelijkheid zegt veel meer dan woorden kunnen doen. Dat is de kracht ervan. Soms noemen we dit ‘liefde in actie’ of ‘geloof in praktijk gebracht’ om duidelijker aan te geven waar het om gaat.

Vriendelijk zijn is actie. Je kunt niet vriendelijk genoemd worden zonder dat je dit laat zien door je daden, door genade te tonen en hulpvaardig te zijn. Het maakt dat mensen zich gewaardeerd weten. Vriendelijkheid komt niet zoveel voor omdat het ingaat tegen de egocentrische menselijke natuur. Soms komt het zelfs vreemd over voor mensen die er getuige van zijn. Daarom is het mogelijk dat ambassadeurs van Gods koninkrijk die vriendelijk zijn in de kracht van Zijn heilige Geest soms verkeerd worden begrepen. Deze les gaat over de bewuste keuze om gewoon vriendelijk te zijn naar willekeurig welke persoon. Hoe kan dit enerzijds bewust zijn en anderzijds willekeurig? Ervoor kiezen om vriendelijk te zijn is een manier om jezelf de discipline op te leggen om iets voor anderen te doen op het moment dat het nodig is, niet op het moment dat het jou uitkomt. We gaan daar bewust mee om: daarmee bedoelen wij dat we gelegenheden zoeken om vriendelijk te zijn. Het is willekeurig in de zin dat we geen voorkeur hebben naar wie we vriendelijk zijn, waar we vriendelijk zijn of op welk moment van de dag we vriendelijk zijn. Onze taak is om op allerlei manieren elkaar en onszelf eraan te herinneren dat God ons oproept om vriendelijk te zijn. Daarvoor geeft Hij ons ook de kracht.

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn

1. om de rol te begrijpen die vriendelijkheid speelt in het leven van een christen en in hun relatie naar God
2. om hun gevoel van waarde te verdiepen wanneer zij vriendelijk zijn voor anderen
3. een zich een levensstijl van vriendelijkheid eigen te maken in plaats van het opzetten van een aantal

projecten in dienstbaarheid.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) pen, papier. (Activiteit B) glazen, water, druppelaars of rietjes, kranten.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels en het tienermateriaal

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

- 1 te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Gewoon vriendelijk zijn, deel 11' over?"

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. Alternatieve onderdelen

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek

starten vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. Startactiviteit

Stap 1 • De bedoeling is dat de tieners ontdekken dat gewoon vriendelijk zijn veel effect heeft, ook naderhand. Het enige dat je nodig hebt is een pen en een stuk papier. Maak groepjes van vijf tot tien personen en zet ze in een kring.

Stap 2 • Schrijf bovenaan het blaadje een vriendelijke daad – wees daarbij heel specifiek (voorbeeld: Ik zal de afwas doen als het jouw beurt is en jij een heleboel huiswerk hebt). De bedoeling is dat dit blaadje gegeven wordt aan een persoon in de kring. **Vraag: als iemand dat voor jou wil doen, wat zou jij op jouw beurt dan kunnen doen voor een ander?** De persoon aan wie je het blaadje hebt gegeven, schrijft op zijn/haar beurt op wat hij/zij wil doen voor degene die bijvoorbeeld rechts van hem/haar zit. De regels: elke persoon moet op zijn/haar beurt een vriendelijke daad bedenken die nog niet eerder is genoemd. Het moet iets reëls zijn dat ze ook werkelijk in praktijk kunnen brengen.

Stap 3 • Laat de groep(jes) starten en wanneer iedereen de vriendelijke daad gelezen heeft, die voor hem/haar bedacht is, dan moeten zij daar hun zelfverzonnen vriendelijke daad voor de persoon rechts van hen aan toevoegen. Als de lijst de hele kring rond is geweest, laat ze dan samen naar de lijst kijken.

Napraten • **Vraag: wat was je reactie toen je de lijst zag? Kunnen die vriendelijke daden ook werkelijk in praktijk worden gebracht? Wat is jouw reactie als iemand iets vriendelijks voor jou doet?** (Ik ben er blij mee. Het maakt dat ik ook iets aardigs voor anderen wil doen). **Waarom denk je dat vriendelijkheid zoveel goeds uitwerkt in onze wereld?**

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • De bedoeling van deze activiteit is om twee dingen duidelijk te maken: (1) Er zijn heel veel kleine vriendelijke daden nodig om door te dringen in een persoon die leeft in een wereld vol onvriendelijkheid. (2). Er is maar één druppel nodig om een glas te laten overstromen. Je hebt glazen nodig, water en druppelaars (of rietjes, willekeurig iets waarmee je enkele druppels water kan laten vallen). En een aantal kranten van verschillende dikte. Die leg je onder elk glas om het vocht op te nemen als het over de rand komt.

Stap 2 • Laat de tieners groepjes vormen van twee, drie of hooguit zes mensen. Elk stel/elke groep heeft een glas. Schenk de glazen eerst halfvol, vul ze daarna tot ongeveer twee millimeter onder de rand. Probeer ervoor te zorgen dat elk glas ongeveer hetzelfde niveau heeft.

Stap 3 • zeg dan tegen de tieners dat ze om de beurt een enkele druppel water moeten toevoegen. Zeg ook dat ze moeten tellen hoeveel druppels er nodig zijn totdat het glas overstromt. Als ze op dat punt zijn dan is er maar één druppel nodig om het glas te laten overstromen

Napraten • **Vraag: hoeveel druppels waren er nodig? Kun je het verband leggen tussen de druppels water en de vriendelijke daden die je voor mensen doet? Doet het er uiteindelijk toe welke druppel ervoor zorgt dat het glas overstromt?**

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Denk eens na over deze willekeurige vriendelijke daad en de eindeloze stroom van goedheid die daaruit voortvloede:

Tijdens een cruise van Mexico naar Hawaï in 1979 stopte John Peckham, advocaat uit Los Angeles, samen met zijn vrouw Dottie een briefje in een fles en gooide het in de oceaan. Drie jaar later, en 15.000 km verderop leunde de Vietnamese vluchteling Nguyen Van Hoa over de rand van een kleine, overvolle boot en pakte de fles uit de Zuid Chinese Zee. Hij was verbaasd om een naam en adres en een dollar voor een postzegel in de fles te vinden, met daarbij ook de belofte van een beloning. “Het gaf me hoop,” zei Hoa. Hij was gevlucht uit een gevangenkamp in Vietnam. Toen hij veilig en wel was aangekomen in een vluchtelingenkamp van de Verenigde Naties in Thailand, schreef Hoa aan de Peckhams, die heel verbaasd waren. Ze hebben twee jaar met elkaar gecorrespondeerd. Hoa trouwde en kreeg een zoon. Uiteindelijk besloten de Peckhams garant te staan voor de emigratie van Hoa, die inmiddels 31 jaar oud was, en zijn gezin. Na lange tijd kwamen ze aan en hadden ze een

Napraten • Zeg/vraag: Stel dat de Peckhams tijdens hun cruise alleen maar het idee hadden gehad om een boodschap in een fles te doen. Hoe vaak denken we er alleen maar over om iets vriendelijks te doen en gaan we er niet werkelijk mee aan de slag? Het is belangrijk om een idee ook in daden om te zetten, daarom is gewoon vriendelijk zijn naar willekeurig wie een goede manier om je vriendelijkheidsspieren te trainen. Als je besluit om een levensstijl van vriendelijkheid te ontwikkelen, dan moet je er een begin mee maken om dat gedurende de hele dag in praktijk te brengen. Welke andere vaardigheden kun je bedenken waarvoor het nodig is dat je regelmatig oefent?

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel het volgende in je eigen woorden:

Een jonge voorganger ging in op de uitnodiging om een *babyshower* [een 'feestje' waarbij de gasten een cadeautje meenemen voor de pasgeboren baby] bij te wonen. Zijn vrouw kon niet met hem mee, dus hij ging erheen met een cadeautje. Hij verwachtte dat hij onthaald zou worden op een plak cake en een glas punch. Toen hij binnenkwam, had hij onmiddellijk in de gaten dat hij de enige man was in het gezelschap. Hij trok direct de conclusie dat dit iets was voor vrouwen.

Wonderlijk toch dat je bijna direct in de gaten hebt waar het in bepaalde groepen om gaat? Zou dat ook niet zo moeten zijn met Gods koninkrijk? Wat is de eerste indruk wanneer mensen jouw kerk binnenkomen? Vriendelijkheid in het koninkrijk kent twee kanten: (1) Het komt voort uit de overtuiging dat elke persoon ertoe doet en waardevol is en (2) het moet in praktijk worden gebracht anders is het geen vriendelijkheid. Anders gezegd: "Het gaat niet om een vriendelijk hart, maar om vriendelijke handen."

N. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag van tevoren aan iemand om het sabbatsdeel met eigen woorden te vertellen of voor te lezen.

Vraag: Heb jij in de afgelopen weken iemand iets vriendelijks zien doen, of heb je zelf iets vriendelijks gedaan? Moedig de tieners aan om iets te bedenken en te delen met de anderen. Dit helpt hen ook om het verband te leggen met alledaagse mogelijkheden in hun eigen leven.

L. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Maak het volgende scenario duidelijk:

Vriendelijkheid kost iets. Dat kan tijd zijn, je reputatie, geld, de schijnwerpers, of je trots. Belinda stond klaar om met haar vrienden naar de rivier te gaan. Ze keek uit het raam en zag een bejaarde vrouw bezig met onkruid wieden in haar voortuin. De tuin stond er vol mee, want de vrouw was een paar weken ziek geweest. Belinda stond in tweestrijd. Ze wist dat de vrouw aan de overkant van de straat eigenlijk hulp nodig had, maar haar vrienden zouden het misschien verkeerd opvatten als zij thuis bleef om te helpen. Uiteindelijk besloot ze om haar vrienden te bellen en ze te zeggen dat zij niet mee zou gaan naar de rivier maar in plaats daarvan haar buurvrouw wilde helpen.

Napraten • Vraag: Wat kan Belinda – volgens de wijze koning uit het boek Spreuken verwachten aan zegeningen als zij vriendelijkheid de boventoon laat voeren boven haar eigen plannen? Lees de beloften uit Spreuken die in het tienermateriaal worden genoemd en bespreek met elkaar wat de zegeningen zijn en de waarschuwingen als je geen vriendelijkheid betoont. **Vraag: Heb je deze beloften tot hun recht zien komen in het normale leven?**

M. Verbanden leggen met het Woord

Laat de tieners ook naar de andere verzen kijken over ‘vriendelijkheid’ die in het tienermateriaal genoemd worden. En ook naar de uitspraken. Stel dan de volgende vragen:

1. Hoe ziet vriendelijkheid eruit? Hoe klinkt het? Hoe voelt het?
2. Wat is de bron waar vriendelijkheid uit voortkomt? Waar begint het? (Herinner de tieners eraan dat we van nature een zondige en egocentrische aard hebben en alleen de genade van God en de leiding van de Heilige Geest kan ons aansporen om onbaatzuchtig en vriendelijk te zijn).
3. Wanneer weten we dat er een moment is gekomen dat we streng moeten zijn in onze vriendelijkheid? (Wijs de tieners erop dat er ook momenten zijn dat er geen sprake is van

vriendelijk zijn voor iemand, wanneer wij iets voor ze doen dat ze juist zelf zouden moeten doen. Daarom heb je in zulke omstandigheden de wijsheid en leiding van de Heilige Geest nodig).

4. Moet je iemand eerst aardig vinden voordat je iets vriendelijks voor die persoon doet, of werkt het andersom? Kan het ook zo zijn dat beide scenario's juist zijn? Waarom?

E. Verbanden leggen met het Woord

Deel de verschillende bijbelgedeelten uit die in de voorbereiding van de werkwijzer worden genoemd. Geef aan elke tiener of aan elk groepje een bijbeltekst. **Zeg: elk verhaal of elk vers beschrijft een kant van vriendelijkheid. Lees het vers of de verzen goed door en bespreek met elkaar wat dit gedeelte ons leert over vriendelijkheid. Dan ga ik een paar vragen stellen en jullie moeten dan zeggen of het jullie bijbelgedeelte is dat het antwoord geeft of niet. Als je het gevoel hebt dat jouw bijbelvers het antwoord is op de vraag, ga dan staan en lees het gedeelte hardop voor zodat we het allemaal horen.**

1. Welk gedeelte laat zien dat mensen je verkeerd begrijpen en je zullen vervolgen als je vriendelijk bent? (**Handelingen 4:8-10**).
2. In welk gedeelte pleit iemand dat God Zijn vriendelijkheid laat zien? (**1 Samuël 20:12-15**)
3. Welk gedeelte beschrijft een soort vriendelijkheid die van God komt waarbij sprake is van bescherming en welvaart? (**Genesis 39:20-23**)
4. Welk gedeelte geeft aan dat vriendelijkheid ons hart zacht maakt, zodat we berouw krijgen? (**Romeinen 2:1-4**).
5. Wat zegt de Bijbel nog meer over vriendelijkheid? (Lees de andere verzen die hierop betrekking hebben).

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Vraag: We hebben over vriendelijkheid gesproken, maar waarom “vriendelijk zijn naar willekeurig wie”? Waarom is het belangrijk dat er geen willekeur bij komt? Hoe denk jij daarover?

Laat de tieners verschillende suggesties doen.

Noem de volgende punten in je eigen woorden:

Laat iedereen zijn eigen biceps voelen (met nadruk: zijn eigen biceps!). Hoe denk je dat die spieren sterker kunnen worden? Heb je wel eens gehoord over gewichtheffen? Heb je mensen wel eens zien trainen die er heel goed in waren? En hoe zit het met de voeding? Maakt het eten van groenten je biceps groter en sterker – zoals bij Popeye bijvoorbeeld? Stel dat je één keer per week een zware doos optilt, worden je biceps dan sterker en groter? Natuurlijk niet. We weten allemaal dat onze spieren groeien en ontwikkelen door oefeningen. Voordat we ons oefenen om vriendelijk te zijn moet er iets anders gebeuren: we moeten die ander waardevol vinden. Als we iemand niet aardig vinden of niet kennen, wat is dan de kans dat we spontaan iets aardigs voor die persoon doen?

Eén van de manieren om te leren om vriendelijk te zijn naar willekeurig wie is om mensen waardevol te vinden, ook al zijn het vreemden voor je.

Vraag: Voor wie is het volgens jou moeilijker om vriendelijk voor te zijn: je familie, je vrienden, vreemden, vijanden? Waarom? Betekent vriendelijk zijn naar willekeurig wie dat je er niet over nadenkt? Doe je dat bewust of onbewust? (Leg uit wat je met deze termen bedoelt).

Deel de volgende informatie in je eigen woorden: Er is een wereldwijde organisatie die ten doel heeft om vriendelijkheid te verspreiden. (kijk maar eens naar www.actsofkindness.org) In hun doelstelling staat: *The Random Acts of Kindness Foundation* wil mensen inspireren om vriendelijkheid te bewijzen aan anderen. RAOK is niet zomaar lukraak begonnen – het is zorgvuldig voorbereid. De oprichters willen doelbewust in hun leven tot uiting brengen dat zij anderen willen dienen als de gelegenheid zich voordoet.

Zeg: Denk eens na over de verhaaltjes uit het zaterdagdeel van het tienermateriaal en denk eens aan een gewone dag in jouw leven. Praat in groepjes van drie over de vraag of het mogelijk is dat jullie ook zulke dingen kunnen doen als RAOK wanneer de gelegenheid zich voordoet?

B. Toepassingsvragen

- a. Welke daden van vriendelijkheid kun je noemen uit het leven van Christus?
- b. Heb jij goede gewoontes in je leven kunnen ontwikkelen? Welke zijn dat?
- c. Hoe reageren wij in onze zelfzuchtige natuur als vriendelijk zijn lang duurt, moeite geeft, of tijd kost? Waar halen wij onze kracht vandaan om die luie neiging te overwinnen?

- d. Als God op dit moment aan je zou vragen om naar buiten te gaan en te kijken of je iets vriendelijks voor iemand kan doen, wat denk je dat het zal zijn? Moet je veel moeite doen om iets te vinden?
- e. Wat denk je dat het meest waardevolle is van vriendelijk zijn?
- f. Wat voor effect zal RAOK hebben op schoolkliekjes?
- g. Wat voor effect zou RAOK hebben op de kerk als de hele kerk het in praktijk brengt?
- h. Heb je er enig idee van voor wie God wil dat jij iets vriendelijks doet?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

De grondslag voor deze les is het voorbeeld dat God gaf door Zijn genade als geschenk aan ons te geven. Vriendelijkheid is één van de kleuren van Gods heerlijke persoonlijkheid. Het is ook een element dat tegenwoordig schaars is in de wereld. Denk er maar eens aan hoeveel mensen heel veel energie steken in onvriendelijk zijn. Denk eens aan mensen die altijd klaar staan voor anderen en vraag jezelf dan eens af: “Wat wil ik doen met mijn leven?” De beweging *Random Acts of Kindness* is geen godsdienstige organisatie. Maar vriendelijke daden zijn pas oprecht als ze voortkomen uit de Heilige Geest die mensen, die van nature zelfzuchtig zijn, inspireert om onbaatzuchtige en vriendelijke daden te doen.

Dit zou de belangrijkste missie van de kerk moeten zijn – vriendelijkheid betonen aan alle mensen. De sabbat en de wederkomst zijn belangrijke leerstukken voor ons als Adventisten. Maar als de eerste indruk die mensen van ons hebben belangrijk is, wat zien ze dan? Zou het kunnen zijn dat als ze onze vriendelijkheid zien dat ze zich dan afvragen hoe dat komt?

“Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn.” **(Johannes 13:35)**

12 De roeping van een christen

WAT WIL IK LATER WORDEN?

1. VOORBEREIDING

O. De Bijbel

Efeziërs 2:10 - "Want hij heeft ons gemaakt tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God mogelijk heeft gemaakt."

Jeremia 1:5 - "Voordat ik je vormde in de moederschoot, had ik je al uitgekozen, voordat je de moederschoot verliet, had ik je al aan mij gewijd, je een profeet voor alle volken gemaakt."

Jeremia 29:11 - "Mijn plan met jullie staat vast—spreekt de HEER. Ik heb jullie geluk voor ogen, niet jullie ongeluk: ik zal je een hoopvolle toekomst geven."

Romeinen 12:1 - "Broeders en zusters, met een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik u om uzelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor u."

1 Korintiërs 6:20 - "U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam."

Matteüs 20:28 - "zoals de Mensenzoon niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als losgeld voor velen."

Marcus 8:35 - "Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij en het evangelie, zal het behouden."

1 Korintiërs 10:31 - “Dus of u nu eet of drinkt of iets anders doet, doe alles ter ere van God.”

Johannes 17:4 - “Ik heb op aarde uw grootheid getoond door het werk te volbrengen dat u mij opgedragen hebt.”

Efeziërs 5:17 - “Wees niet onverstandig, maar probeer te begrijpen wat de Heer wil.”

B. Waar gaat “De roeping van een christen” over?

Het kan heel moeilijk zijn om te besluiten wat je in de toekomst gaat doen. Er zijn veel tieners die er problemen mee hebben om te weten te komen welke carrière ze moeten kiezen. Vaak hebben ze het gevoel dat ze daar al voor moeten kiezen op het moment dat ze naar de middelbare school gaan. Kiezen wat je wilt worden is een heel belangrijke beslissing, maar als je pas een tiener bent dan hoeft je daar nog niet teveel zorgen over te maken. De meeste leerlingen van de middelbare school weten nog niet precies wat ze uiteindelijk gaan doen in hun leven. Bovendien zijn er ook veel volwassenen die nog verschillende keren van loopbaan veranderen. Het zou best kunnen zijn dat er verschillende loopbanen heel geschikt kunnen zijn voor één persoon. Onze carrière kan een andere wending nemen zegt ook schrijver Rick Warren in zijn boek ‘Doelgericht Leven’ *, maar wat niet verandert is SHAPE [=vormen]. SHAPE staat voor *Spiritual Gifts* [Geestelijke Gaven], *Hart*, *Abilities* [talenten], *Persoonlijkheid* en *Ervaring*. God heeft ons allemaal gevormd bij de geboorte en Hij gaf ons elk een doel om voor te leven op deze aarde. Als tieners ‘hun’ SHAPE kunnen ontdekken en die gebruiken om God nu al te dienen dan zullen ze meer leren over zichzelf en ook beter begrijpen wat God wil dat ze doen in de toekomst.

* Het zou goed zijn om een exemplaar van dit boek aan te schaffen om het te gebruiken bij de voorbereiding van deze les.

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn

1. om te begrijpen dat hun doel in het leven is om God te verheerlijken en zoveel mogelijk mensen te bereiken voor Christus.
2. om de SHAPE te ontdekken die God hen heeft gegeven.

3. om dat wat ze geleerd hebben toe te passen in hun dienst aan God, zowel nu als in hun toekomstige carrière.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) kleine strookjes papier met daarop verschillende beroepen geschreven; een bakje; (activiteit B) hetzelfde als A, plus een stopwatch, pennen of potloden en papier.

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels, tienermateriaal, schoolbord of flip-over, pennen of potloden, papier.

Voor de toepassing • papier, pennen of potloden

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'De roeping van een christen, deel 12' over?"

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. *Alternatieve onderdelen*

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. **Startactiviteit**

Stap 1 • Schrijf een aantal beroepen op kleine stukjes papier (vuilnismen, operazanger, bankdirecteur, politierechercheur, stewardess, TV monteur, instellingskok, poppenmaker, leraar, bloemist, enz.)

Stap 2 • Als de groep te groot is, vorm dan kleine teams en laat één een stukje papier uit een bakje nemen en zonder te spreken of met gebaren letters te maken het beroep uitbeelden aan de anderen van het team. Zij moeten dit raden. Neem met de stopwatch de tijd op die elk team nodig heeft. Het team dat de minste tijd nodig had, heeft gewonnen.

Stap 3 • Als een beroep is geraden, dan stopt iemand van het team het blaadje weer in het bakje en pakt er een ander uit. Laat zo ieder lid van het team een bepaald beroep uitbeelden. Wanneer je het gevoel hebt dat het te lang duurt of uit de hand loopt, stop deze activiteit dan. Vertel welk team de meeste beroepen heeft geraden in de kortste tijd.

Napraten • Vraag: Wat wilde je worden toen je nog klein was? Laat de tieners vertellen en vergelijk de idealen die zij hadden als kind. **Wie of wat heeft jou beïnvloed om daarvoor te kiezen? Is je keus nu nog hetzelfde?** Laat de tieners **Efeziërs 2:10** en **Jeremia 29:11** opzoeken en lezen. Sluit af met een samenvatting in eigen woorden van het stukje “Waar gaat het in “de roeping van een christen” over in de werkwijzer.

B. Alternatieve startactiviteit

Stap 1 • Schrijf een aantal beroepen op kleine blaadjes papier (dokter, advocaat, dierenarts, predikant, computeranalist, zeebioloog, leraar, enz.) Vouw de blaadjes dubbel. Neem ook een stopwatch erbij.

Stap 2 • Laat de tieners groepjes van drie of vier vormen. Geef elke groep een stuk papier en aan iedere tiener een pen of potlood. Laat elke groep ook een blaadje met een beroep kiezen. Ze mogen daar niet naar kijken totdat er een teken is gegeven. Laat ze van tevoren weten dat ze een minuut hebben om aan één kant van het stuk papier dat de groep heeft gekregen alle voordelen te schrijven die dit beroep met zich meebrengt. Geef aan wanneer de tijd om is.

Stap 3 • Nu laat je de tieners hun papier omdraaien en zodra jij het startsein geeft moeten zij opschrijven welke voordelen het heeft om dit beroep in dienst van God te stellen, zodat Zijn koninkrijk verbreid wordt. Geef weer aan wanneer de tijd om is. Laat de groepjes met de anderen delen wat hun beroep was en wat zij op beide kanten van hun papier hebben genoemd.

Napraten • Wat is het verschil tussen een baan ten dienste van God en een baan ten dienste van jezelf? Zijn er soms banen waarin het moeilijker is om God te dienen dan andere banen?

Zeg: De meeste banen kunnen ook worden ingezet om God te verheerlijken, of je nu een monteur bent, een loodgieter, een verpleegkundige, of zelfs een professionele basketball speler. Het hangt er vanaf waar je op gericht bent. Het maakt God heel veel uit welke carrière je kiest, maar Hij geeft nog veel meer om je karakter. Zijn belangrijkste doel voor jouw leven is dat je wordt zoals Hij, want dat is het enige dat er uiteindelijk toe doet.

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

De dierenschool. Een groepje dieren kwam op een dag bij elkaar in het bos en besloot om een school te beginnen. Er was een konijn, een vogel, een eekhoorn, een vis en een paling. Ze vormden een comité en probeerden samen overeen te komen wat voor onderwijs ze wilden geven.

Het konijn vond dat het graven van een hol een belangrijk vak was om te leren. De vis stond erop dat er zwemles werd gegeven. De eekhoorn drong erop aan dat rechtop in een boom klimmen heel belangrijk was en de vogel wilde vlieglessen op het programma.

Ze voegden al deze vakken bij elkaar en schreven het onderwijsplan. Ze stonden erop dat alle dieren ook les moesten krijgen in alle vakken. Het konijn had een tien voor het maken van een hol in de grond, maar rechtop in een boom klimmen was een probleem voor hem; hij viel steeds achterover. Hij liep al gauw een hersenbeschadiging op van deze valpartijen. Daardoor kon hij ook geen hol meer graven in de grond. Hij had daar nu geen tien meer voor maar een zesje en nog steeds had hij een dikke onvoldoende voor het rechtop in een boom klimmen.

De vogel kon uiteraard heel mooi vliegen, maar bij het vak “hol graven in de grond” deed zij het niet zo best. Ze brak voortdurend haar snavel en vleugels. Algauw had ze ook voor vliegen maar een zesje en nog steeds een onvoldoende voor het holgraven. Bovendien vond ze het ook heel moeilijk om rechtop in een boom te klimmen. Daar was de eekhoorn juist weer heel goed in, maar die was bang voor water dat hij het zwemmen maar niet onder de knie kreeg. De vis was met gemak de beste wat betreft zwemmen, maar hij kon niet uit het water komen om de andere vakken te oefenen. De leerling die uiteindelijk zijn diploma haalde was de paling die het wel heel moeilijk had gehad, maar toch alles min of meer had geleerd. De leraren waren tevreden, want iedereen had toch alle vakken gevolgd.

Napraten • Vraag: heb je je ook wel eens gevoeld zoals de dieren op die school? Ben jij wel eens in een situatie geweest waar je iets moest doen dat je eigenlijk niet kon?

Zeg: Het lichaam van Christus, de kerk, is door God gemaakt zodat iedereen erbij kan horen, maar het is nooit Gods bedoeling geweest dat iedereen dan ook alles moest kunnen. Je hoeft niet te zijn zoals de predikant, of jeugtleider, of wie dan ook. God heeft jou speciale talenten gegeven – die alleen jij kunt inzetten in de kerk en in de wereld. Niemand heeft dezelfde gaven als jij en er zijn allerlei taken die alleen jij zou kunnen doen (1 Korintiërs 12). De oproep om Christus te volgen is een oproep om onze unieke gaven te ontdekken en deze door God gegeven gaven en talenten dan te gebruiken om Hem te eren en te verheerlijken. – Wayne Rice, *More Hot Illustrations for Youth Talks* (Grand Rapids: Zondervan, 1995) blz. 34.

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Lees het volgende citaat uit *Doelgericht Leven*, van Rick Warren. “Je bent gevormd om God te dienen. God heeft elk schepsel op deze planeet gemaakt met bepaalde bekwaamheden. Er zijn dieren die hard kunnen lopen, sommige springen, sommigen graven holen en er zijn er die kunnen vliegen. Elk dier heeft een bepaalde taak te vervullen op de manier waarop ze door God zijn gevormd. Hetzelfde geldt ook voor mensen. Ieder van ons is uniek gemaakt, of ‘*geshaped*’, om iets speciaals te doen,” (blz. 234, Engelse versie).

Vraag: Heb je onlangs een boek gelezen of een film gezien die ging over mensen die zich blind staarden op iets dat niet bij hen paste? Moedig ze aan om een antwoord te bedenken.

(Een voorbeeld kan zijn: de film *What a Girl Wants* [wat een meisje wil]. De hoofdpersoon in deze film voelt zich heel erg onder druk gezet om zich keurig netjes te gedragen, omdat hij een vooraanstaand iemand in Engeland was. Van nature was zij spontaan en zorgeloos en zij hield van plezier maken. Toch probeerde ze te veranderen om de liefde van haar vader te verdienen. Uiteindelijk begreep ze dat ze zo niet was en werd ze weer zichzelf.)

Zeg: Het is geweldig om te weten dat je hemelse Vader jou niet wil dwingen om iemand te zijn die je niet bent? Hij wil dat je jezelf bent en de gaven en talenten gebruikt die Hij je heeft gegeven tot eer van Hem. Trouwens, als je jouw leven aan Hem hebt gegeven dan werkt Hij in je om het beste uit je te halen. Dan word je iemand die op een unieke manier Zijn beeld weerspiegelt. God gaat echt niets veranderen aan de manier waarop Hij je heeft gemaakt – niet je persoonlijkheid, je

uiterlijk, je lach, helemaal niets! Dus wat jij heerlijk vindt om te doen – doe dat dan tot eer van Hem, of dat nu skateboarden is, tekenen, paardrijden, koekjes bakken, het geeft niet wat: Hij zal trots op je zijn.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag iemand van tevoren om het verhaal uit het sabbatsdeel van de les voor te lezen of met eigen woorden te vertellen.

Vraag: Wat heeft dit verhaal te maken met het onderwerp dat we vandaag bespreken? Denk je dat God een specifieke carrière voor ons op het oog heeft, of denk je dat er meer mogelijkheden zijn die naar Zijn wil zijn? Denk je dat God aan iemand zou vragen iets te doen waar hij/zij van nature helemaal niet geschikt voor is? Leg je antwoord uit. (Misschien geeft Hij iemand wel een taak waar hij/zij van nature niet geschikt voor is, maar dan geeft Hij er ook de bekwaamheid voor. Zolang ze maar volledig op Hem vertrouwen en de eer niet voor zichzelf opeisen. Soms laat Hij toe dat we op een bepaald gebied zwak blijven zodat we voortdurend op Hem blijven vertrouwen in plaats van op ons eigen kunnen. Paulus wilde meer doen in het werk dat hij deed, maar God hield hem zwak door 'een doorn in zijn vlees.' Zo kon God verheerlijkt worden door zijn zwakheid.)

N. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Zeg: de schrijver Rick Warren zegt in zijn boek *Doelgericht Leven* op blz. 236 [Engelse versie], dat "als God een opdracht aan ons geeft, Hij ons ook altijd toerust zodat we die opdracht kunnen vervullen. De combinatie van deze eigenschappen noemen we jouw SHAPE [vorm]

S Spiritual Gifts [geestelijke gaven]

H Hart

A Abilities [talenten]

P Persoonlijkheid

E Ervaring"

Schrijf dit letterwoord op het schoolbord of op een flip-over (Ga de klas uit om nog andere uitspraken hierover naast elk item te schrijven). Verdeel de tieners in groepjes. Geef elke groep een blad papier, een pen of potlood en één van de volgende bijbelse voorbeelden: Jozef in **Genesis 39**; David in **1 Samuël 17**; Daniël in **Daniël 6**; de vrouw bij de bron in **Johannes 4**. Maria en Marta in **Johannes 11, 12. Lucas 10:38-42**. Vraag de groepjes om te kijken naar hun verhaal en te proberen om de *SHAPE* van hun bijbelfiguur te ontdekken. Ze kunnen het letterwoord op het blad papier zetten en dan een lijstje maken van de voorbeelden die ze vinden naast elk woord. (Verwijs ook naar

het deel van vrijdag uit het tienermateriaal voor meer uitleg over wat elke term betekent). Laat als ze klaar zijn de groepjes aan de grote groep vertellen wat zij hebben ontdekt.

Napraten • Vraag: Als ze vandaag hadden geleefd, welke baan zouden deze mensen dan hebben gehad, waardoor hun SHAPE tot zijn recht zou komen en God verheerlijken? Leg je antwoord uit.

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Wijs de tieners op het deel van vrijdag in het tienermateriaal

Zeg: We hebben gekeken naar de SHAPE van een paar bijbelfiguren. Laten we nu eens kijken naar de SHAPE van jouw leven. Jullie zijn pas in de tienerleeftijd en beginnen dat nog maar net te ontdekken. Je denkt waarschijnlijk helemaal nog niet aan je 'roeping als christen.' Misschien heb je ook nog geen ervaring in christelijk werk, maar laten we er eens over praten alsof dat wel het geval is. (Moedig de tieners aan om simpele taken te noemen, zoals babysitten, grasmaaien, die ze vast al eens hebben gedaan. Het kan ook zijn dat ze wel eens met een groepje mensen hebben gezongen in een bejaardenhuis, of misschien zijn ze wel eens mee geweest op een zendingsreis). Ga dan nog eens naar de letters en bespreek wat ze nu al weten van hun SHAPE.

Zeg: "De beste manier om te ontdekken wat je gaven en talenten zijn is om een beetje te experimenteren op verschillende gebieden waar je kunt dienen... Er zijn veel boeken waarin het proces precies omgekeerd staat. Ze zeggen: 'ontdek je geestelijke gaven en dan zul je weten welke taak je op je kunt nemen.' Maar het werkt juist andersom. Begin gewoon te dienen en probeer dat in verschillende werkzaamheden in de kerk. Dan zul je jouw gaven ontdekken. Als je het niet in de praktijk doet, dan weet je ook niet of je er goed in bent." (Doelgericht Leven, blz. 250-251) Engelse versie.

Vertel het volgende met je eigen woorden:

Deze week daag ik je uit om te proberen te dienen in iets wat je nooit eerder hebt gedaan. Als je op verschillende gebieden een taak uitprobeert, zul je je zwakke en je sterke kanten ontdekken. Je zult dan ook zien welke taak in de kerk het meeste overeenkomt met jouw SHAPE. Hier zijn wat ideeën

die je kunt uitproberen. (Pas de lijst aan de groep aan; zorg dat ze op dat gebied ook kunnen worden ingezet. Vraag van ze om zich hier ook daadwerkelijk aan toe te wijden).

>> schilderen

>> helpen in de kinderdienst

>> gitaar leren spelen

>> een preek verzorgen in de kerk

>> oude mensen bezoeken van de kerk

>> iets bakken om uit te delen

>> gratis helpen de tuin van de burens op orde te brengen

B. Toepassingsactiviteit

Laat de studenten een aantal gaven en talenten opschrijven die God hen gegeven heeft. Geef hen even de gelegenheid om hierover na te denken

Vraag dan: ben je bereid om de dingen die je hebt opgeschreven aan God over te geven, zodat Hij jou en jouw gaven kan gebruiken op de manier zoals Hij dat wil

C. Toepassingsvragen

1. Welk gedrag zorgt ervoor dat je in willekeurig welke baan een getuige kunt zijn?
2. Welke banen zijn volgens jou niet tot eer van God? Bestaan die eigenlijk wel?
3. Wat is volgens jou het doel van ons leven op aarde?
4. Welke belangrijke vragen moet je jezelf stellen voordat je een loopbaan kiest?
5. Op welke manier kun je de gaven en talenten die God je heeft gegeven gebruiken om Hem te eren en te verheerlijken?
6. Is het moeilijk of gemakkelijk om je gaven voor God te gebruiken?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

God heeft elk van jullie gaven en talenten gegeven. Al het goede dat je hebt, komt van God en Hij wil dat je die gaven neemt en ze gebruikt om Hem te eren. Op een dag sta je oog in oog met God. Dan wil je toch graag horen dat Hij zegt: “Goed gedaan goede en trouwe dienstknecht! Je bent over weinig dingen trouw geweest; Ik zal je over veel stellen. Kom en deel in de vreugde van je Heer!”
(Matteüs 25:21)

Wanneer je jouw talenten gebruikt om God te dienen dan kun je er van op aan dat je Vader trots op je is. Hij zal je zegenen en belonen op een manier waarvan je nooit had kunnen dromen.

Als het erop aan komt om een loopbaan te kiezen, dan geeft God jammer genoeg niet direct aan wat voor jou het beste is. Met opzet blijft dat vaak een mysterie – want Hij wil dat je Hem vertrouwt en van Hem afhankelijk blijft. God belooft in Zijn Woord: “Mijn plan met jullie staat vast–spreekt de HEER. Ik heb jullie geluk voor ogen, niet jullie ongeluk: ik zal je een hoopvolle toekomst geven.”
(Jeremia 29:11). God heeft grote plannen voor je als je gewoon achter Hem aangaat. Hij zal je zegenen en je leiden naar de plek die Hij voor je in petto heeft.

13 Gezond denken in een zieke wereld

DUIVEN EN POPEYE

1. VOORBEREIDING

P. De Bijbel

Johannes 6:35-36 - “Ik ben het brood dat leven geeft, ‘zei Jezus. ‘Wie bij mij komt zal geen honger meer hebben, en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben. Maar ik heb u al gezegd dat u niet gelooft, ook al hebt u me gezien.”

Johannes 8:12 - “Jezus nam opnieuw het woord. Hij zei: ‘Ik ben het licht voor de wereld. Wie mij volgt loopt nooit meer in de duisternis, maar heeft licht dat leven geeft.”

Johannes 10:7-10 - “Hij ging verder: ‘Waarachtig, ik verzeker u: ik ben de deur voor de schapen. Wie vóór mij kwamen waren allemaal dieven en rovers, maar de schapen hebben niet naar hen geluisterd. Ik ben de deur: wanneer iemand door mij binnenkomt zal hij gered worden; hij zal in en uit lopen, en hij zal weidegrond vinden. Een dief komt alleen om te roven, te slachten en te vernietigen, maar ik ben gekomen om hun het leven te geven in al zijn volheid.”

Johannes 10:11-16 - “Ik ben de goede herder. Een goede herder geeft zijn leven voor de schapen. Een huurling, iemand die geen herder is, en die niet de eigenaar van de schapen is, laat de schapen in de steek en slaat op de vlucht zodra hij een wolf ziet aankomen. De wolf valt de kudde aan en jaagt de schapen uiteen; de man is een huurling en de schapen kunnen hem niets schelen. Ik ben de goede herder. Ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen mij, zoals de Vader mij kent en ik de Vader ken. Ik geef mijn leven voor de schapen. Maar ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet ik hoeden, ook zij zullen naar mijn stem luisteren: dan zal er één kudde zijn, met één herder.”

Johannes 11:20-27 - “Toen Marta hoorde dat Jezus onderweg was ging ze hem tegemoet, terwijl Maria thuisbleef. Marta zei tegen Jezus: ‘Als u hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn. Maar zelfs nu weet ik dat God u alles zal geven wat u vraagt.’ Jezus zei: ‘Je broer zal uit de dood opstaan.’ ‘Ja, ‘zei Marta, ‘ik weet dat hij bij de opstanding op de laatste dag zal opstaan.’ Maar Jezus zei: ‘Ik ben de opstanding en het leven. Wie in mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, en ieder die leeft en in mij gelooft zal nooit sterven. Geloof je dat?’ ‘Ja Heer, ‘zei ze, ‘ik geloof dat u de messias bent, de Zoon van God die naar de wereld zou komen.”

Johannes 14:1-7 - “Wees niet ongerust, maar vertrouw op God en op mij. In het huis van mijn Vader zijn veel kamers; zou ik anders gezegd hebben dat ik een plaats voor jullie gereed zal maken? Wanneer ik een plaats voor jullie gereedgemaakt heb, kom ik terug. Dan zal ik jullie met me meenemen, en dan zullen jullie zijn waar ik ben. Jullie kennen de weg naar waar ik heen ga.’ Toen zei Tomas: ‘Wij weten niet eens waar u naartoe gaat, Heer, hoe zouden we dan de weg daarheen kunnen weten?’ Jezus zei: ‘Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader

komen dan door mij. Als jullie mij kennen zullen jullie ook mijn Vader kennen, en vanaf nu kennen jullie hem, want jullie hebben hem zelf gezien.”

Johannes 15:5-8 - “Ik ben de wijnstok en jullie zijn de ranken. Als iemand in mij blijft en ik in hem, zal hij veel vrucht dragen. Maar zonder mij kun je niets doen. Wie niet in mij blijft wordt weggegooid als een wijnrank en verdort; hij wordt met andere ranken verzameld, in het vuur gegooid en verbrand. Als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie, kun je vragen wat je wilt en het zal gebeuren. De grootheid van mijn Vader zal zichtbaar worden wanneer jullie veel vrucht dragen en mijn leerlingen zijn.”

(zie voor meer bijbelgedeelten het tienermateriaal).

B. Waar gaat “Gezond denken in een zieke wereld” over?

Dit onderwerp was 40 jaar geleden niet actueel want in onze cultuur werd waarheid in ere gehouden, ook als mensen niet godsdienstig waren. Maar in de afgelopen 40 jaar is het besef van goed en kwaad veranderd in de gedachte: “ik zal zelf wel bepalen wat goed en kwaad is.” Het kan heel goed zijn dat wat door de ene persoon goed gevonden wordt, door iemand anders gezien wordt als heel verkeerd. En blijkbaar vindt iedereen dat normaal. Voor de gelovige is dat niet normaal, maar een sprookje. Er is duidelijk onderscheid tussen goed en kwaad. De doel van deze les is om de tieners een christelijk kader te bieden om naar de wereld te kijken – een basis waarop ze al hun gedrag en de keuzes die ze maken, het wereldbeeld dat ze hebben, kunnen bouwen.

Met welk recht kunnen gelovigen zeggen wat goed en verkeerd is? Wat betekent het om tolerant te zijn? Hoe zijn we zover gekomen dat moraliteit een persoonlijke keuze is geworden in plaats van een eeuwig durend principe? Hoe kunnen de beweringen van Christus het antwoord zijn voor mensen die op zoek zijn naar de waarheid? Als we kijken naar de Bijbel, de geschiedenis en de uitlatingen van onze postmoderne predikers, met welke zekerheid kunnen wij dan de eigenschappen van Gods eeuwige koninkrijk geloven en overbrengen aan anderen?

C. Wat is het doel van deze les?

We willen graag zien dat de tieners na deze les in staat zijn

1. om na te denken over de bron van waarheid en de bron van populaire ideeën
2. om de wereld waarin we leven te begrijpen en in te zien waarom er mensen zijn die heel anders denken dan christenen

3. om te reageren op wat waar is en te leven volgens die overtuiging.

D. Wat heeft u nodig aan materiaal?

Voor de rubriek Start • (activiteit A) een pot met bonen (geteld), papier, pennen of potloden, een schoolbord of flip-over; (activiteit B), zie de activiteit op blz. 133)

Voor de rubriek Verbinding leggen • bijbels, tienermateriaal, schoolbord, of flip-over. Het blaadje met vier –ismen (blz. 137).

Voor de Toepassing • bijbels, schoolbord, of flip-over.

2. OVERBRUGGEN

A. De afgelopen week

Geef de groep ca. 10 minuten de tijd om:

1. te vertellen welke tekst zij uit het woensdaggedeelte (werkblad) hebben gekozen als *Tekst van de Week*. Geef hen de gelegenheid om hun tekst uit het hoofd op te zeggen;
2. hun eigen stelling bekend te maken, (zie hiervoor werkblad gedeelte van maandag). Vergeet niet de groep te wijzen op de citaten die wellicht uit andere (niet christelijke) bronnen afkomstig zijn. Dit soort citaten komt echter niet in alle lessen voor;
3. de antwoorden te bespreken die zij bij het gedeelte van zondag hebben gegeven. Bespreek de verschillende antwoorden in de groep en sluit af met de ideeën uit het gedeelte "Waar gaat 'Gezond denken in een zieke wereld, deel 13 over?'"

Als u een grote groep hebt, maak dan verschillende kleinere groepjes, eventueel onder leiding van een andere volwassene.

B. *Alternatieve onderdelen*

- >> Zangdienst
- >> Zending
- >> Nieuws van andere projecten.

3. START

Opmerking vooraf. Stel vooraf uw eigen programma samen uit de verschillende mogelijkheden die worden geboden in de rubrieken: — *Start, Verbinden, Toepassen en Afsluiten*. U kunt onmogelijk alles gebruiken. In de rubriek *starten* vindt u meestal 3 keuze mogelijkheden: 2 activiteiten en 1 illustratie. Kies in ieder geval een van de twee activiteiten en gebruik de illustratie als u denkt dat deze bijdraagt aan het geheel. Ook in de rubriek *verbinden* wordt u een keuze voorgelegd. U kunt onmogelijk alle drie de suggesties uitvoeren binnen de tijd die beschikbaar is. De rubriek *toepassing* bevat een activiteit en een serie vragen. Beide zijn bedoeld om de stof te verwerken en eigen te maken.

Het is van belang de groep actief bij de stof te betrekken. Daarom zijn de verschillende activiteiten bedacht. Actief met elkaar werken schept een onderlinge band en respect voor elkaar.

Aarzel niet om de aandacht weer op de les van deze week te vestigen, als de discussie te ver mocht afdwalen.

A. **Startactiviteit**

Stap 1 • Neem een glazen pot en vul die met een bepaald aantal bonen (tel ze eerst zodat je precies weet hoeveel het zijn). Geef de tieners pen en papier.

Stap 2 • Vraag ze om te raden hoeveel bonen er in de pot zitten en laat ze dit op een stukje papier schrijven. Laat hen één voor één zeggen wat ze denken terwijl jij dit op het schoolbord, of op de flip-over schrijft. Vraag dan aan de tieners om hun favoriete song te schrijven naast de schatting van de bonen. (Laat ze ongeveer vijf tot tien favoriete liedjes noemen).

Stap 3 • Ga weer terug naar de schattingen die ze hebben gedaan van het aantal bonen. Noem het juiste aantal en kijk wie er het dichtste bij zat. Feliciteer die persoon. Ga dan naar de lijst met favoriete liedjes en **vraag: wie heeft het hiermee bij het juiste eind?** Ongetwijfeld geven de tieners aan dat er geen juist antwoord te geven is wat betreft favoriete liedjes. Dat is puur subjectief, een kwestie van smaak.

Napraten • Vraag: als je een beslissing moet nemen wat je geloof betreft, gaat het dan om zoiets als het aantal bonen raden of meer om het kiezen van een favoriet liedje? Waarom? Of waarom niet? – overgenomen uit een verslag van Tim Stafford, *Christianity Today*, 14 september 1992.

B. Alternatieve startactiviteit – raden maar

Stap 1 • Het doel is om de tieners te laten zien dat objectieve waarheid een realiteit is. We willen de jonge tieners laten begrijpen dat er zoiets is als een waarheid voor alle mensen, alle plaatsen en alle tijden. Neem de ingrediënten mee om onderstaand recept te maken.

Stap 2 • Er zijn twee manieren waarop je deze activiteit kunt doen.

1. Doe een vrijwilliger een blinddoek voor. Laat hem proberen om de ingrediënten te mixen voor ongegist brood. Je kunt de verschillende aanwijzingen voorlezen, maar de geblinddoekte persoon moet zelf kiezen uit allerlei maten lepels, maatbekers en mengkommen. Hoe dichter alles bij elkaar gezet wordt, hoe moeilijker het is om de juiste maat te vinden.
2. Je laat zien hoe alles gemixt moet worden door verschillende maatbekers te gebruiken. Bijvoorbeeld, als er in het recept staat dat een kopje bloem nodig is, gebruik dan een beker waar meer in kan dan in een kopje. Voor een theelepel kun je een soeplepel gebruiken en zeggen: “een lepel is een lepel, wat maakt dat nu uit?” of je gebruikt een babylepel en zegt: “kleine meisjes gebruiken deze lepels altijd bij het avondeten.”

Stap 3 • recept voor ongegist brood

1 kop volkoren meel

1 theelepel zout

4 eetlepels olie

5 eetlepels koud water

Napraten • Vraag: zijn de juiste maten belangrijk bij het koken of bakken? Bij bouwen? Bij het laten landen van een vliegtuig? Bij een hersenoperatie?

In welk opzicht is het geblinddoekt volgen van een recept of het gebruiken van verkeerde maatbekers te vergelijken met de manier waarop mensen tegenwoordig met de waarheid omgaan? Op welke terreinen van het leven doen de mensen vaak maar wat? (Geef de voorbeelden die genoemd worden een cijfer van 1 (de hoogste) tot 5 (de laagste))

- hun geloof over een leven na de dood

- eerlijkheid en integriteit

- zuiverheid in relaties

- de heiligheid van het menselijke leven

- gezondheid en verantwoordelijk leven

C. Startillustratie

Vertel in uw eigen woorden het volgende verhaal

Een jongeman en vader schreef de volgende daden op die hij deed zonder erbij na te denken:

>> Ik spoot de oprit schoon en de zakken kant-en-klare cement waren stoffig, dus zonder erbij na te denken spoelde ik die zakken ook af.

>> Mijn vrouw vroeg me om de waterstofperoxide voor haar te pakken uit het medicijnkastje. Ik hield het flesje een paar minuten vast terwijl ik stond te praten en uit gewoonte en zonder erbij na te denken haalde ik de dop van het plastic flesje en nam er wat van.

>> Ik had geduldig gewacht in de rij van een drive-in restaurant en bij het loket betaalde ik mijn bestelling. Ik kreeg wisselgeld terug, lette niet op en reed weg zonder erbij na te denken. Ik had niet eens in de gaten dat ik mijn eten bij het loket had laten staan totdat het pauze was. Ik was uitgehongerd.

>> Ik had wel honderden Valentijnkaarten bekeken om precies de goeie te kunnen vinden voor mijn vrouw. Zonder erbij na te denken om te betalen, liep ik de winkel uit. De aardige winkeljuffrouw haalde me drie winkels verderop in en herinnerde me eraan dat de kaarten niet gratis waren.

>> Ik wilde windsurfen in Hawaï. Nadat ik het zeil omhoog had en door de golven laveerde met de wind in mijn rug raakte ik steeds verder uit de kust verwijderd. Ik had er helemaal niet aan gedacht om te keren en tegen de wind in te gaan. De meest gestelde vraag van de reddingsbrigade is: "Waar zat je met je gedachten?" Ik had helemaal niet nagedacht.

>> Zonder goed na te denken raakte ik een elektrische draad aan waar de stroom nog op stond. Ik weet nu zeker dat er ook andere manieren zijn om daar achter te komen.

Napraten • vraag: heb je wel eens iets belachelijks gedaan zonder erbij na te denken?

Zeg: het is niet zo dat mensen niet goed over dingen nadenken, waarschijnlijk denken ze aan heel iets anders dan wat er werkelijk gaande is. Dat geldt ook voor waarheid. Het is niet zo moeilijk om antwoorden te vinden als je werkelijk gelooft dat die er zijn. Het is onmogelijk om antwoorden te vinden als je ervan overtuigd bent dat ze er niet zijn.

Vraag: Heb je iemand wel eens horen zeggen: “Eerst zien, dan geloven!” Zou je ook kunnen zeggen: “Ik zal het zien als ik eerst geloof?” Kun je uitleggen waarom dat waar is? Heb je eigenlijk wel eens goed nagedacht over de grote vragen die mensen zich vandaag de dag stellen? Heb je er wel eens bij stil gestaan waarom je vindt dat liegen verkeerd is of waarom het plegen van een moord nooit goed kan zijn? Is er een altijd blijvende reden om geen seks te hebben voor het huwelijk? Geloof ik werkelijk dat het Gods wil is dat ik tevreden ben met wat ik heb ook al hebben andere mensen meer? Geloof ik dat dit werkelijk waar is? Waarom?

Zeg: Eén van de taken in deze les is dat we wat dieper nadenken over wat anderen geloven en in het bijzonder over de vraag waar christenen in Gods koninkrijk zich aan vasthouden, terwijl in de wereld om hen heen een ‘verkeerd geloof/dwaalleer’ heerst.

Vraag: Wat is volgens jou het verschil tussen: ongelooft, niet geloven en verkeerd geloven dwaalleer? (‘ongelooft’ is een situatie waarin men niet gelooft, scepsis. ‘Niet geloven’ is een synoniem daarvan, maar het houdt ook een weigering in om de waarheid te aanvaarden. ‘Verkeerd geloven/dwaalleer’ is eigenlijk niet een echt woord, maar daarmee wordt aangegeven dat iets wordt geloofd dat anders is dan de waarheid, je eigen versie van de waarheid.)

4. VERBINDEN

A. Verbinding maken met het koninkrijk

Vertel het volgende in je eigen woorden

Als burgers van Gods koninkrijk beweren wij dat bepaalde dingen waar zijn en gelden voor alle mensen, op alle plaatsen en in alle tijden. Dat noemen we een 'absolute waarheid'. Wij geloven in Gods absolute waarheid, in tegenstelling tot wat men in de wereld van vandaag gelooft over waarheid. Tegenwoordig denkt men dat iedereen zijn eigen waarheid heeft. Wat voor jou juist is, is misschien niet juist voor mij.

De manier waarop satan Gods koninkrijk ondermijnt, is heel subtiel: (1) maak christenen onzeker, (2) laat wat ze zeggen arrogant klinken, (3) laat ze twijfelen aan wat God zegt. De volgende bijbelverzen zijn een paar teksten die aangeven dat er zoiets als 'een waarheid' en 'een weg' is en dat elke andere weg die mensen willen nemen, nergens toe leidt. – **Spreuken 14:12; Matteüs 7:13-14; Johannes 14:6**. Als Gods ambassadeurs is het belangrijk dat wij goed bedenken wat wij communiceren naar anderen over ons geloof. Soms staan we daar niet voldoende bij stil.

B. Verbanden leggen met de illustratie

Vraag van tevoren aan iemand om het sabbatsdeel met eigen woorden te vertellen of voor te lezen.

Moedig dan de tieners aan om te discussiëren over onderstaande vragen. Probeer het gesprek te leiden in de richting van de opmerkingen die er tussen haakjes bijgevoegd zijn.

Vraag: waarin lijken wij op die duiven? (God heeft ons zo gemaakt dat wij ons altijd kunnen scherpen aan Zijn waarheid, maar door de enorme toename van zonde in de wereld, is het voor ons moeilijk geworden om dat te doen. Ons kennen van goed en kwaad is verstoord en we hebben het voorbeeld en de woorden van Jezus nodig om ons eigen denken op Hem af te stemmen).

Vraag: Welke les kunnen we uit deze illustratie leren wanneer we ons geweten vergelijken met het vermogen van duiven om altijd weer de thuisbasis terug te vinden? (Ons geweten heeft de bedoeling om ons te helpen onderscheid te maken tussen goed en kwaad. Maar het werkt niet altijd goed. Zonde, cultuur en opvoeding kunnen op onze moraal inwerken als een eruptie in de zon, met het resultaat dat ons geweten net zo uit de koers raakt als die duiven).

Vraag: welke les kunnen we leren van het spinazieverhaal? (Dit stukje laat zien hoe gemakkelijk verkeerde voorstellingen een geaccepteerde waarheid worden. Het is niet ongebruikelijk dat christenen op het gebied van geloven bepaalde leerstellingen weigeren nader te onderzoeken ook al hebben zij een duidelijk twijfelachtige oorsprong. We moeten nooit bang zijn om ergens op terug te komen en ons af te vragen waarom wij vasthouden aan een bepaalde overtuiging of een bepaalde

uitleg van de Bijbel. Het kan zijn dat uit ons onderzoek blijkt dat wij het bij het juiste eind hadden, of misschien ook niet. Hoe dan ook zal het ons meer inzicht geven en ons helpen afgestemd te zijn op Gods Woord.

C. Verbanden leggen met het dagelijks leven

Schrijf de vier vragen of serie vragen onderaan op het schoolbord of de flip-over waar het voor iedereen zichtbaar is. Deel het tienermateriaal uit of verwijst ernaar. Verdeel de tieners in gespreksgroepjes, bij voorkeur met een volwassene in elke groep.

Zeg: We gaan kijken wat andere mensen geloven. Dan bespreken we met elkaar hoe ze ertoe gekomen zijn en welk effect het heeft op het leven van gelovigen.

Deel het werkblad op bladzijde 137 uit. Zeg dan: **Gebruik de bijbelgedeelten en citaten uit het tienermateriaal, probeer erachter te komen hoe de vier ‘-ismen’ tot stand zijn gekomen, die op het blad beschreven staan. Wat is jouw reactie daarop? Probeer ook op elk ‘-isme’ een antwoord te geven aan de hand van de vragen die op het bord staan:**

1. Wat heeft volgens jou ertoe geleid dat dit wereldbeeld tot stand kwam? (de basisredenering over het leven en de manier om tegen dingen aan te kijken)? Waarom denken de aanhangers van deze filosofie zo?
2. Wat zegt Gods Woord, de geschiedenis, persoonlijke ervaring en de natuurlijke wereld over hun wereldbeeld?
3. Welke invloed heeft hun wereldbeeld op hun gevoel van goed en kwaad, als het gaat om het leven van elke dag?
4. Welke bijbelgedeelten zou je goed kunnen gebruiken wanneer je met deze mensen spreekt over hun opvattingen? Welke benadering zou het meest effectief zijn om hen te overtuigen dat zij in God moeten geloven, die zelf de waarheid is?

5. TOEPASSEN

A. Toepassingsactiviteit

Vertel het volgende met je eigen woorden:

Het maakt niet uit in welk deel van de wereld je leeft, de opvatting dat er maar één waarheid is voor alle mensen, plaatsen en tijden is heel zeldzaam. Politici zijn uiterst voorzichtig om niet iets te zeggen dat erop kan wijzen dat zij hun moraal aan anderen willen opdringen. Mensen in de amusementsector spreken zich voortdurend uit over de noodzaak om tolerant te zijn en ieders verschillen te accepteren. Mensen worden ronduit venijnig wanneer je zegt dat iets “verkeerd” is. Wat is er aan de hand?

Schrijf onderstaande uitspraken op het bord of op de flip-over. **Zeg: misschien heb je iemand dit wel eens horen zeggen:**

- “Ik houd niet zo van religie als instituut, maar ik beschouw mijzelf wel als een spiritueel persoon.”
- “Wie geeft jou het recht om te zeggen wat goed of verkeerd is?”
- “Ik ben op zoek naar echtheid.”
- “Ik geloof dat we allemaal onze eigen weg naar God moeten vinden en het maakt eigenlijk niet uit hoe we daar komen. Uiteindelijk komen we allemaal op dezelfde plek terecht.”
- “Eigenlijk maakt het niet uit wat je gelooft, als je maar liefdevol en tolerant bent naar andere mensen en hun standpunten. Het is nodig dat mensen ruimdenkender worden.”
- “Jij mag geloven wat je wilt, maar dring je overtuiging niet aan mij op. Ik heb geen steuntje nodig.”
- “Ik vind godsdienst prima, maar je moet het niet overdrijven.”

(Misschien kun je de tieners laten uitmaken welke uitspraak de overhand heeft in hun omgeving).

Vraag een paar vrijwilligers voor het lezen van de teksten uit Johannes die hieronder worden genoemd, waarin Jezus zegt dat Hij het brood des levens is, het licht van de wereld, de deur, enz. Vraag nadat elk vers is gelezen of en hoe dit gedeelte betrekking heeft op de uitspraken die hierboven zijn gedaan en die zojuist zijn besproken.

>> Johannes 6: 35-36

>> Johannes 8:12

>> Johannes 10:7-10

>> Johannes 10:11-16

>> Johannes 11:20-27

>> Johannes 14:1-7

>> Johannes 15:5-8

Napraten: vraag: In hoeverre heeft ‘het brood des levens’ betrekking op de uitspraken hierboven? (Ieder mens heeft spiritueel gevoel. Is het niet veel beter om vervuld te zijn en nooit meer iets nodig te hebben?) **Wat heeft ‘de Goede Herder’ te bieden aan mensen in deze wereld?** (Mensen hebben behoefte aan liefde en aanvaarding. Ze zullen dat nooit meer tot uiting zien komen dan bij de Herder die Zijn leven heeft gegeven voor de schapen).

En hoe zit het met ‘de deur’? Wie heeft er nu een deur nodig? Waar heeft dat betrekking op? (Je komt het huis binnen door een deur. De deur brengt scheiding tussen binnen en buiten. Eerlijk gezegd is de gedachte dat alle wegen naar de hemel leiden onjuist. Er is maar één weg. Door de deur). **En hoe zit dan met ‘het licht’?** (Vraag eens of de tieners oprecht willen nadenken over wat in hun hart leeft. Hebben wij soms niet allemaal het gevoel dat we verloren, of in het duister zijn? Soms weet je gewoon niet welke kant je opmoet of wat je moet doen. De gedachte dat Jezus je leidt in donkere tijden is gewoon geweldig!). **“Ik ben de opstanding en het leven”. Wie kan dat zeggen?** (Goede vraag, Jezus beweert dat Hij de bron is van het eeuwige leven. Dan hebben wij een probleem: Jezus is – zoals C.S. Lewis zou zeggen – “of knettergek, een leugenaar, of het is waar wat Hij zegt.” Een tussenoplossing is er niet.) **Dus waarom aanvaardt iemand wel of niet wat Jezus zegt “Ik ben de weg de waarheid en het leven.”** (Mensen die alleen maar een godsdienst willen voor af en toe, of alleen in naam, zien de noodzaak niet om die uitspraak te aanvaarden. Maar er zijn mensen die dit zo graag willen geloven, dat zij er zelfs bereid zijn voor te sterven.

B. Toepassingsvragen

1. Welke van de Tien Geboden is volgens jou het meest nodig tegenwoordig? Welke wordt het meeste verwaarloosd?
2. Heb je wel eens gehoord dat christenen ervan worden beschuldigd dat zij ‘intolerant’ zijn? Wat betekent het om intolerant te zijn? (Laat de tieners het met eigen woorden duidelijk maken).
3. Hoe moet een christen volgens jou omgaan met mensen die een hekel hebben aan ‘religieuze prietpraat’? Moeten ze het vermijden? Moeten ze de ander er juist mee confronteren?
4. Hoe kun je zeker zijn van je geloof en tegelijkertijd ruimdenkend zijn?

6. AFSLUITEN

Samenvatting

Vat de tekst hieronder in uw eigen woorden samen.

In sommige opzichten is het veel moeilijker geworden om mensen te bereiken voor God. Nu wij het einde van de geschiedenis van de aarde naderen, is het nodig dat burgers van Gods koninkrijk meer dan ooit erop gericht zijn om het goede nieuws over Christus te vertellen. Er zijn mensen die heel sceptisch zijn over de bijbel. Niet omdat die verkeerd is, maar omdat zo weinig mensen eraan gehoorzamen. Heel veel mensen hebben het Woord van God de rug toegekeerd. Ze geloven niet meer dat het de bron van alle waarheid is voor mensen.

Toch zijn mensen meer dan ooit open voor radicaal geloof. Ze zoeken een geloof dat de kracht heeft om hun leven te veranderen. Veel mensen zijn sceptisch over de bijbel en willen er niet van horen, maar door de eeuwen heen is er maar één Boek geweest, dat zondermeer de kracht had mensen te vormen en te veranderen. Je kunt ervan op aan. Als je het gelooft, dan zul je het zien. Ieder mens, die zijn leven heeft overgegeven aan de tijdloze waarheid van God heeft er geen spijt van gekregen. Denk er maar eens over na.

Voor les 13:

Dit werkblad hoort bij “verband leggen met het dagelijks leven”

De vier –ismen

Atheïsme:

Dit is het geloof dat er geen God is. Deze overtuiging kwam voort uit de evolutie en kreeg heel veel aanhang in de moderne wereld. Atheïsten beschouwen godsdienst als iets dat gecreëerd is door de mensen, zodat zij zich niet zo onbeduidend zouden voelen. Ten diepste is de mens voor hen niet meer dan een complexe machine of een geëvolueerd dier.

Pantheïsme:

Het geloof dat God in alles is. Dit geloof is voortgekomen uit de Oosterse mystieke godsdiensten, waar wordt beleden dat alles in het universum wordt bestuurd door een bepaalde kracht, ook de mensen. Hun god is in de rotsen, de bladeren, de regendruppels en in jou en mij. Het doel van deze godsdienst is om rekening te houden met de god die in jou en mij en in alle dingen is. Dit bewustzijn is het enige doel van pantheïsme.

Polytheïsme:

Het geloof dat er veel goden bestaan in allerlei variëteiten en vormen. Deze ‘goden’ zijn niet allemaal gelijk. Veel mensen geloven dat er een ‘kracht’ is, een soort oppergod en dat er letterlijk miljoenen kleinere goden zijn. Vanuit dit standpunt kan elke godsdienst worden ingepast en aanvaard.

Agnosticisme:

Dit is de overtuiging dat een persoon niet in staat is om met zekerheid vast te stellen of God werkelijk bestaat. Vele agnosten zijn gefrustreerd geraakt op hun zoektocht naar waarheid omdat zij op enig moment moeten aannemen dat er wel degelijk zekerheid is en dat zij daar zullen uitkomen.